

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ**

«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐԸ

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը	«Զբոսաշրջություն» 101501.00.6
2. Բուհը	«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղ
3. Ծրագիրը հավատարմագրված է	–
4. Շնորհվող որակավորումը	Զբոսաշրջության բակալավր
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին	2026-2027
6. Ուսումնառության լեզուն	Գրական հայերեն
7. Ուսուցման ձևը	Առկա

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները

Ծրագրի դիմորդը պետք է ունենա ՀՀ եռաստիճան միջնակարգ ընդհանուր կամ դրան համարժեք այլ կրթություն /նախնական մասնագիտական կամ միջին մասնագիտական/: Ընդունելությունը կատարվում է ըստ ՀՀ կառավարության հաստատած Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի:

Այլ մասնագիտությամբ բակալավրի կամ համարժեք որակավորում ունեցող դիմորդների ընդունելությունը կատարվում է առանց ընդունելության քննությունների: Այս դեպքում դիմորդը միանգամից ընդունվում է կրթական ծրագրի երկրորդ կուրս:

9. Ծրագրի նպատակները

Ծրագիրը նպատակ ունի պատրաստել զբոսաշրջության գծով մասնագետներ, որոնք ունակ կլինեն՝

- մշակելու զբոսաշրջության զարգացման, կազմակերպման սկզբունքներ և ռազմավարական ծրագրեր,
- իրականացնելու պրակտիկ մասնագիտական գործունեություն զբոսաշրջության ոլորտում,
- իրենց տեսական գիտելիքներով և գործնական կարողություններով ու հմտություններով բավարարելու զբոսաշրջության ոլորտի զարգացման արդի միտումներին և պահանջներին:

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

1. պարզաբանելու զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները,
2. մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը,
3. բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում,
4. վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը,
5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը, նշանակությունը,
6. տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն):

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

1. իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում,
2. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,
3. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները,
4. իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում,
5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա:

Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ

Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:
2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:
3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:
7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:
8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

11. Ծրագրի ուսումնական պլանը

Կցված է

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը

Կցված է

13. Գնահատման ձևերը

- ստուգարքներ,
- Լուսապատկերաշար
- Բանավոր հարցում
- Գործնական աշխատանք
- Թեմատիկ աշխատանք
- Կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանք
- Թղթապանակ
- Ինքնագնահատում, փոխգնահատում
- Ռեֆերատ
- Էսսե
- Խմբային ներկայացում

- Տարաբնույթ առաջադրանքներ
- Զեկուցումներ
- Ուսումնական նախագծեր
- Գրավոր կարճ հաղորդագրություններ
- ընթացիկ քննություններ,
- հետազոտական աշխատանքների կատարում,
- ինքնուրույն աշխատանքների կատարում,
- եզրափակիչ քննություններ,
- ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն

14. Շրջանավարտների ապագա կարիերայի հնարավորությունները

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել հետևյալ ոլորտներում՝

- ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարությունում,
- Զբոսաշրջության պետական կոմիտեում,
- հասարակական առևտրի, սննդի և սպասարկման ոլորտի ձեռնարկություններում,
- ներքին, ներգնա և արտագնա զբոսաշրջության ձեռնարկություններում,
- գովազդային գործակալություններում,
- հյուրանոցներում և այցելուների տեղաբաշխման այլ հաստատություններում,
- միջազգային օդանավակայաններում և երկաթուղային կայարաններում,

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են զբաղեցնել հետևյալ պաշտոնները,

- ✓ սպասարկման և զբոսաշրջության ոլորտներում որպես զարգացման ռազմավարական քաղաքականության և ծրագրերի նախագծող, իրագործող-կազմակերպող, խորհրդատու-մասնագետ,
- ✓ հյուրընկալության, հասարակական առևտրի, սննդի և սպասարկման ոլորտի ձեռնարկություններում՝ գործադիր տնօրեն, մենեջերներ,
- ✓ գովազդային գործակալներ,
- ✓ զբոսաշրջային ծառայությունների և փաթեթների մշակողներ և կազմակերպիչներ,
- ✓ զբոսավարներ և էքսկուրսավարներ:

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են շարունակել իրենց ուսումը մագիստրատուրայում:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսները և ձևերը

Ուսումնառության գործընթացում օգտագործվում են հետևյալ օժանդակ ռեսուրսները.

- Ժամանակակից սարքավորումներով և ծրագրային միջոցներով ապահովված լսարաններ,
- առցանց դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/,
- Էլեկտրոնային ռեսուրսներ:

16. Կրթական չափորոշիչները կամ ծրագրային կողմնորոշիչները, որոնք օգտագործվել են ծրագիրը մշակելիս

- Բարձրագույն և հետբուհական կրթության մասին ՀՀ օրենքը,
- Հայաստանյան և այլ բուհերի համապատասխան կրթական ծրագրերի բենչմարքինգ,
- ԵՊՀ «Մերվիս» կրթական ծրագիր,
- Մոսկվայի Լոմոնոսովի անվան պետական համալսարանի «Զբոսաշրջություն» կրթական ծրագիր
- ԱՄՆ, Ռուսաստանի տեխնոլոգիական ինստիտուտի բակալավրի ծրագիր
- ԱՄՆ, Դելիվերի պետական համալսարան, «Հյուրընկալության և տուրիզմի կառավարման» բակալավրի ծրագիր

17. Լրացուցիչ տեղեկատվություն ծրագրի վերաբերյալ

«Զբոսաշրջություն» ԿԾ-ը կազմելիս հաշվի են առնվել ՀՀ-ում ընդունված տարբեր կանոնակարգեր, կրթական ծրագրեր, վերապատրաստման նախագծեր, ԵՊՀ ԻՄ «Տուրիզմի կառավարման և մշակութաբանության» ամբիոնում կատարվող քննարկումների արդյունքներ, հաշվի է առնվել նաև «Զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության» և «Զբոսավարների միջազգային ասոցիացիա»-ի կանոնակարգերը: Ծրագրի նպատակների հաջող իրականացմանը կնպաստեն նաև Իջևանում գործող «Տավուշի մարզի զբոսաշրջության զարգացման գործակալություն» ՀԿ-ն:

18. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱԶՄԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ

1. Ընդհանրական կարողություններ

Դասավանդման/մանկավարժական

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- ներկայացնելու դասընթացի նպատակները և խնդիրները, մեկնաբանելու և պարզաբանելու դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները և դրանց կապն ու համադրումը համապատասխան կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ,
- կիրառելու դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման ժամանակակից մեթոդներ և տեխնոլոգիաներ,
- կիրառելու ուսանողներին մոտիվացնող և նրանց ակտիվությունը խրախուսող մեխանիզմներ և մեթոդներ,
- սահմանելու կրթական ընդհանուր նպատակ և ջանքեր ներդնելու դրա իրականացման ուղղությամբ,
- զարգացնելու ուսանողների վերլուծական, փաստերն ու իրողությունները ընդհանրացնելու, երևույթները համակողմանիորեն գնահատելու, եզրակացություններ կատարելու և տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունները,
- կազմելու դասընթացի փաթեթ:

Հետազոտական

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- իրականացնելու գիտահետազոտական աշխատանքներ,
- վերլուծելու մանկավարժական սեփական գործունեության արդյունավետությունը,
- կիրառելու միջառարկայական և համալիր հետազոտությունների մեթոդաբանություններ,
- ճիշտ ընտրելու և համադրելու հետազոտությունների իրականացման և կիրառվող ուսուցման մեթոդները

Հաղորդակցման

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- ուսանողի հետ հաստատելու միջանձնային և կառուցողական հարաբերություններ,
- արդյունավետ պլանավորելու դասընթացը և դասապրոցներ, կառավարելու լսարանը, բոլոր ուսանողներին դարձնելու ուսումնական գործընթացի ակտիվ մասնակիցներ,
- հաղորդակցվելու որևէ օտար լեզվով,
- պահպանելու մանկավարժական և մասնագիտական էթիկայի կանոնները,
- պահպանելու բարձրագույն կրթության ոլորտի իրավական նորմերը:

SՀS կիրառության

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- ուսումնական գործընթացում ազատ կիրառելու համակարգչային հիմնական ծրագրերը (MS Office փաթեթ Word, Excel, Power-Point, Internet, e-mail),
- պատրաստելու և ներկայացնելու լուսացուցադրություններ,
- օգտագործելու առցանց ուսուցման տեխնոլոգիաներ,
- կիրառելու Moodle հարթակը դասապրոցներ իրականացնելու համար:

2. Մասնագիտական կարողություններ

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- Ներկայացնելու և մեկնաբանելու դասավանդման ոլորտի հիմնախնդիրները և ուսումնասիրության ժամանակակից մեթոդաբանական հիմքերը,
- սահմանելու դասավանդվող դասընթաց(ներ)ի հիմնական հասկացությունները, ուսումնասիրության հայեցակարգային մոտեցումները,
- ուսուցման գործընթացում ստեղծելու միջառարկայական կապեր,
- ձևակերպելու դասավանդվող առարկայի ոլորտում խնդիրներ, ընտրելու անհրաժեշտ ուսումնական նյութեր և ուսուցման միջոցներ,
- կիրառելու ոլորտի խնդիրների ուսումնասիրման մեթոդական առաջավոր փորձը և դրսևորելու ստեղծագործական մոտեցումներ

3. Ընդհանուր պահանջներ

Գիտական գործունեություն

- Որակավորման կամ գիտական աստիճանի առկայություն դասավանդվող դասընթացի/մոդուլի ոլորտում:
- Գիտական աստիճանի և կոչման առկայություն/ցանկալի է բակալավրատում, պարտադիր՝ մագիստրատուրայի համար/:
- Հետազոտական աշխատանքների առկայություն մանկավարժության կամ դասավանդվող դասընթացի /մոդուլի ոլորտում:
Մասնակցություն հանրապետական և միջազգային գիտաժողովների:

Գիտամանկավարժական կամ պրակտիկ աշխատանքի փորձ

- Գիտական կամ մանկավարժական աշխատանքի փորձառություն՝ բացի «դասախոս» տարակարգի համար (նվազագույնը 3 տարի)
- Մասնակցություն որակավորման բարձրացման դասընթացներին վերջին 5 տարիների ընթացքում:
- Մասնագիտական պրակտիկ գործունեության փորձառություն /ցանկալի է/:

«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն				Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ	
Ա1	Պարզաբանելու	զբոսաշրջության	հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները:	Գ1	Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:
Ա2	Մեկնաբանելու	զբոսաշրջության	կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը:	Գ2	Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:
Ա3	Բացահայտելու	զբոսաշրջության	առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում:	Գ3	Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Ա4	Վերլուծելու	զբոսաշրջության	և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը:	Գ4	Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
Ա5	Գնահատելու	զբոսաշրջության	զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը, նշանակությունը:	Գ5	Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
Ա6	Տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն):			Գ6	Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:
				Գ7	Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտությամբ ղեկավարելու ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:
				Գ8	Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
				Գ9	Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ			
Բ1	Իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում:	Բ4	Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներ ու ենթակառուցվածքները:
Բ2	Իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում:	Բ5	Ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա:
Բ3	Կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:		

«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՔԱՐՏԵԶԸ

	Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Մոդուլի թվանիշը	Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները																			
			Ա1	Ա2	Ա3	Ա4	Ա5	Ա6	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5	Գ6	Գ7	Գ8	Գ9
1.	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	0302/Բ01									+				+	+						
2.	Ֆիզդաստիարակություն	0001/Բ 01,Բ 03														+	+					
3.	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	0302/Բ 02									+				+				+			
4.	Ռուսաց լեզու-1	0305/Բ001													+				+			
5.	Ֆիզդաստիարակություն	0001/Բ 04,Բ 05														+	+					
6.	Ռուսաց լեզու-2	0305/ Բ06													+				+			
7.	Հայոց պատմություն -1	0304/Բ07					+												+			
8.	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	0105/ Բ01															+		+			
9.	Հայոց պատմություն -2	0304/Բ02					+												+			
10.	Փիլիսոփայություն	0304/ Բ07						+											+			
11.	Անգլերեն-1	0305/ Բ004													+	+			+			
12.	Ֆրանսերեն-1	0305/ Բ009													+	+			+			
13.	Քաղ. պաշտպան. և արտակարգ իրավիճ. բնակչ. առաջին բուժօգն.	0001/Բ02															+			+		
14.	Անգլերեն-2	0305/ Բ05													+	+			+			
15.	Ֆրանսերեն-2	0305/ Բ010													+	+			+			
16.	Բարոյագիտության հիմունքներ	0303/ Բ05											+			+	+					
17.	Գործարարության հիմունքներ	0201/ Բ02			+						+	+										
18.	Իրավունքի հիմունքներ	0304/ Բ05		+												+						
19.	Քաղաքագիտության հիմունքներ	0304/Բ06			+											+	+					
20.	Կրոնագիտության հիմունքներ	0304/ Բ03			+											+						
21.	Մշակութաբանության հիմունքներ	0202/ Բ01					+						+			+						
22.	Տրամաբանության հիմունքներ	0304/ Բ04									+								+			+
23.	Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	0303/ Բ06						+			+											
24.	Հոգեբանության հիմունքներ	0303/ Բ04														+	+					
25.	Անգլերեն-3	0305/ Բ006	+												+				+			
26.	Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	0105/ Բ02									+											+
27.	Կիրառական վիճակագրություն	0201/ Բ03				+								+							+	+

28.	Հաղորդակցման հմտություններ	0305/ F011													+	+							
29.	Մաթեմատիկայի հիմունքներ	0105/ F03													+								
30.	Մեղիագրագիտություն	0302/ F11														+	+						+
31.	Ռուսաց լեզու-3	0305/ F003														+	+						+
32.	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	0104/F01									+								+			+	
33.	Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	0304/ F08			+													+	+				+
34.	Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն	0202/ F02				+						+		+									
35.	Մարդը և նրա պահանջմունքները	0202/ F03					+			+			+				+						
36.	Երկրագիտություն	0202/ F04				+		+		+	+				+								
37.	Զբոսաշրջության հիմունքներ	0202/ F05	+	+								+											
38.	Հայ ազգագրություն	0304/ F22					+				+												
39.	Տնտեսագիտություն	0201/ F04						+	+	+				+									
40.	Ռեկրեացիայի աշխարհագրություն	0202/ F06				+						+											
41.	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության մեջ	0104/ F33							+	+												+	
42.	Զբոսաշրջության ինդուստրիա	0202/ F38										+	+				+						
43.	Բնակչության աշխարհագրություն ազգագրության հիմունքներով	0202/ F08					+	+					+										
44.	Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններ	0202/ F09					+	+				+					+						
45.	Անվտանգությունը զբոսաշրջության մեջ	0202/ F10		+												+							
46.	Զբոսաշրջության աշխարհագրություն	0202/ F11						+			+												
47.	"ՀԲ" Զբոսաշրջության հետազոտության մեթոդներ	0202/ F12						+			+			+									
48.	Գործարար շփումների էթիկա	0202/ F13											+				+						
49.	Թանգարանագիտություն	0304/ F26					+				+	+		+	+								
50.	Զբոսաշրջության մենեջմենթ	0201/ F05		+					+	+							+						
51.	"ՀԲ" Հայաստանի աշխարհագրություն	0202/ F14			+		+					+											
52.	"ՀԲ" Էքսկուրսիոն գործ	0202/ F15								+		+	+										
53.	Տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեություն	0202/ F16		+					+														
54.	Բուժ-առողջարարական զբոսաշրջություն	0202/ F17	+				+					+											
55.	Զբոսաշրջության մարքեթինգ	0202/ F06		+	+				+														
56.	"ՀԲ" Գյուղական և էկոլոգիական զբոսաշրջություն	0202/ F18				+		+		+		+											
57.	Զբոսաշրջային նախագծում	0202/ F19			+					+		+											

58.	Կայուն զբոսաշրջության հիմունքներ	0202/ Բ39	+	+								+					+					
59.	Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ	0202/ Բ21							+			+	+									
60.	Զբոսաշրջության գործունեության կազմակերպում	0201/ Բ27			+					+		+										
61.	Անիմացիոն ծառայությունները զբոսաշրջության մեջ	0202/ Բ22				+						+	+				+					
62.	Հայաստանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձաններ	0202/ Բ20				+	+					+										
63.	Միջազգային զբոսաշրջություն	0202/ Բ24			+	+						+		+								
64.	Ծրագրային զբոսաշրջություն	0202/ Բ25								+							+		+			
65.	Հայ և համաշխարհային արվեստ	0202/ Բ26					+						+					+				
66.	ՀՀ զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսները	0304/ Բ40				+			+			+										
67.	PR և գովազդը տուրիզմում	0202/ Բ28			+				+													
68.	Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդներ	0202/ Բ29		+			+	+														
69.	Զբոսաշրջային ռեսուրսագիտություն	0202/ Բ30					+					+										
70.	Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն	0202/ Բ31			+		+					+										
71.	Մոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն	0201/ Բ08									+			+								+
72.	Տուրիստական ծառայությունների ստանդարտացում սերտիֆիկացում և	0202/ Բ32		+											+							
73.	Ավարտական աշխատանք	0202/ Բ34		+	+	+	+	+		+	+	+				+						
74.	Ուսումնական պրակտիկա	0202/ Բ33									+	+						+				
75.	Մասնագիտական պրակտիկա	0202/ Բ35		+					+		+		+		+	+						

**«ԶԲՈՍՍՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ
ԴԱՍՇՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐ**

1.0302/Բ 01	2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/ շաբ.	5.0/30/0	
6.1-ին կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսևորման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգործուն գրավոր ու բանավոր խոսք: Դասընթացի խնդիրները. - ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնչյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառության յուրահատկությունները, - ձևավորել ու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսևորման ձևերը, սահմանելու և ճիշտ կիրառելու լեզվական և հնչյունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը, - ձևավորելու բանավոր խոսքի և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ճիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարբեր իրողությունները (բառապաշարի շերտեր, ձևաիմաստային խմբեր, դարձվածքներ և այլն), - սահմանելու, բացատրելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - կառուցելու հարուստ բառապաշարով, շարահյուսորեն ճշգրիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք: - գործառնելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, - աշխատելու թիմում:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում, Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - քննարկում /բանավեճ - համագործակցային աշխատանք - մտազրոհ - վերլուծական մեթոդ - խոսքային կամ բանավոր մեթոդ - գրավոր մեթոդ - բացատրական մեթոդ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.		

Թեմա 1. Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսևորման ձևերը: Լեզվական նորմ:
Թեմա 2. Հնչյունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: **Թեմա 3.** Բառային մակարդակ:
Թեմա 4. Քերականական մակարդակ: Ձևաբանություն: **Թեմա 5.** Շարահյուսություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր., 2014:
2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ, Եր., 2015:
3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/, Եր., 2002:
4. Բադիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:
5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003:
6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:

1.0001/ Բ 01, Բ 03	2.Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.1-ին, 2-րդ կիսամյակներ	7.Մտուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակլիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի. • ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը, • նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, • բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց, • նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը, • զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ճկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոորդինացիա և այլն: Դասընթացի խնդիրներն են. • հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատ- րաստման հարցում, • ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ, • ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային զաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում, • ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք, • ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկանկայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները, 2. թվարկելու կոփման կանոնները և բացատրել դրանց նշանակությունը, 3. ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները, 4. ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները, 5. առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրել դրանց կործանարար ազդեցությունը անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրոբատիկ վարժություններ, վազք, հեռացատկ): 2. ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններ ու ֆունկցիոնալ կարողություններ ուսուցանվող մարզաձևերում: 3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աջակցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը, 2. դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից, 3. կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ. • տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ), • մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ), • ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ), 2. արտաուսումնական պարապմունքներ. • ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում, • վերականգնողական միջոցառումների իրականացում, • մասնակցություն պարապմունքների ըստ նախընտրած մարզաձևերի, • ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով, • մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումների բուհում, • մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով: Ստուգարքը համարվում է հանձնած, եթե ուսանառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

1- ին կիսամյակ՝ աշնանային

Թեմա 1. Ֆիզիկական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլը: **Թեմա 2.** Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վազք: Վազքի տեխնիկայի ուսուցում: Վազք. փոփոխական արագությամբ, արգելքների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: **Թեմա 3.** Սպորտային խաղերի դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձևերով: Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձևերով: Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: **Թեմա 4.** Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության չափանիշները, պայքարը բացասական երևույթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (վոլեյբոլ, բասկետբոլ):

2-րդ կիսամյակ՝ գարնանային

Թեմա1. Ընդհանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստության դերը ֆիզիկական դաստիարակության գործում: Շարժողական ընդունակությունների կատարելագործման հիմունքները: Մարմնամարզություն: Ակրորբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, էտ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնծի երկարությամբ: **Թեմա2.** Ֆիզիկական բեռնվածության ծավալը ուսանողական տարիքում, նրա միջոցով ֆիզիկական զարգացման և մարմնակազմության հնարավորություններն ու շտկման պայմանները: Մարմնամարզություն: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեմա 3.** Ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդական հիմունքները, նրանց ձևերը և տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. վերնից սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցում: Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս. տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ուսուցում: Սպորտային խաղ բասկետբոլ. գնդակին տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում, պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում, գնդակի նետում զամբյուղի մեջ: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Հարձակողական հարվածի տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում: Խաղի պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 5.** Ինքնուրույն պարապմունքների հիգիենան և ինքնահսկումը: Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական վազք: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Երկար վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները: Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): Հեռացատկ: Հեռացատկ տեղից՝ զույգ ոտքերի հրումով: **Թեմա 6.** Մասնակցությունը սպորտային մրցումների, դրանց ֆիզիկական և հոգևոր դաստիարակչական նշանակությունը: **Թեմա 8.** Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը.

1. Մամվեյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007:
2. Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բաբայան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսեթյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

1.0302/Բ 02	2.Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների իմացությամբ ու անսխալ, գրագետ գործառմամբ, ձևավորել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնչյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժևորելու համար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդհանուր կառուցվածքին և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնելու սումնական գործընթացներում: Դասընթացի խնդիրները. 1. բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարբերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու խոսքի արժանիքները, 2. կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անճշտությունները, կունենա խոսքային բարձր էթիկետ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում: Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. մտազրոհ 4. վերլուծական մեթոդ 5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 6. գրավոր մեթոդ 7. բացատրական մեթոդ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Խոսքի արժանիքները: Թեմա 2. Խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ: Թեմա 3. Խոսքի գործառական տարբերակներ /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/: Թեմա 4. Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոսք:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր., 2014:
2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ, Եր., 2015:
3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/, Եր., 2002:
4. Բաղդիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:
5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003:
6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:

1.0305/Բ 001	2.Ռուսաց լեզու-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Մտուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ելնելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից: Դասընթացի խնդիրներն են. 1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը, 2. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշար, 3. կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. շարադրելու տեքստ (20 նախադասություն) առաջարկված որևէ թեմայով (իր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենի քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլնի մասին), 2. ընկալելու, սկսելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջադրյունները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. էվրիստիկական մեթոդ 4. մտազրոհ 5. ինդուկտիվ մեթոդ 6. դեդուկտիվ մեթոդ 7. վերլուծական մեթոդ 8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 9. գրավոր մեթոդ 10. բացատրական մեթոդ:		

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են Ստուգարքը անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա: Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: 12.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հնչյունաբանություն: Ձայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: Թեմա 2. Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: Թեմա 3. Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: Թեմա 4. Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թվական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004 2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П.Б.Балаян, Л.А.Тер- Саркисян, Ходжумян Б.С.. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г. 3. Учебные пособия по специальности.

1. 0001/Բ 04, Բ 05	2.Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6. 3-րդ, 4-րդ կիսամյակներ	7.Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակլիմայական պայմանները ձևավորել • Ուսանողների ֆիզիկական զարգացման, բարոյական և կամայի նեղացման շրջանակներում, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում, • Ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք, • ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն

1. ներկայացնելու մասսայական սպորտի, բարձր նվաճումների սպորտի և ուսանողական սպորտի առանձնահատկությունները, թվարկել սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման փուլերը,
2. ներկայացնելու ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգի կառուցվածքը, ունիվերսիադաների և օլիմպիական խաղերի տարբերությունները, թվարկել նրանց դաստիարակչական հատկությունները, ներկայացնել տեղեկություններ օլիմպիական խաղերի և անվանի մարզիկների վերաբերյալ,
3. հիմնավորելու կոնկրետ սպորտաձևի ընտրումը կանոնավոր պարապմունքների համար, թվարկել հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կիրառման բնութագրերը:
4. թվարկելու տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները, մեկնաբանել անհատի վրա դրանց ներգործության բնութագրերը,
5. ներկայացնելու արտադրական ֆիզիկական կուլտուրայի, արտադրական մարմնամարզության առանձնահատկությունները և մեկնաբանել նրանց անհրաժեշտությունը մասնագիտական գործունեության մեջ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. պահպանելու ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները,
2. սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում իրականացնելու օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողություն կիրառելով նրա հիմնական մեթոդները և ցուցանիշները, վարել ինքնավերահսկման օրագիր,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,
4. կատարելու շարժողական գործողություններ ֆիզիկական վարժությունների կատարման մատուցված մեթոդներով և ցուցաբերել նորմատիվներին համապատասխան արդյունքներ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. դասախոսի անմիջական հսկողությամբ ուսանողների խմբում իրականացնելու թեմատիկ հանձնարակականի փոխադարձ վերահսկողություն
2. աջակցելու ընկերներին թեմատիկ շարժողական գործողությունների, հնարքների կատարման ժամանակ, ներկայացնել իր կարծիքը ընկերների ֆիզիկական պատրաստվածության վերաբերյալ,
3. վերլուծելու դասախոսի կողմից իրեն և խմբին տրված անհատական և խմբային հանձնարարականների իրականացման արդյունքները,
4. կազմակերպելու մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի պարապմունքներ, սպորտային միջոցառումներ կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս,
5. կողմնորոշվելու տարբեր իրավիճակներում, ցուցաբերել առաջին բուժօգնություն վնասվածքների դեպքում

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ. • տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ), • մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ), • ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ), 2. արտաուսումնական պարապմունքներ. • ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում, • վերականգնողական միջոցառումների իրականացում, • մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի, • ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով, • մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում, • մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգաբեզով: Ստուգաբեզը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 3-րդ

կիսամյակ՝ աշնանային

Թեմա 1. Ուսանողական սպորտը, բուհում սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Շարային պատրաստության, դարձումներ տեղում, շարային քայլը: **Թեմա 3.** Վազքի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում, վազք փոփոխական արագությամբ, վազք 60 մ, 100 մ /ցածր մեկնարկից/: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Հեռացատկ տեղից, տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Վազք արգելքների հաղթահարումով: Վազք 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: **Թեմա 4.** Ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգը, ունիվերսիադաներ, օլիմպիական խաղեր: Օլիմպիզմը և օլիմպիական դաստիարակությունը: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում, սկզբնահարվածի ուսուցում և ամրապնդում: Գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձևերով: **Թեմա 6.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում: **Թեմա 7.** Կանոնավոր պարապմունք ներքին համար սպորտաձևի ընտրման դրդապատճառները և հիմնավորումը: Հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համամակարգերի համառոտ հոգեֆիզիոլոգիական բնութագրերը: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղ սեղանի թենիս, խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում: **Թեմա 9.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ», կանգ թիակների վրա պառկած դրությունից: **Թեմա 10.** Մարմնամարզություն: Ցատկ այծիկի վրայից՝ ոտքերը գատած եղանակով:

4-րդ կիսամյակ՝ գարնանային

Թեմա 1. Տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները: Անհատի ֆիզիկական, շարժողական և հոգեկան հատկությունների վրա դրանց ներգործության բնութագրերը: **Թեմա 2.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնծի երկարությամբ: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեմա 3.** Մարզապարապմունքների արդյունավետության հսկողությունը, ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Վերսից սկզբնահարվածի, հարձակողական հարվածի տիրապետման, խաղի պաշտպանության տեխնիկաների ուսուցում և ամրապնդում: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս, նրանց տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ամրապնդում: **Թեմա 6.** Սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողությունը, նրա հիմնական մեթոդները, ցուցանիշները և ինքնավերահսկման օրագիրը: **Թեմա 7.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, գնդակին տիրապետելու, պաշտպանության, զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկաների ամրապնդում: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղեր վոլեյբոլ և բասկետբոլ: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 9.** Առաջին բուժօգնությունը վնասվածքների դեպքում: **Թեմա 10.** Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): **Թեմա 11.** Հեռացատկ

տեղից զույգ ոտքերի հրումով: **Թեմա 12.** Արտադրական ֆիզիկական կուլտուրա, արտադրական մարմնամարզություն, նրանց նշանակությունը մասնագիտական գործունեության մեջ և նրանց առանձնահատկությունները: **Թեմա 13.** Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ

1. Սամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր, (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007:
2. Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բաբայան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսեթյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

1.0305/Բ 002	2.Ռուսաց լեզու-2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը: Դասընթացի խնդիրներն են. 1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, 2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով, 3. գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ընտրելու, վերլուծելու և աղապատացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով, 2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները, 3. վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ, 4. թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը,		

5. գանազանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. գնահատելու, վերլուծելու և զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը, 2. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ6.Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. քննարկում /բանավեճ, 2. համագործակցային աշխատանք, 3. էվրիստիկական մեթոդ, 4. մտազրոհ, 5. ինդուկտիվ մեթոդ, 6. դեդուկտիվ մեթոդ, 7. վերլուծական մեթոդ, 8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ, 9. գրավոր մեթոդ, 10. բացատրական մեթոդ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը, որից հետո անց է կացվում բանավոր ստուգարքը:		
12.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ձևաբանություն: Դերբայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակբայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թեմա 2. Շարահյուսություն. շարահյուսության հիմնական միավորները /բառա-կապակցություն, նախադասու թյանդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները: Թեմա 3. Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: Թեմա 4. Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական զեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքները:		
14.Հիմնական գրականության ցանկը 1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004. 2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация. Речь. П.Б.Балаян, Л.А.Тер- Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г. 3. Учебные пособия по специальности		

1.0304/Բ 01	2.Հայոց պատմություն -1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.15/0/15	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց հին և միջնադարյան պետականությունների առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին,
2. ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն,
3. ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանքային կապ ապահովելու համար:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը,
2. նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները,
3. ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լուսաբանելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ռազմական և այլ բնագավառներ ու նվաճումները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը
2. արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում
3. արժևորելու ինչպես նախաքրիստոնեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակույթային արժեքները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները, ինչը և հնարավորություն կտա քաղաքական կողմնորոշում ունենալու ներկայում և ապագայում,
2. բանավիճելու:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույթ(ներ)ը.

Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերի, նշանակության գնահատում իրականացնելու կարողություն,

Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. ռեֆերատ
3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգաքնի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը, որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հայաստանը հնագույն շրջանում: Թեմա 2. Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք.ա.9-6-րդ դդ/: Երվանդունիների թագավորությունը: Թեմա 3. Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը Արտաշեսյան շրջանում: Թեմա 4. Արշակունիների թագավորությունը: Թեմա 5. Հայաստանը վաղ միջնադարում: Թեմա 6. Հայաստանը զարգացած միջնադարում: Թեմա 7. Հայաստանը ուշ միջնադարում:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Հայոց պատմություն (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012: 2. Հայ ժողովրդի պատմություն (Ստ.Մելիք-Բախշյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975: 3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր (Հր.Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000: 4. Հայոց պատմություն (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:

1.0105/ Բ 01	2.Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաք	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել կենսոլորտի կառուցվածքի տեսական հիմնահարցերը և «մարդ-կենսոլորտ» համակարգում նրանց փոխազդեցությունը, ինչպես նաև պատրաստել որակյալ մասնագետներ, որոնք կարող են գնահատել շրջակա միջավայրի աղտոտման աստիճանը, որպես հասարակության գործունեության արդյունք և նախագծուշացնել լու կամ կանխարգելելու անթրոպոգեն գործունեության ոչ ցանկալի հետևանքները: Նպատակն է հասկանալու էկոլոգիական հիմնախնդիրների էությունը և զարգացնել այդ խնդիրները լուծելու ունակությունը: Սովորողներին նախապատրաստել աշխարհայացքի ինքնուրույն ընտրության: Դասընթացի խնդիրներն են. • ուսանողներին տալ հիմնարար գիտելիքներ՝ էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունների և օրենքների, էկոլոգիական համակարգերի և գործընթացների, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հնարավորությունների, բնական և տեխնոգեն միջավայրերի, ժամանակակից զարգացման տենդենցների, էկոլոգիական մշակույթի, որպես գործոնի ձևավորման, էկոլոգիական ճգնաժամերի, էկոլոգիայի բնագավառում միջազգային իրավական նորմերի, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող էկոլոգիական օրենսդրության մասին, • ուսանողների մոտ զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունները, տրամաբանական և գիտական լեզվամտածողությունները, եզրակացություն անելու կարողությունները, • դաստիարակել քաղաքացիական դիրքորոշում և պատասխանատվություն՝ մարդկության և բնական միջավայրի նկատմամբ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները, էկոլոգիական հիմնական և կարևոր օրենքները, սկզբունքները, օրինաչափությունները և կանոնները, 2. նշելու շրջակա միջավայրի զարգացման կոնցեպցիաները և թվարկելու մթնոլորտի, ջրոլորտի և հողոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող աղտոտող նյութերը և ներկայացնելու նրանց վերլուծության մեթոդները, 3. բացատրելու, թե ի՞նչ ազդեցություն կարող է ունենալ բնակչության վրա շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. էկոլոգիական գնահատական տալու շրջակա միջավայրի հիմնական գործոններին, 2. նախագծուշական միջոցառումներ ներկայացնելու՝ զերծ պահելու շրջակա միջավայրը էկոլոգիական աղետներից, 3. անցկացնելու մոնիթորինգ և գնահատելու տարածաշրջանի էկոլոգիական իրավիճակը, համապատասխան եզրակացություն տալ այն նպաստող գործոնների մասին, որոնք կբարելավեն		

տարածաշրջանի էկոլոգիան: գ. քնդիսանքական/փոխանցելի կարողություններ 1. ցուցաբերելու ինքնուրույն ուսումնասիրելու ունակություն: 2. հետազոտություններ անելու, ստացած տեղեկությունը արհեստավարժ օգտագործելու խնդիրների լուծման նպատակով: 3. տվյալ էկոհամակարգի վրա կիրառելու կանխատեսման մեթոդը՝ որոշելու նրա վրա այս կամ այն գործոնի ազդեցությունը:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. պասիվ դասախոսություն, 2. ակտիվ դասախոսություն, հարց ու պատասխան, զրույց, 3. ինտերակտիվ դասախոսություն՝ «Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում, 4. հարց ու պատասխան, 5. բանավեճ, 6. զրույց:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում: 1. Բանավոր քննում ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի կամ դասախոսի կողմից առաջադրված թեմայով ռեֆերատի զեկուցում: 2. Այն ուսանողները, որոնք ամբողջական դասընթացի մաս կազմող 5 և ավելի թեմաներից կամ ինքնուրույն աշխատանքների թեմաներից գնահատվել են «ստուգված», ապա ստանում են «Ստուգված»:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Էկոլոգիայի համառոտ պատմությունը: Էկոլոգիայի կառուցվածքը, առարկան և օբյեկտը: Լիբիխի, մինիմումի, Վիյամի գործոնների անկախության և Շելֆորդի տուերանտության օրենքները: Թեմա 2. Էկոհամակարգի գործունեության սկզբունքները: Էկոհամակարգի կառուցվածքը: Պրոդուցենտներ, կոնսումենտներ, ռեդուցենտներ/ավտոտրոֆներ, հետերոտրոֆներ: Թեմա 3. Օրգանիզմների գոյության միջավայրը և պայմանները: Կենսական, ոչ կենսական, մարդածին, սահմանափակող գործոններ: Օրգանիզմների հարմարվելը միջավայրի պայմաններին: Թեմա 4. Էներգիայի և նյութերի հոսքը Էկոհամակարգում: Էկոհամակարգերի էներգետիկական դասակարգումը: Էներգիայի և նյութերի փոխանցումը Էկոհամակարգերում, էներգիայի կորուստները սննդային շղթաներում: Ազոտի, ֆոսֆորի, ծծմբի, ածխածնի շրջանառությունը: Թեմա 5. Մարդու առողջության էկոլոգիական ասպեկտները: Միջավայրի քիմիական, կենսաբանական աղտոտումը, միջավայրի աղտոտումը աղմուկով, սննդամթերքների աղտոտումը: Գյուղատնտեսական և ուրբանիստական համակարգեր: Թեմա 6. Անսպառ և սպառվող պաշարները: Մարդու ազդեցությունը կենսոլորտի վրա: Արդյունաբերության առաջընթացը և բնապահպանության հիմնախնդիրները: Արդյունաբերության էկոլոգիացման սկզբունքները: Թեմա 7. Քարոլորտի կառուցվածքը: Մթնոլորտի կառուցվածքը, նշանակությունը: Ջուրը երկրի վրա և նրա հատկությունները: Կենսոլորտի կառուցվածքը: Հողը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: Թեմա 8. Պոպուլյացիայի բնութագիրը: Ծնելիություն և մահացություն, պոպուլյացիայի սեռային կազմը: պոպուլյացիաների միջև գոյություն ունեցող փոխազդեցության ձևերը, գիշատիչ-զոհ փոխհարաբերությունը: Թեմա 9. Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրները և դրա էկոլոգիական հետևանքները: Ջրոլորտի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Քարոլորտի և բնահողի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Երկրի կլիմայի փոփոխության և անապատացման հիմնախնդիրները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գրիգորյան Կ., Եսայան Ա., Ժամհարյան Հ., Խոյեցյան Ա., Մովսեսյան Հ., Փիրումյան Գ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, Եր., 2010:
2. Գրիգորյան Ա., Աղասյան Ա., ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգի ներկա վիճակը, Եր., 2008
3. Մելքումյան Լ., Գալստյան Մ., Բնապահպանության հիմունքներ, Եր., 2010:
4. Շահինյան Մ., Թամրազյան Ն., Էկոլոգիա, Եր., 2002:
5. Валова В., Основы экологии: Учебное пособие.-5-е изд., Москва, «Дашков и К» 2005..

1.0304/Բ 02	2.Հայոց պատմություն -2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.15/0/15	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Մտուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ 17-րդ դարից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում: Դասընթացի խնդիրները. • Ներկայացնել հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունները, զարգացման ընթացքը և փուլերը, • համադրել պատմական փաստերը, համակողմանի գնահատել երևույթները, • ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և ներկայացման համար:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը, 2. նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը, 2. արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս հնարավորություն կտա ապագայում ճիշտ կողմնորոշվելու:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույթ(ներ)ը. Ա5.գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը, նշանակությունը, Գ6.Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. սեմինար 3. ռեֆերատ 4. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը, որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: Թեմա 2. Ռուսաստանի ներթափանցումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: Թեմա 3. Հայկական հարցի միջազգայնացումը: Թեմա 4. Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: Թեմա 5. Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: Թեմա 6. Իրավիճակը Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: Թեմա 7. Հայաստանը 1917թ. ռուսական հեղափոխությունների շրջանում: Թեմա 8. Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: Թեմա 9. Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: Թեմա 10. Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը: Թեմա 11. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Հայոց պատմություն, (Հր.Միմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2012: 2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ.Մելիք-Բախշյանի խմբագրությամբ), Երևան, 1975: 3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր.Միմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2000: 4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Երևան, 2009:

1.0304/Բ 07	2.Փիլիսոփայություն	3.3 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար:		
Դասընթացի խնդիրները. 1. բացահայտել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, 2. բացատրել կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, 3. հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների, արդի միտումներին և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. սահմանելու կեցության համընդհանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները, 2. բացահայտելու ճանաչողության, գիտության էության առանձնահատկությունները, 3. ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիսոփայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ռացիոնալ և իռացիոնալ սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. տարբերելու գիտականը ոչ գիտականից, ճշմարիտը կեղծից, էականը ոչ էականից, 2. վերլուծելու հասարակական կյանքում տեղի ունեցող գործընթացները և դրանց պատճառահետևանքային կապերը, 3. կողմնորոշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխհարաբերություններում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. տեղի և ժամանակին գործածելու փիլիսոփայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա6. տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելուով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. սեմինար 3. քննարկում 4. զեկուցում 5. ռեֆերատ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով, որն անց է կացվում բանավոր հարցումով՝ հարցատոմսի հարցերի հիման վրա:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկան: Թեմա 2. Կեցություն և մատերիա: Թեմա 3. Դիալեկտիկա: Թեմա 4. Բնություն: Թեմա 5. Մարդ և պրակտիկա: Թեմա 6. Գիտակցություն և ճանաչողություն: Թեմա 7. Գիտություն: Թեմա 8. Հասարակություն:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Եր., 1980: 2. Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 1, Եր., 1987: 3. Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 2, Եր., 1987: 4. Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլիսոփայության պատմություն, Եր., 1980: 5. Կյուրեղյան Է., Փիլիսոփայություն, Եր., 2004: 6. Փիլիսոփայության բառարան, Եր., 1975:		

1.0305/ Բ 004	2.Անգլերեն-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել ուսանողների լեզվական գիտելիքները անգլերեն լեզվից՝ լեզվի բոլոր մակարդակներում (կարդալ, գրել, ունկնդրել, խոսել), զարգացնել ուսանողների հաղորդակցական հմտությունները՝ միջմշակութային հաղորդակցման: Դասընթացի խնդիրները 1. ներկայացնել տվյալ մասնագիտության ոլորտում խիստ գործածական բառապաշար, 2. զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները համապատասխան խոսքային իրավիճակներում:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. անգիր վերարտադրելու մասնագիտական բառապաշարը, 2. թվարկելու հնչյունական և ուղղախոսական կանոնները և բացառությունները, 3. թվարկելու նախադասության տիպերը և դրանց շարադասական հատկանիշները, 4. տարբերելու խոսքի մասերը և դրանց կիրառական առանձնահատկությունները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու մասնագիտական բառապաշարը և քերականական գիտելիքները՝ ճիշտ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելիս, 2. ընկալելու կարդացած և ունկնդրած նյութի հիմնական բովանդակությունը, 3. կատարելու A1 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. տարանջատելու հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից, 2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 3. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. հաղորդակցական մեթոդ 2. մտազրոհ 3. ուսանողական պորտֆոլիո 4. խմբային աշխատանք 5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն 6. աշխատանք տեղեկագրով 7. ռեֆերատ 8. ինքնուրույն աշխատանք:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որն անցնելուց հետո ստուգարքը համարվում է ստացած ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ /և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում. • գրավոր և բանավոր թարգմանություններ, • ռեֆերատ, • լուսատեսաշար • խմբային աշխատանք, • ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ)

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա1. Հնչյունաբանություն և ուղղախոսություն: Հնչյունների դասակարգումը և արտասանական հատկանիշները: Թեմա2. Քերականություն: Խոսքի մասեր: Շարահյուսություն: Թեմա 3. Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Միջազգային զբոսաշրջության հիմնահարցեր: Թարգմանություններ անգլերենից հայերեն:
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1.Mkhitaryan Ye., Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan. 2004 2.Cincotta Howard (Ed.), An Outline of American History. United States Information Agency. 1994 3.Kirn Elaine, About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division. 1989 4.Myers Sondra (Ed.), Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College. 1997 5.Short DeForah J., Seufert-Fosco Margaret & Grognet Allene Guss, For the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc. 1995

1.0305/Բ 009	2.Ֆրանսերեն-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար: Դասընթացի խնդիրները. 1. խորացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա, 2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ, 3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:		
1. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները, 2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները, 2. ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները, 3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ), 4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն, 2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները, 3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր, 4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:		

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ6.Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝ 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. Թեմա 2. Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Սեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: Թեմա 3. Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: Թեմա 4. Ածական: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: Ածականի իմաստի փոփոխությունը՝ կախված նրա դիրքից: Թեմա 5. Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Թեմա 6. Թվական: Քանակական և դասական թվականներ և դրանց գործածությունը: Թեմա 7. Դերանուն: Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Попова И., Казакова Ж., «Французский язык», М., 2008 2. M.Gregoire, Od.Thievenaz, «Grammaire progressive du francais» (Niveau intermediaire). 3. Cl.Miquel, «Communication progressive du francais» (Niveau déFutant), 4. M.Djoulhakian, R.Meliksntian, A.Mouradian, «Manuel de francais», Er. 2011.		

1.0001/Բ 02	2.Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.10/20/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգաբք	
8.Դասընթացի նպատակն է սովորողների մոտ ձևավորել ԱԻ-ների մասին պատկերացում, ԱԻ- ներում գործելու հմտություններ, փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ և տարաբնույթ պատահարների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների և այլ ախտահարումների դեպքում առաջին բուժօգնության ցուցաբերման անհրաժեշտ կարողություններ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն - ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելու ուղիները, - ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների մասին, - մեկնաբանելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող ռիսկերի գնահատման մեթոդները, - ներկայացնելու համաճարակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ու բացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը, - ներկայացնելու առաջին բուժօգնությունն ցուցաբերելու հիմնահարցերը բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - գնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային զննում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնությունն, - դրսևորելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում, - ցուցաբերելու առաջին բուժօգնությունն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումների դեպքերում, - օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, - աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ, - վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - դասախոսություն - սեմինար - հարցադրումներ և քննարկումներ - լաբորատոր աշխատանքներ - տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը, որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում: Հարցերի 50%-ին պատասխանելու դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Արտակարգ իրավիճակներն ու պատահարներ: Թեմա 1. Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: Թեմա 2. Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: Բաժին 2. Քաղաքացիական պաշտպանություն: Թեմա 3. Բնակչության գործողությունները ահաբեկոթյունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: Թեմա 4. Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: Թեմա 5. Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: Թեմա 6. Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: Թեմա 7. Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: Բաժին 3. ԱԻ-ում բնակչության առաջին բուժօգնություն: Թեմա 8. Առաջին բուժօգնությունն ու մինչքննակական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: Թեմա 9. Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: Թեմա 10. Սուր հիվանդություններ և

թունավորումներ: Թեմա 11. Հակահամաճարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: Թեմա 12. Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ: 14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Մարկարյան Ռ.Վ., Ջանջուղազյան Ն.Ա., Օհանջանյան Մ.Մ., Հարությունյան Ա.Ա., Հարությունյան Վ.Ս., Բաղդասարյան Լ.Լ., Հասրաթյան Ռ.Յ., Վարդանյան Ջ.Հ., «Քաղաքաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր», Եր., 2006: 2. Հեղինակների կոլեկտիվ, «Մինչքժկական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում», ուսումնական ձեռնարիկ, Եր., 2007: 3. Մանասյան Կ.Ա., «Միտ-թոքային վերակենդանացման մինչքժկական մեթոդների ուսուցումը» (ուսումնամեթոդական աշխատանք), Եր., 2007: 4. Աղայան Մ.Խ., «Փոխադրական անշարժացում», ուսումնամեթոդական աշխատանք, Եր., 2011: 5. Մանուկյան Ա., Ճաղարյան Գ. «Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2017:

1.0305/Բ 005	2.Անգլերեն-2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել մասնագիտական բառապաշարը, խորացնել ուսանողների գիտելիքները և հմտությունները հաղորդակցական բարդ իրավիճակներում: Դասընթացի խնդիրները. 1. ներկայացնել պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և նմուշների հիման վրա ձևակերպել սեփականը, 2. հաղորդել գիտելիքներ մասնագիտական նորաբանությունների ոլորտից:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. թվարկելու պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և ներկայացնելու սեփական օրինակները, 2. կազմելու գրավոր և բանավոր շարադրանք՝ օգտագործելով A2 մակարդակին համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ընկալելու և վերարտադրելու կարողացած և ունկնդրած A2 մակարդակի տեքստերի և երկխոսությունների հիմնական բովանդակությունը, 2. շարադրելու խոսքային իրավիճակին համապատասխան գրավոր և բանավոր պատասխան, 3. կատարելու A2 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 2. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ, 3. ներգրավելու ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները միջազգային ասպարեզում՝ անգլերենը օգտագործելով որպես հետագա մասնագիտական առաջընթացի միջոց:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. հաղորդակցական մեթոդ 2. մտազրոհ 3. ուսանողական պորտֆոլիո 4. խմբային աշխատանք 5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն 6. աշխատանք տեղեկագրով 7. ռեֆերատ 8. ինքնուրույն աշխատանք:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որն անցնելուց հետո ստուգարքը համարվում է ստացած ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ /և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում. • գրավոր և բանավոր թարգմանություններ, • ռեֆերատ, • լուսատեսաշար • խմբային աշխատանք, • ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ):
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Պաշտոնական գրագրություն: Ինքնակենսագրություն, մոտիվացիոն նամակ, դիմում: Թեմա 2.Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Զրուսաշրջություն և սերվիս: Թարգմանություններ անգլերենից հայերեն, հայերենից անգլերեն:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Mkhitarian Ye., Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan. 2004 2. Cincotta Howard (Ed.), An Outline of American History. United States Information Agency. 1994 3. Kirn Elaine, A Bout the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division. 1989 4. Myers Sondra (Ed.), Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College, 1997. 5. Short DeForah J., Seufert-Fosco Margaret & Grognet Allene Guss, For the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc. 1995.

1.0305/Բ 010	2.Ֆրանսերեն–2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր մասնագիտական տեքստերից օգտվելու ունակություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. խորացնել նախորդ կիսամյակում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա, 2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ, 3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները, 2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները, 2. ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները, 3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ), 4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն, 2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները, 3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր, 4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրայնում: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝ 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Գոյականների իգական սեռի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում՝ քերականորեն, ձևաբանորեն, բառային: Երկու սեռ ունեցող գոյականներ: Թեմա 2. Միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը: Թեմա 3. Անորոշ դերանվանական ածականներ: Թեմա 4. Հարաբերական դերանուններ. դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ Թեմա 5. Բայ: Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը: Թեմա 6. Ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը: Եղանակների կազմությունը և գործածությունը նախադասություններում: Թեմա 7. Նախդիրների համակարգային դասակարգում: Տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Попова И.Н., Казакова Ж.А., «Французский язык», Москва, 2008.
2. M.Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du francais» (Niveau intermediaire).
3. Cl.Miquel, «Communication progressive du francais» (Niveau défutnant),
4. M.Djoulhakian, R.Meliksetian, A.Mouradian, «Manuel de francais», Erevan – 2011.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ

1.0303/Բ 05	2.Բարոյագիտության հիմունքներ	3.2 կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաթղթ	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին սովորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայնացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյափիլիսոփայական աշխարհայացքի ձևավորմանը: Դասընթացի խնդիրները. 1. ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էությանն ու չափանիշներին, բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահատկությանը, գործառույթներին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին, 2. ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին, 3. նպաստել անձի բարոյական մտահաղորդակցության ձևավորմանը, 4. բացահայտել բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից, 5. վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները, 6. ընդլայնել սովորողների մտահորիզոնը:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Սահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էությունը ու չափանիշները: 2. Արժևորելու ազգային և համամարդկային բարոյամշակութային արժեքները, բարոյական արժեհամակարգը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին: 2. Բացահայտելու բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից: 3. Վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ5.ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. զեկուցումներ:		

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաք անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից: 13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները. Թեմա 1. Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: Թեմա 2. Բարին և չարը: Թեմա 3. Պարտք և պատասխանատվություն: Թեմա 4. Պատիվ և արժանապատվություն: Թեմա 5. Խիղճ: Բարոյական իդեալ: Թեմա 6. Կյանքի իմաստն ու նպատակը: Թեմա 7. Երջանկություն. Սեր: Բաժին 2. Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահատկությունը և գործառույթները: Թեմա 8. Բարոյականության էությունը, յուրահատկությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները: Թեմա 9. Բարոյականության հիմնական սոցիալական գործառույթները: Բաժին 3. Բարոյականություն և ազատություն: Թեմա 10. Անձը և համակեցությունը: Թեմա 11. Բարոյականության հասարակական խնդիրները: Բաժին 4. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 12. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 13. Անձի բարոյական գործունեությունը: Թեմա 14. Անձի բարոյական հարաբերությունները: Թեմա 15. Անձի բարոյական մշակույթը: Բաժին 5. Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: Թեմա 16. Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների վերաիմաստավորումը եվրոպական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: Թեմա 17. Ազգային-բարոյական նկարագիր: Բաժին 6. Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: Թեմա 18. Կիրառական բարոյագիտություն: 14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. А. Разин, Этика, Москва, 2003. 2. О. Дробницкий, Понятие морали, Москва, 2004. 3. Дж. Мур, Прунципы этики, Москва, 1984. 4. Этика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, Москва, 2000. 5. Словарь по этике.
--

1.0201/Բ 02	2.Գործարարության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 3-րդ/ 4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ հաղորդել ներկայիս տնտեսական պայմաններում գործարարություն կազմակերպելու և վարելու համար իրավական, տնտեսական և կազմակերպչական գիտելիքներ և հմտություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. փոխանցել համակարգված գիտելիք գործարարության կազմակերպման վերաբերյալ, 2. մշակել կազմակերպա-կառավարչական հմտություններ գործարարությամբ զբաղվելու համար, 3. հաղորդել գիտելիքներ գործունեության սուբյեկտների պատասխանատվության վերաբերյալ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բնութագրելու գործարարության միջավայրը և տեսակները, 2. տարբերելու ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը, 3. ներկայացնելու ձեռնարկության պետական գրանցման փաստաթղթերի փաթեթը, 4. բացատրելու գործունեության տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորման պահանջները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մշակելու բիզնես-գաղափարներ և վերլուծության միջոցով, ընտրելու լավագույնը, 2. կազմակերպելու սեփական գործ և որոշելու դրա արդյունավետությունը, 3. գնահատելու ռիսկը և կողմնորոշվելու ստեղծված ցանկացած իրավիճակում, 4. հայթայթելու, վերլուծելու և տեղին օգտագործելու գործունեության համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում,		

2. մոտիվացնելու, 3. առաջնորդելու, 4. աշխատելու տեղեկատվության հետ:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Բ2. իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. գործնական խաղ /թիմային աշխատանք/ 2. դասախոսություն, սեմինար 3. ինքնուրույն աշխատանք /զեկույց,ռեֆերատ/ 4. ճանաչողական էքսկուրսիաներ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաք անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Գործարարության էությունը և ֆունկցիաները: Թեմա 2. Գործարարության միջավայրը և տեսակները: Թեմա 3. Գործարարության սուբյեկտները: Թեմա 4. Ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը: Թեմա 5. Բիզնես-գաղափարը և բիզնես հայեցակարգը, որպես գործարարության նախադրյալ: Թեմա 6. Մարքեթինգի պլան: Թեմա 7. Գործունեության կադրային ապահովումը: Թեմա 8. Գործունեության մեկնարկային կապիտալը և ընթացիկ գործունեության ֆինանսական ապահովումը: Թեմա 9. Արտադրական պլան Թեմա 10. Ինքնարժեքի կալկուլյացիա: Թեմա 11. Ձեռնարկատիրական ռիսկ: Թեմա 12. Ֆինանսական պլանավորում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Кондратьева М.Н., Баландина Е.В., Трефилова Ю.С., «Бизнес-плани-рование» учебное пособие, УльяновскУлГТУ 2014/ http://venec.ulstu.ru/liF/disk/2015/17.pdf/ 2. Буров В.Ю., «Основы предпринимательства»,учебное пособие,Чита – 2011. 3. Богомолова В.А., Белоусова Н.М., Кублашвили О.В., Ролдугина Р.Ю., «Бизнес-планирование», учебное пособие, Москва 2014 http://storage.eliF.mgup.ru/6/Fogomolova_2014.pdf// 4. Башаримова С.И., Дасько М.В., «Основы предпринимательства»учебное пособие. 5. Торосян Е.К., Сажнева Л.П., Зарубина Ж.Н., «Основы предпринимательской деятельности»,учебное пособие, Санкт-Петербург 2016 https://Books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf// .		

1.0304/Բ 05	2.Իրավունքի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացք ու մշակույթ:		
Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել կայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ճյուղերի վերաբերյալ, 2. ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական փաստաթղթերի կիրառման կարողություններու ունակություններ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները, 2. ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը, 3. մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ, 2. վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում, 3. վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը, գ. քննդիմանքական փոխանցելի կարողություններ 1. դրսևորելու քննադատական մտածողություն:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2. մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ1. Իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. ռեֆերատ 3. զեկուցում:
12. Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Նախապես տրված հարցաշարից անց է կացվում բանավոր հարցում:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Պետության և իրավունքի տեսություն: Թեմա 2. Սահմանադրական իրավունք: Թեմա 3. Քաղաքացիական իրավունք: Թեմա 4. Քրեական իրավունք: Թեմա 5. Աշխատանքային իրավունք: Թեմա 6. Ընտանեկան իրավունք: Թեմա 7. Տեղական ինքնակառավարում: Թեմա 8. Վարչական իրավունք: Թեմա 9. Դատավարական իրավունք: Թեմա 10. Արդարա-դատություն, դատախազություն և նոտարիատ: Թեմա 11. Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: Թեմա 12. Միջազգային իրավունք:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Այվազյան Ն., Սահմանադրական իրավունք, Երևան 2001: 2. Առաքելյան Ս., Գաբուզյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Երևան, 2003, 2006: 3. Բարսեղյան Ս., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, 4-րդ մաս, Երևան, 2000: 4. Բարսեղյան Ս., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, 1-ին մաս, Երևան 2000: 5. Գրիգորյան Մ., Քրեական իրավունք, Երևան 2007: 6. Խրոպակյուկ Վ. Ն., Պետության և իրավունքի տեսություն, հայերեն թարգմանությունը՝ Խ. Հարությունյանի, Երևան 1997թ.: 7. Ղարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Երևան, 2001: 8. Պետրոսյան Գ., Աշխատանքային իրավունք, Երևան, 2009: 9. Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Երևան, 2002: Նորմատիվ իրավական ակտեր 1. ՀՀ Սահմանադրություն, 06.12.2015թ., 2. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք, 3. ՀՀ քրեական օրենսգիրք, 4. ՀՀ ընտանեկան օրենսգիրք, 5. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրք,

6. ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք,
7. ՀՀ հակակոռուպցիոն ռազմավարությունը և դրա իրականացման միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության 06.11.2003թ. թիվ 1522-Ն որոշում:
8. Նորմատիվ իրավական ակտերը՝ դրանցում կատարված վերջին փոփոխություններով և լրացումներով տեղադրված են www.arlis.am Հայաստանի իրավական տեղեկատվական համակարգում:

1.0304/Բ 03	2.Կրոնագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաթղթ	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելության եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդիկրոնականներ փակ հոսանքների ու դենոմինացիաների վերաբերյալ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք, - նկարագրելու հայ առաքելության եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - մեկնաբանելու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները, - համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարբերելու հին աշխարհի տարբեր ժողովուրդների դիցաբանական համակարգերը: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5.գնահատելու զրոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության, բնական ռեսուրսների դերը և նշանակությունը Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/ - քննարկում /բանավեճ - բացատրական մեթոդ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: Թեմա 2. Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: Թեմա 3. Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: Թեմա 4. Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: Թեմա 5. Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: Թեմա 6. Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: Թեմա 7. Հայ Առաքելության եկեղեցի- ցին V-IX դարերում: Թեմա 8. Հայ Առաքելության եկեղեցին X-XIV դարերում: Թեմա 9. Հայ Առաքելության եկեղեցին XV-XVIII դարերում: Թեմա 10. Հայ Առաքելության եկեղեցին XIX-XX դարերում:		
14.Հիմնական գրականության ցանկը - Քրիստոնյա Հայաստան՝ Հանրագիտարան, Եր., 2002. - История религии (учеб. Под общ. Ред. И.Н.Яблокова) Т. 1-2. М., 2007. - Лебедев В., Религиоведение; учебник для бакалавров, М. 2013. - Основы религиоведения (учеб. Под общ. Ред. И.Н.Яблокова) М., 2005.		

1.0303/Բ 04	2.Հոգեբանության հիմունքներ	3.2 կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողին ընդհանուր հոգեբանության և դրա հիմունքներին, տարբեր բաժինների կառուցվածքին ու զարգացմանը, հոգեկանի ակտիվության մակարդակներին, անձնավորությանը, նրա կառուցվածքին և դրսևորումներին, անձի պարզագույն, հոգեկան իմացական գործընթացներին, ուսումնասիրել ընկալման, ըմբռնման առանձնահատկությունները, հիշողության, մտածողության, երևակայության առանձնահատկությունները, պարզաբանել անձի հուզականային կողմը, անձի հոգեբանական անհատական առանձնահատկությունները: Դասընթացի խնդիրները. 1. բացահայտել հոգեբանության սկզբունքներն ու հիմնական դրույթները, կրթական նոր տեխնոլոգիաները, 2. լուծել մասնագիտական խնդիրներ, պլանավորել և իրականացնել հետազոտություններ, 3. ցույց տալ ընդհանուր հոգեբանության առանցքային տեսությունները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ճանաչելու ընդհանուր հոգեբանության կառուցվածքը, տարբեր բաժինների զարգացումը և գործառույթները, մեթոդները: 2. Տարբերակելու հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: 3. Պարզաբանելու հոգեկան պարզագույն իմացական գործընթացները և նրանց առանձնահատկությունները: 4. Բացատրելու հոգեկան իմացական բարձրագույն գործընթացները և նրանց առանձնահատկություններին: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Մեկնաբանելու անձի հուզականային ոլորտի նրբությունները: 2. Տարբերակելու անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները: 2. Վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ճանապարհով:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկում 3. բանավեճ 4. գործնական պարապմունք 5. ռեֆերատ/էսսե 6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, խնդիրները: Թեմա 2. Հոգեբանական հիմնական մեթոդները, բնագավառները: Թեմա 3. Հոգեկանի ռեֆլեկտորային մեկնաբանությունը: Թեմա 4. Հոգեկանի		

ակտիվության մակարդակները: Թեմա 5. Հոգեկանի և գիտակցության զարգացումը: Թեմա 6. Անձի հոգեբանական բնութագիրը: Թեմա 7. Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները, զարգացումը: Թեմա 8. Անձի իմացական հոգեկան գործընթացները՝ զգայություններ: Թեմա 9. Զգայությունների դասակարգումը, զգայունակություն: Թեմա 10. Ընկալում, ըմբռնում, առանձնահատկությունները: Թեմա 11. Հիշողություն և անձ, տեսակները, գործընթացները: Թեմա 12. Մտածողություն, տեսակները, գործընթացները: Թեմա 13. Երևակայության և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: Թեմա 14. Անձի հուզականային կողմը: Թեմա 15. Անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., Ասրիյան Է. Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր/ Ուսումնական ձեռնարկ/, Եր., ԵՊՀ հրատ. 2010: 2. Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր.1997: 3. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Рогова. М., 2005: 4. Маклаков А. Г., Общая психология. М., 2007: 5. Немов Р.С., "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003). 6. Столяренко Людмила Дмитриевна, Психологии.учебник для вузов.-СПб.: Питер, 2010.

1.0202/Բ 01	2.Մշակութաբանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.Մտուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանություն առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, մշակութային երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու գիտության մեջ «մշակույթ» հասկացության ամենադիպուկ սահմանումները և տեսությունները, 2. սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մեկնաբանելու մշակույթ, ենթամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները, 2. վերլուծելու մշակութային գործընթացները և մշակույթի զարգացման դինամիկան, 3. մեկնաբանելու ժամանակակից մշակութային գործընթացների առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները՝ Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝ 1. դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/ 2. քննարկում /բանավեճ 3. համագործակցային աշխատանք 4. մտազրոհ 5. վերլուծական մեթոդ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները՝ Ստուգաբքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից՝ Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: Թեմա 2. Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային բնույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթ: Թեմա 3. Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևեր: Կրոն, գիտություն և արվեստ: Թեմա 4. Մշակույթ-բնություն-հասարակություն: Թեմա 5. Նախնադարյան մշակույթ: Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (միջագետքյան, եգիպտական, հին հնդկական և չինական): Թեմա 6. Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթ: Թեմա 7. Միջնադար՝ քրիստոնեական և իսլամական մշակույթներ: Թեմա 8. Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: Թեմա 9. Նոր դարաշրջանի եվրոպական մշակույթ: Թեմա 10. Մոդերնիզմի և պոստմոդերնիզմի դարաշրջանների մշակույթ: Թեմա 11. Հայկական մշակույթ:
14. Հիմնական գրականության ցանկ՝ 1. Գևորգյան Հ., Ազգ. ազգային պետություն, ազգային մշակույթ, Եր., 1997: 2. Մելքումյան Գ., Մշակութաբանություն, Եր., 2000: 3. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակութաբանություն, Եր., 1997 4. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Եր., 2004: 5. Арутюнов С.А., Рыжакова С.И., Культурная антропология, М., 2004. 6. Гуревич П., Культурология, Москва, 2001. 7. Розин В.М., Культурология, М., 1998.

1.0303/Բ 06	2.Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաբք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողներին անհատների, սոցիալական խմբերի, դասակարգերի, մարդկային այլ խմբերի գործունեության մեջ հասարակական ընդհանուր օրինաչափությունների դրսևորման ձևերին և գործողության մեխանիզմներին տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում: Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել համակարգված պատկերացում կիրառական սոցիոլոգիայի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ, 2. ուսումնասիրել սոցիալական խմբերի ընդհանուր օրինաչափությունները, դրսևորման ձևերը և գործողության մեխանիզմները տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու գիտության մեջ «սոցիոլոգիա» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները, 2. սահմանելու սոցիոլոգիայի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մեկնաբանելու տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները, 2. վերլուծելու սոցիալական խմբերը, դասակարգերը, 3. մեկնաբանելու կիրառական սոցիոլոգիայի հետազոտության մեթոդների տեսակները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		

1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6.տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ3.կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. բանավեճեր 4. ռեֆերատներ 5. զեկուցումներ:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաբքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Կիրառական սոցիոլոգիա առարկայի նպատակը, խնդիրները: Թեմա 2. Տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները: Թեմա 3. Դիտման մեթոդ, հարցման մեթոդ, հարցազրույցի մեթոդ, փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդ, Ֆոկուս խումբ: Թեմա 4. Հարցաշարի կառուցվածքը, տեսակները: Թեմա 5. Սոցիոլոգիական հետազոտության փուլերը, ծրագիրը, ընտրանքը:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Бабосов Е.М., Прикладная социология. Тетра Системс, 2001. ISBN 985-6577-74-8 2. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Москва. Альфа- М; Инфра-М, 2011. 3. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Интерактивное уч. пособ. На CD-ROM. 2012 г. 4. Долгоруков А.М., От замысла к действию. Стратегическое управление. ДИСКУРС, 2011. 5. Ельмеев В.Я., Овсянников В.Г. Прикладная социология. Очерки методологии. СПбГУ, 1994 г. (1-е изд.) 6. Кравченко А.И., Прикладная социология и менеджмент. Хрестоматия. М.. МГУ, 1998.

1.0304/Բ 04	2.Տրամաբանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաբք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել մտածողության օրենքները և կանոնները, սովորեցնել մտածել, կոռեկտ դատել, գերծ մնալ տրամաբանական այն սխալներից: Դասընթացի խնդիրները. 1. ցույց տալ հասկացության և բառի տարբերությունները, 2. ծանոթացնել հասկացության տեսակների, տրամաբանական հնարների հետ, 3. ծանոթացնել տրամաբանության և նախադասության կապին, անդրադառնալ դատողության տեսակներին, տրամաբանության օրենքներին, 4. ծանոթացնել մտահանգման տարբեր տեսակներին և նրանց կանոններին, պարզաբանել ապացուցման և հերքման էությունը, նրանց եղանակները, բացահայտել ապացուցման և հերքման ընթացքում հնարքները, տրամաբանական սխալները:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. սահմանելու հասկացության, նրա տեսակների, հասկացության ծավալների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հնարները, 2. մեկնաբանելու դատողության, նրա տեսակների, դատողությունների միջև հիմնական հարաբերությունների, տրամաբանական հիմնական օրենքները, 3. սահմանելու մտահանգումը, նրա տեսակները, անհրաժեշտ մտահանգման տեսակները, նրանց կանոնները, ապացուցումն ու հերքումը, նրանց տեսակները, վարկածը, տրամաբանական սխալները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. բաժանելու, դասակարգելու, տեսակավորելու հասկացությունները, դրանց տեսակները, 2. զանազանելու հասկացությունն ու դատողությունը, դատողությունները տեսակավորելու ըստ տարբեր հիմքերի, գործածելու տրամաբանության հիմնական օրենքները, 3. զանազանելու մտահանգման տարբեր տեսակները, անսխալ ապացուցել և հերքել: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կառուցելու և հիմնավորելու սեփական մտքերը առանց տրամաբանական սխալների:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկում 3. բանավեճ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Տրամաբանություն առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հասկացություն: Թեմա 3. Դատողություն: Թեմա 4. Տրամաբանության օրենքները: Թեմա 5. Մտահանգում: Թեմա 6. Ապացուցում և հերքում: Թեմա 7. Պարալոգիզմ, սոփեստություն, սրամտություն, պարադոքս: Հիպոթեզ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Բրուտյան Գ., Տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1976: 2. Кондаков Н., Логический словарь, Москва, 1975. 3. Гетманов А., Логика, Москва, 1993. 4. Маковелский А., История логики, Москва, 1967. 5. Демидов И., Логика, Москва, 2004:		

1.0304/Բ 06	2.Քաղաքագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տե- սական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները,
2. ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները,
3. ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էտապները,
2. ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ռեսուրսները և տեսակները,
3. թվարկելու ու մեկնաբանելու պետական կառավարման ձևերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները,
2. մեկնաբանելու քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը,
3. մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահար- ցերը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
2. աշխատելու թիմում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

Ա3. Բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում,

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. բանավեճեր
4. զեկուցումներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաբքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգաբքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: **Թեմա 2.** Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: **Թեմա 3.** Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերություններ: **Թեմա 4.** Քաղաքական ընտրանի /էլիտա/: **Թեմա 5.** Քաղաքական լիդերություն: **Թեմա 6.** Քաղաքական ռեժիմներ: **Թեմա 7.** Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: **Թեմա 8.** Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: **Թեմա 9.** Քաղաքացիական հասարակություն: **Թեմա 10.** Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցություն: **Թեմա 11.** Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: **Թեմա 12.** Գաղափարախոսությունների տեսություն: **Թեմա 13.** Ազգեր և ազգային քաղաքականություն: **Թեմա 14.** Քաղաքականությունը և կրոնը: **Թեմա 15.** Քաղաքական մշակույթ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Քաղաքագիտություն, Եր., 2006: 2. Буренко В., Журавлев В.В., Политология, М., 2004. 3. Гаджиев К., Политология. М., 2005. 4. Политология. Под ред. А.А. Радугина. М., 1999. 5. Пушкарева Г., Политология, М., 2002. 6. Мальцев В., Основы политологии, М., 1998.
--

1.0305/Բ 006	2.Անգլերեն -3	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.3-րդ /4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաք	
8.Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր խոսքի ունակություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. խորացնել և հարստացնել ուսանողների խոսակցական բառապաշարը, 2. ակտիվացնել բանավոր խոսքը և շփման կարողությունները, 3. զարգացնել անգլերենի ուղղախոսության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները, 4. զարգացնել անգլերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i> 1. ներկայացնելու անգլերենի բառակազմության միջոցները: 2. կիրառելու հոմանիշները, հականիշները և համանունները համատեքստում: 3. գործածելու անգլերենին բնորոշ խոսակցական կառույցները <i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i> 1. ընդհանրացնելու լեզվի նախնական քերականական և բառապաշարային գիտելիքները: 2. վարելու զրույց/երկխոսություն՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոնները 3. արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ: <i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i> 1. ունկնդրելու և վերարտադրելու զրույց/երկխոսություն: 2. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ: 3. բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Պարզաբանելու զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցված բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում: Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. զրույց լեզվակրի հետ 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք		

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգաբքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգաբքը համարվում է հանձնված:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Ընդհանուր անգլերեն՝ շեշտադրելով բառապաշարի ընդլայնումը: Թեմա 2. Խոսակցական անգլերենին բնորոշ կառույցների ուսուցում: Թեմա 3. Բանավոր խոսք՝ ուղղված ուսանողների մասնագիտական գիտելիքների, վերլուծական ունակությունների խթանմանը:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Harutyunyan K., Mkrtchyan H., Fagumyan L., Do you Speak English? Yerevan, Lusakn, 2015. 2. Mkhitarian K., Gevorgyan A., Develop Your Vision of English. Yerevan: Antares, 2017. 3. Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010. 4. Alexander L.G., Fluency In English, Longman, 1967. 5. Alexander L.G., For and Against, Longman, 1969.

1.0105/Բ 02	2.Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ /4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաբք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական մասնագիտությունների ներկայացուցիչներին բնագիտական գրագիտության հիմունքներին 21-րդ դարի մակարդակով ծանոթացնելն է: Այն պիտի առաջին հերթին ապագա մտավորականին ուսանի բնագիտության, մաթեմատիկայի և հումանիտար գիտությունների ուսումնասիրման առարկաների ու մեթոդոլոգիայի ընդհանրություններին ու տարբերություններին, որ նման մտավորականն իր հետագա գործունեության ընթացքում հնարավորին չափ քիչ ենթարկվի զանազան մոլորություններին, նախապաշարմունքներին ու սնահավատություններին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կներկայացվի ժամանակակից բնագիտությունը համապիտանի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ճանաչման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության տրամաբանությունը և կառուցվածքը: Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք, 2. ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը, 3. բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափությունները, 4. ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլերը, 2. ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքներին, 3. մեկնաբանելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում, 2. կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործընթացների վերաբերյալ և տալ որակական ու քանակական գնահատական բնության երևույթների վերջնական արդյունքների մասին, 3. կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ներկայացնելու թիմային աշխատանքի ընթացքում հստակ սեփական միտքը, 2. օգտվելով տարբեր աղբյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան,		

3. ստեղծագործելու՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջադրյունները. Բ2. Իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ3. Կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, զեկուցումը), 2. գործնական մեթոդները (վարժությունների և տնային առաջադրանքի կատարումը), 3. տրամաբանական մեթոդները (ինդուկտիվ, դեդուկտիվ, անալոգիա), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական - ցուցադրական, պրոբլեմային - որոնողական), 5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային և խմբային աշխատանքներ), 6. քննադական մտածողության մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր և բանավոր, պլանավորված և ոչ պլանավորված վերահսկողություն):		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք ռեֆերատի տեսքով՝ դասընթացի շրջանակում: Տրվում է ռեֆերատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու հնարավորություն, եթե ուսանողը ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնում է դրսևորելով անհրաժեշտ վերջնադրյունների 50 տոկոսից ավելին՝ նա ստանում է ստուգված:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը: Թեմա 2. Բնագ- իտական և հումանիտար մշակույթներ: Աշխարհի մեխանիկական, էլեկտրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները: Թեմա 3. Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները:Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: Տարրական մասնիկները: Հիմնա- բար փոխազդեցությունները: Թեմա 4. Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները:Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունք: Թեմա 5. Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիա- ները: Թեմա 6. Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: Թեմա 7. Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ասլանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, Եր., 2007: 2. Канке В.А., Концепции современного естествознания, Логос. М., 2002. 3. Концепции современного естествознания, Питер 2008, (Под.редакц. Л.А.Михайлова).		
1.0201 /Բ 03	2. Կիրառական վիճակագրություն	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է • ուսանողներին ծանոթացնել Կիրառական վիճակագրության հիմունքներին որպես ընդհանուր մշակույթի բաղկացուցիչ մասի, • ուսանողներին մոտ ձևավորել վերացական մտածողություն:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. - Կտիրապետի կիրառական վիճակագրության որոշ հարցերի: - Կունենա վիճակագրական տվյալները ճիշտ մշակելու, միջին քառակուսային շեղում, մոդա, մեդիանա հաշվելու հմտություններ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. - Դիսկրետ պատահական մեծության հենքի վրա դասակարգել թվային բնութագրիչներ՝ մաթեմատիկական սպասում, դիսպերսիա, միջին քառակուսային շեղում, մոդա, մեդիանա - Նկարագրական վիճակագրության գործնականում իրականացնել հետազոտական աշխատանքի ճիշտ պլանավորում: - Կկարողանա մոդելավորել առօրեական բնույթի որոշ խնդիրներ և լուծել: - գործնականում իրականացնել հետազոտման մեթոդի ճիշտ ընտրություն: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. - աշխատել հետազոտական խմբում, - կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում: - վերլուծել վիճակագրական խնդիրները և առաջարկել լուծման եղանակներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա4. Վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները, բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. Դասախոսություններ դիդակտիկ նյութերի կիրառմամբ (համակարգիչ, աղյուսակներ և այլն)		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաքնն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգաքնն համարվում է հանձնված		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դիսկրետ պատահական մեծության թվային բնութագրիչներ՝ մաթեմատիկական սպասում, դիսպերսիա, միջին քառակուսային շեղում, մոդա, մեդիանա: Թեմա 2. Նկարագրական վիճակագրություն: Թեմա 3. Նմուշահանում դիսկրետ և անընդհատ հատկանիշի դեպքում: Թեմա 4. Գնահատման տեսություն:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. - Ահարոնյան Ն., Իսրայելյան Ե., Հավանականությունների տեսության խնդրանգիրք, ԵՊՀ հրատ., Եր., 2016. 154 էջ: - Գասպարյան Կ.Վ., Վիճակագրության խնդիրների ժողովածու, Եր., ԵՊՀ հրատ., 2017, 208 էջ: - Հարությունյան Ե. և այլք, Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն, Եր. Գիտություն., 2000, 298 էջ: - Համբարձումյան Գ.Հ., «Հավանականությունների տեսություն» Եր.: «Լույս հրատարակչություն». 1977, 400 էջ: - Ивченко Г. И., Медведев Ю. И., Математическая статистика, М., кн. дом Либроком, 2014. 352 с. - Гмурман В.Е. «Руководство к решению задач по теории вероятностей и математической статистике» М.: Высш. школа, 2000, 400 с.		

1.0305/F 011	2.Հաղորդակցման հմտություններ	3.2 ECTS կրեդիտ
--------------	------------------------------	-----------------

4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. Մտուցարք
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար: Դասընթացի խնդիրները՝ 1. Նպաստել սովորողների քննադատական մտածողության ձևավորմանը՝ ստեղծելով ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու, բազմաթիվ կարծիքների ու տեսակետների նկատմամբ հարգանք ունենալու, արդյունավետ հաղորդակցվելու մթնոլորտի զարգացմանը: 2. ուսումնասիրել լեզվի կիրառական և հաղորդակցային հնարավորությունները, 3. բացահայտել խոսքի ընդհանուր օինաչափությունները, 4. դրսևորել գրական խոսքի բարձր մշակույթ, 5. հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները:	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. ներկայացնելու լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները. 2. լուսաբանելու լեզվի դերը որպես հաղորդակցական միջոց, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. տիրապետելու որոշակի աշխատանքային հմտությունների տարբեր միջավայրերում քաղաքակիրթ, բարյացակամ հաղորդակցվելու ունակությունների: 2. ընտրելու հաղորդակցման համար անհրաժեշտ լեզվառճական միջոցներ. գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. դրսևորելու լեզվական բարձր մշակույթ, հարուստ բառապաշար, լայն աշխարհայացք, մասնագիտական էթիկա, հանրության հետ հաղորդակցվելու ունակություններ:	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:	
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 3. Պասիվ դասխոսություն 4. Ակտիվ դասախոսություն ✓ <i>հարցուպատասխան</i> ✓ <i>զրույց</i> 5. Բնութերակտիվ դասախոսություն ✓ <i>«PowerPoint» համակարգչային ծրագրով տեսադրվագաշարերի ցուցադրում</i> ✓ <i>Հարցուպատասխան</i> ✓ <i>բանավեճ</i> ✓ <i>զրույց</i>	
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Մտուցարք. վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:	
13. Համառոտ բովանդակություն. Թեմա 1. Հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հաղորդակցման խոչընդոտները. գործնական հաղորդակցում: Թեմա 3. Հաղորդակցման դասակարգումները: Թեմա 4. Ուղղակի և անուղղակի հաղորդակցման ձևերը:	
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ավետիսյան Յու., Պաշտոնական գրագրություն, Երևան, 2001: 2. Գաբրիելյան Յու., Լեզվական հաղորդակցության տեսություն, Երևան, 2018: 3. Գաբրիելյան Վ., Գրավոր խոսք, Երկրորդ հրատարակություն, Երևան, 2009: 4. Պետրոսյան Ա., Գործարար հաղորդակցություն, Երևան, 2003թ.: 5. Պետրոսյան Հ., Մարտիրոսյան Ա., Գործարար և գիտական հայոց լեզու, Երևան, 2015: 6. Քարնեգի Դ., Ինչպե՞ս ձեռք բերել բարեկամներ և ինչպե՞ս ազդել մարդկանց վրա, 1936:	

1.0105 / Բ 03	2. Մաթեմատիկայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Ծրագիրը նպատակ ունի. • ուսանողներին ծանոթացնել մաթեմատիկայի հիմունքներին՝ որպես ընդհանուր մշակույթի բաղկացուցիչ մասի, • ուսանողներին մոտ ձևավորել վերացական մտածողություն:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խնայողություն. 1. Կտիրապետի հանրակրթական և հանրամատչելի բնույթի մաթեմատիկական որոշ հարցերի: 2. Կունենա թվային տվյալները ճիշտ մշակելու, մասնագիտական վերլուծությունները գրաֆիկների, սանդղակների, մասերով արտահայտել տոկոսների միջոցով պատկերավորելու հմտություններ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. Տարրական ֆունկցիաների հենքի վրա դասակարգել ֆունկցիաները, սահմանել ֆունկցիայի անընդհատությունը, հաշվել նրա սահմանը: 2. գործնականում իրականացնել հետազոտական աշխատանքի ճիշտ պլանավորում, 3. գործնականում իրականացնել հետազոտման մեթոդի ճիշտ ընտրություն գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. աշխատել հետազոտական խմբում, 2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում: 3. վերլուծել խնդիրները և առաջարկել լուծման եղանակներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. Դասախոսություններ դիդակտիկ նյութերի կիրառմամբ (համակարգիչ, ադյուսակներ և այլն)		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված՝		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 1. Մաթեմատիկա առարկան և մաթեմատիկական լեզու 2. Բազմությունների տեսության տարրեր և թվային բազմություններ 3. Ոչ էվկլիդեսյան երկրաչափություն: Վեկտորական հաշիվ 4. Տեքստային խնդիրներ(տոկոսի, խառնուրդների և շարժման խնդիրներ) 5. Հանրահաշվական կորեր(ուղիղ գիծ, շրջանագիծ) 6. Հավանականությունների տեսություն և մաթեմատիկական վիճակագրության տարրեր		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1.Սթաբելյան Վ. և ուրիշներ, Մաթեմատիկա հումանիտար մասնագիտությունների համար, ԵՊՀ, Երևան, 2004: 2.Тихомиров Н. Б., Шелехов А. М., Математика, Учебный курс для юристов, Москва, Юрайт, 2000. 3.Քարտաշյան Ա.Հ. Մաթեմատիկա Երևան. Լույս, 1983 4.Стойлова Л.П. Математика Москва, Академия, 2007 5.Лавров И.А.,Максимова Л.Л. Задачи по теории множеств, математической логике и теории алгоритмов Москва, Физматлит 1995		

1.0302/Բ 11	2.Մեդիագրագիտություն	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 3-րդ /4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին ներկայացնել հասարակության և մեդիայի փոխհարաբերությունները, դրանց առանձնահատկությունները, ծանոթացնել մեդիայի կողմից հանրային կարծիքի, սոցիալական դիրքորոշման, արժեհամակարգի ձևավորման մեխանիզմներին, ուսումնասիրել հասարակական գիտակցության և մեդիամիջավայրի փոխազդեցությունների շրջանակը, հասկանալ դրանց նախադրյալները և հետևանքները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Հիմնավորելու մեդիայի և տեղեկատվական հասարակության էությունը, դրանց հետ կապված հասկացությունները և հիմնական տեսությունները, 2. Որոշելու մեդիայի արժեքաստեղծ գործառույթը, վերջինիս միջոցով հասարակական արժեքների ձևավորման փուլերը, 3. Մատնանշելու սոցիալական դիրքորոշման փոփոխման մեխանիզմները՝ մեդիայի դերն ավելի ամբողջական պատկերացնելու համար, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Տարբերակելու մեդիայի հաղորդակցային և գաղափարական բնույթը, 2. Գնահատելու տեղեկատվական հասարակության հայաստանյան յուրահատկությունները, 3. Հետազոտության ժամանակակից մեթոդներով համեմատելու մեդիատեսակները (մեդիա)՝ ըստ իրենց ազդեցիկության աստիճանի, 4. Տարբերակելու ամբոխի կարգավորման/մանիպուլացման մեխանիզմներն ու հնարքները կոնկրետ դեպքերում, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Արժևորելու և քննադատական մոտեցում ցուցաբերելու մեդիաարտադրանքին, 2. Սեփական հետազոտություններում մեթոդաբանական սկզբունքներով համակարգելու մեդիաազդեցության մեխանիզմները		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի, Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. գործնական պարապմունք 3. ինքնուրույն խատանքներ		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաքն անց է կացվում բանավոր:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հասարակության կառուցվածքը: Հասարակություն և անհատ: Թեմա 2. Մեդիա և մեդիամիջավայր: Մեդիայի հաղորդակցային և գաղափարական բնույթը: Թեմա 3. Տեղեկատվական հասարակություն. ձևավորման նախադրյալները: Թեմա 4. Հասարակական գիտակցություն-մեդիամիջավայր. փոխադարձ ազդեցության բնույթը: Թեմա 5. Հասարակական գիտակցության մանիպուլյացիա: Թեմա 6. Մեդիա և արժեքներ. մեդիայի արժեքաստեղծ գործառույթը:		

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Morin E., Au-delà de la globalisation et du développement, société-monde ou empire-monde ? », La revue du MAUSS, 20, pp. 43-53, 2002.
2. Назаров М. М., Массовая коммуникация и общество. Введение в теорию и исследования. — М.: «Аванти плюс», 2003.
3. Поликарпова Е.В., Аксиологические Функции Масс-Медиа В Современном Обществе, Ростов-на-Дону, 2002.

1.0305/Բ 003	2.Ռուսաց լեզու-3	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր խոսքի ունակություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. խորացնել և հարստացնել ուսանողների խոսակցական բառապաշարը, 2. ակտիվացնել բանավոր խոսքը և շփման կարողությունները, 3. զարգացնել ռուսերենի ուղղախոսության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները, 4. զարգացնել ռուսերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու ռուսերենի բառակազմության միջոցները: 2. կիրառելու հոմանիշները, հականիշները և համանունները համատեքստում: 3. գործածելու ռուսերենին բնորոշ խոսակցական կառույցներ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ընդհանրացնելու լեզվի նախնական քերականական և բառապաշարային գիտելիքները: 2. վարելու գրույց/երկխոսություն՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոնները 3. արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ունկնդրելու և վերարտադրելու գրույց/երկխոսություն: 2. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ: 3. բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. գրույց լեզվակրի հետ 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք		

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Շարահյուսություն: Թեմա 2. Ուղղագրության հիմնական կանոնները: Թեմա 3. Մասնագիտական տեքստ:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Русский язык. Под общ.ред. к.ф.н. доцента Лалаян С.А. Ер., изд-во ЕГУ, 2018. 2. Русский язык. Под общ.ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004. 3. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015. 4. Учебные пособия по специальности.

1. 0104/ Բ 01	2. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել համակարգչային և ժամանակակից SS գրագիտություն, ինչպես նաև կիրառական հմտություններ՝ կապված թվային միջավայրում փաստաթղթերի ձևավորման, տվյալների վերլուծության, ներկայացումների պատրաստման, ինչպես նաև արհեստական բանականության (ԱԲ) և Google Workspace հավելվածների կիրառմամբ հետազոտական, ստեղծագործական և մասնագիտական առաջադրանքներ կատարելու հետ: Դասընթացը նպատակ ունի նաև զարգացնել թվային կարիերայի հիմքեր, ներառյալ՝ ֆրիլանս հարթակներում առաջին քայլերը: Դասընթացի խնդիրները. 1. Ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչային հիմնական ճարտարապետությանը և ծրագրային միջավայրերին: 2. Ներկայացնել Microsoft Office-ի հիմնական բաղադրիչները՝ Word, Excel, PowerPoint: 3. Իմաստավորել Google Workspace-ի գործիքների արդյունավետ կիրառումը: 4. Վերհանել արհեստական բանականության (ԱԲ) գործիքների դերը կրթական և մասնագիտական առաջադրանքների մեջ: 5. Ջարգացնել վերլուծական և ստեղծագործական հմտություններ՝ թվային միջոցներով: 6. Ուսանողներին ուղղորդել՝ ճանաչելու և կիրառելու ֆրիլանս հարթակների հնարավորությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ներկայացնել համակարգչի կառուցվածքային բաղադրիչները, օպերացիոն համակարգերի հիմնական գործառնություններն ու SS դերը մասնագիտական ոլորտում: 2. Ճանաչել և կիրառել փաստաթղթերի ձևավորման կառուցվածքային տարրերը՝ ոճեր, տառատեսակներ, ձևաչափեր, աղյուսակներ և սիմվոլիկա՝ MS Word և Google Docs միջավայրում: 3. Ստեղծել և կառավարել էլեկտրոնային աղյուսակներ՝ օգտագործելով MS Excel և Google Sheets հարթակներ, պարզ տրամաբանական արտահայտություններով և գործառնություններով: 4. Վերլուծել և ներկայացնել տեղեկատվություն PowerPoint, Canva և Google Slides հարթակներում՝ համապատասխան ձևավորման և կառուցվածքային սկզբունքներով: 5. Մեկնաբանել արհեստական բանականության գործիքների հիմնական հնարավորությունները և կիրառության ձևերը՝ բովանդակության ստեղծման, վերլուծության և ներկայացման մեջ: բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Օգտագործել օպերացիոն համակարգի հիմնական հնարավորությունները՝ ֆայլերի կազմակերպում, որոնում, պահպանում և տեղադրում տարբեր հարթակներում: 2. Կազմակերպել և ձևավորել պաշտոնական, կրթական կամ մասնագիտական փաստաթղթեր՝ Word/Docs միջավայրում՝ համապատասխան ձևաչափերով: 3. Կատարել հաշվարկային և վերլուծական աշխատանքներ Excel/Sheets ծրագրերով՝ օգտագործելով		

տրամաբանական ֆունկցիաներ, տեսակավորում, ֆիլտրում և գրաֆիկական ներկայացում: 4. Պատրաստել ներկայացումներ գեկուցումների, կուրսային և ավարտական աշխատանքների համար՝ ներառյալ անիմացիա, պատկերներ, ձայնային/տեսողական շերտեր: 5. Կիրառել ԱԲ գործիքներ (օր. ChatGPT, Gemini, Copilot)՝ գրավոր աշխատանքների կառուցման, տվյալների ամփոփման և բովանդակության վերլուծության նպատակով: 6. Կիրառել Google Workspace գործիքներ՝ համագործակցային առաջադրանքների, հարցումների և տեղեկատվության փոխանակման համար:
գ. Ընդհանրական / Փոխանցելի կարողություններ 1. Պահպանել մասնագիտական և թվային էթիկայի նորմերը, հետևել տեղեկատվության արժանահավատության սկզբունքներին և հեղինակային իրավունքի կանոններին: 2. Ձևավորել վերլուծական, քննադատական և ստեղծագործական մոտեցում ԱԲ և SS գործիքներով կատարվող առաջադրանքներում: 3. Կիրառել թվային գործիքներն ու հարթակները՝ մասնագիտական և կրթական կարիերայի կառավարման նպատակով, ներառյալ՝ ֆրիլանս միջավայրերի ուսումնասիրություն և առաջին փորձի ձեռքբերում:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի. Բ3. Կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. Փոքր խմբերով ակտիվ քննարկումներ և հարցադրումներով խնդիրների համատեղ քննարկում՝ խրախուսելով ուսանողների մտավոր համագործակցությունը և քննադատական մտածողությունը: 2. Լաբորատոր պայմաններում իրականացվող գործնական աշխատանքներ՝ տեսական գիտելիքների կիրառման և հմտությունների զարգացման նպատակով: 3. Տնային և ինքնուրույն աշխատանքներ՝ ուսուցանվող նյութի խորացման և անձնական ուսումնասիրման համար: 4. Ստուգողական աշխատանքներ՝ սովորած նյութի ընկալումն ու յուրացման գնահատման համար: 5. Խմբային նախագծեր, որոնք զարգացնում են թիմային աշխատանքը, պատասխանատվությունը և նախագծի արդյունավետ ներկայացումը:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաթղթ. Ուսանողը ստանում է ստուգված, եթե ներկայացնում է՝ 1. Հանձնարարված թեմայով ռեֆերատ (MS Word տարբերակով) և համապատասխան շնորհանդես (PowerPoint կամ համարժեք այլ ծրագրով) 2. Ռեֆերատը պետք է ներկայացվի դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքների կիրառմամբ:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. ԹԵՄԱ 1. SS և թվային գրագիտության հիմունքներ. 1. Ներածություն: Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառության դերը, վտանգներ, հեռանկարներ: 2. Համակարգչային հիմունքներ՝ կառուցվածք, ֆայլային համակարգ, ծրագրային ապահովում: 3. Բնֆորմացիոն անվտանգություն, թվային էթիկա: ԹԵՄԱ 2. Գործնական գրասենյակային գործիքներ. 4. Microsoft Word – փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում: 5. Microsoft Excel – հաշվարկներ, տրամաբանական արտահայտություններ, գրաֆիկներ: 6. Microsoft PowerPoint / Canva – ներկայացումների պատրաստում, վիզուալիզացիա: ԹԵՄԱ 3. Թվային համագործակցություն և վերլուծություն. 7. Google Workspace – Docs, Sheets, Slides, Forms, Drive, Calendar, Keep: 8. Տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն՝ Google Forms, Excel: ԹԵՄԱ 4. Արհեստական բանականության գործիքներ. խորացված կիրառություն և քննադատական

մոտեցում.

9. ԱԲ հիմնական գործիքներ և դրանց հնարավորությունները, Հրահանգների մշակում (Prompt Engineering):
10. ԱԲ ներդրում փաստաթղթերում, հարցումներում և ներկայացումներում (Word, Docs, Slides):
11. Տվյալների հուսալիության գնահատում և սխալների վերլուծություն:
12. Հեղինակային իրավունք և տվյալների գաղտնիություն:

ԹԵՄԱ 5. ԱԲ գործիքների կիրառությունը մասնագիտական ոլորտներում և թվային կարիերայի հնարավորություններ.

13. Մասնագիտական ոլորտներում SS և ԱԲ գործիքների կիրառություն:
14. Ֆրիլանս հարթակներ և թվային կարիերայի հնարավորությունները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հովակիմյան Ա., Սարգսյան Ս. և այլք, «Համակարգչային գրագիտություն», Երևան, 2012:
2. Գյուլումյան Ս., Գալանտեյան Ա., Պողոսյան Ս., «Տեղեկատվական համակարգեր և տեխնոլոգիաներ», Երևան, 2016:
3. Կոստյան Ս., «Excel աղյուսակային խմբագիր (գործնական ձեռնարկ)», ՀԱԱՀ, 2017:
4. Սմբատյան Ա., Կոստյան Ս., «Ինֆորմատիկա և տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ», ՀԱԱՀ, 2013:
5. Ikonnikov V.F., Sadovskaya M.N., «Information Technologies in Tourism», Minsk: RIPO, 2014:
6. Божко В.П., Власов Д.В., «Информационные технологии в экономике и управлении», Москва, 2008:

Հղումներ և ռեսուրսներ

7. <https://chat.openai.com>
8. <https://deepai.com>
9. <https://elicit.org>
10. <https://wolframalpha.com>
11. <https://www.taflau.com>
12. <https://researchrafit.ai>
13. <https://openai.com/dall-e>
14. <https://www.canva.com/features/ai/> (նաև հղում Canva Design School-ին)
15. <https://www.tidio.com>
16. <https://openai.com/blog/chatgpt-plugins>
17. <https://www.microsoft.com/en-us/microsoft-365/excel>
18. <https://www.notion.so/product/ai>
19. <https://www.fiverr.com>
20. <https://www.upwork.com>
21. <https://learn.microsoft.com>
22. <https://support.google.com/a/users>

1.0304/Բ 08	2. Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.ստուգաթղթ	
8.Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել քննական և ստեղծագործական մտածողության առանձնահատկությունները, ուսանողների մոտ ձևավորել ստեղծագործական և քննական մտածողություն:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. սահմանելու քննական և ստեղծագործական մտածողությունը 2. մեկնաբանելու քննական և ստեղծագործական մտածողության հիմնական սկզբունքներն ու հատկանիշները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու քննական և ստեղծագործական մտածողության գործիքները: 2. մեկնաբանելու քննական մտածողության տեսակները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա3. Բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարաշրջանային և տեղական մակարդակներում: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներն ու ծրագրեր, դեկլարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. զրույց լեզվակրի հետ 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Ստեղծագործական և քննական մտածողության սահմանումը: Թեմա 2. ստեղծագործական և քննական մտածողության կարևորությունը: Թեմա 3. ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման փուլերը: Թեմա 4. Ստեղծագործական և քննական մտածողության խրախուսման մեթոդները: Թեմա 5. Քննական և ստեղծագործական մտածողության հմտությունների զարգացման մոտեցումները: Թեմա 6. Ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման գործիքները: Թեմա 7. Քննական մտածողության տեսակները: Թեմա 8. Ստեղծագործական մտածողության սկզբունքները, հիմնական հատկանիշները:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Бутенко А. В., Ходос Е. А. Критическое мышление: метод, теория, практика. Учеб.-метод. пособие. М.: Мир, 2002. — 176 с. 2. Ивунина Е. Е. О различных подходах к понятию «критическое мышление» // Молодой учёный. — 2009. — № 11. — С. 170—174. 3. Турчин В. Ф. Феномен науки. Кибернетический подход к эволюции. — Изд. 2-е — М.: Словарное издательство ЭТС. — 2000. — 368 с. 4. Халперн Д. Психология критического мышления. — СПб.: Петербург, 2000. — 512 с.

**ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ
(ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԴԱՄԸՆԹԱՑՆԵՐ)**

1.0202/Բ 02	2.Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.30/0/30	
6.1-ին կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ համապարփակ գիտելիքներ հասարակական (սոցիալ-տնտեսական) աշխարհագրության ձևավորման և զարգացման հիմնարար հասկացությունների, բաղադրիչների հետազոտության մեթոդների մասին:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խնայողություն - ներկայացնելու և սահմանելու աշխարհագրության միասնական գիտության համակարգում «հասարակական աշխարհագրության» տեղը և դերը, - ներկայացնելու հասարակական աշխարհագրության ձևավորումը և զարգացում, - բացատրելու և մեկնաբանելու հասարակական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները և բաղադրիչները: բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ - կիրառելու հասարակական աշխարհագրական հետազոտության և սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսման մեթոդները, - կատարելու սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսում, - տեղայնացնելու մարդկության համամոլորակային ընդհանրական հիմնախնդիրները: գ.ընդհանրական /փոխանցելի կարողություններ - աշխատելու թիմում, - կատարելու առաջարկություններ, - փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4.վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ4. Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսները և ենթակառուցվածքները, Գ1. Կիրառելու սոցիալ-աշխարհագրական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - խոսքային մեթոդներ, - սեմինար պարապմունքներ, - դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, - պրոբլեմային-որոնողական, - ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդներ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Նախատեսվում է՝ ✓ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր: ✓ Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր: 1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրության նպատակը և խնդիրները: Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը և կառուցվածքը, գրական աղբյուրների տեսություն: Թեմա 2. Հասարակական		

աշխարհագրության ձևավորումը և զարգացումը: **Թեմա 3.** Հասարակական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները: **Թեմա 4.** Հասարակական աշխարհագրության բաղադրիչները: **Թեմա 5.** Հասարակական աշխարհագրության հետազոտության մեթոդները: **Թեմա 6.** Սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսում: **Թեմա 7.** Մարդկության համամոլորակային հիմնախնդիրները և հասարակական աշխարհագրության խնդիրները

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Ավագյան Ա., ՀՀ ընդերքի ռեսուրսները (աշխարհագրական վերլուծություն) Եր., 2000:
2. Պոտոսյան Ա., ՀՀ տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, Եր., 2022թ.:
3. Վալեսյան Լ., Հասարակական աշխարհագրության ներածություն, Եր., 1999:
4. Վալեսյան Լ, Հայկական ՍՍՀ տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, Եր., 1988:
5. Մելուքումյան Ս, Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տնտեսական աշխարհագրություն, Եր., 1999:
6. Սաուշկին Յու., Տնտեսական աշխարհագրության ներածություն, Եր. 1974:
7. Алисов Н., Хорев Б., Экономическая и социальная география мира. Общий обзор.-М., 2000.
8. Максаковский В., Географическая картина мира. Кн.1и2.,М.,005.
9. Гладкий Ю., Сухоруков В., Общая Экономическая и социальная география зарубежных стран., М.:2006.
10. Кусков А.С., Понукалин О.В., Социально-экономическая и политическая география мира и России.- М.,2005.
11. Лопатников Д., Экономическая география и регионалистика.-М.,2004.
12. Максаковский В., Географическая картина мира. Кн.1и2.,М.:2005.
13. Социально-экономическая география зарубежных стран. Под ред.Вольского В.В.-М.:2005

1.0202/Բ 03	2.Մարդը և նրա պահանջմունքները	3.3 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.15/0/15	
6.1-ին կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ մարդու, նրա էության և պահանջմունքների, անհատի և հասարակության պահանջմունքների բավարարման մեթոդների, սերվիսի բովանդակության, անհրաժեշտության, գործնական նշանակության մասին:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խնացություն 1. թվարկելու և նկարագրելու մարդու պահանջմունքները և դրանց բավարարման մեթոդները, 2. մեկնաբանելու սերվիսի ոլորտը և նրա առանձին բաղադրիչների դերն ու անհրաժեշտությունը մարդու պահանջմունքների բավարարման գործում, 3. պլանավորելու սերվիսի ձեռնարկության գործունեությունը՝ ծառայությունների շուկայի ենթակառուցվածքի և սպառողի պահանջմունքների փոփոխություններով պայմանավորված, այդ թվում՝ սոցիալական քաղաքականության հաշվառմամբ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ընդունելու և հարգելու այլ ժողովրդների սովորություններն ու մշակույթը, 2. իրականացնելու միջմշակութային հաղորդակցություն զբոսաշրջային ինդուստրիայում, 3. գնահատելու իր ապագա մասնագիտության սոցիալական դերը: գ.ընդհանրական փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, 3. դրսևորելու քննադատական մտածողություն:		

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5.գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ2.իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ5.ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա. Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման եռամսյակային հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություններ, 2. լսարանային ցուցադրություններ 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդ, 5. նախադեպերի վերլուծություն:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսվում է ✓ Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 7 միավոր: ✓ Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր: Միավորների քայքայ 0,5 է:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի նպատակը, առարկան և խնդիրները, կապը այլ գիտությունների հետ: Թեմա 2. Մարդը և նրա էությունը: Թեմա 3. Մարդու պահանջմունքները: Թեմա 4. Զբոսաշրջությունը որպես մարդու պահանջմունքների բավարարման միջոց: Թեմա 5. Զբոսաշրջության դերը, զարգացման նախադրյալները: Թեմա 6. Զբոսաշրջությունը որպես մարդու պահանջմունքների բավարարման համակարգի բաղադրիչ: Թեմա 7. Սերվիսային ծառայության որակը: Թեմա 8. Զբոսաշրջության ոլորտի կառավարումը: Թեմա 9. Զբոսաշրջության դերը հասարակական կյանքի տարածքային կազմակերպման մեջ Թեմա 10. Կայուն զարգացումը և զբոսաշրջությունը որպես մարդու պահանջմունքների բավարարման պայման:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Ավագյան Ա., Սերվիսազգիտության հիմունքներ, Եր., 2017: 2. Аванесова Г., Сервисная деятельность: Учебное пособие для студентов вузов.М.: Аспект Пресс, 2004. 3. Коноплева А., Сервисология (Человек и его потребности), М.:2008. 4. Нюренбергер Л.Б. Сервисная деятельность., Новосибирск, 2008 5. Человек и его потребности. Сервисология: Учебник /И.Н.Лукиянчук,О.А.Ульяновская., М.,2012. 6. Романович Ж., Калачев С., Сервисная деятельность. Учебник,М.:2008. 7. Свириденко Ю.П., Хмелев В.В. Сервисная деятельность в обслуживании населения., М., 2012 220с. 8. http://elar.uspu.ru/Fitstream/uspu/4106/1/uch00085.pdf		

1.0202/Բ 04	2. Երկրագիտություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.30/30/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ Երկիր մոլորակի և դրա աշխարհագրական թաղանթի ու դրա ոլորտների ձևավորման, զարգացման, դրանցում տեղի ունեցող բազմաթիվ բնական երևույթների փոխադարձ կապի, մարդու և աշխարհագրական թաղանթի, ինչպես նաև բնական երևույթներն ու օբյեկտները ռեկրեացիոն նպատակներով օգտագործելու համար:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն ✓ թվարկելու բնական աշխարհագրության առանձին ոլորտներն ու դրանցում տեղի ունեցող երևույթները ✓ բացատրելու մասնագիտությանն առանչվող աշխարհագրական կարևոր հասկացությունները, աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող բնածին և մարդածին երևույթները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ ✓ ստացած գիտելիքները կիրառել բնական տարբեր երևույթների միջև եղած կապերը հասկանալու, բնապահպանական բազմաթիվ խնդիրները լուծելու համար, ✓ ստացած գիտելիքներն օգտագործելու ռեկրեացիոն գործունեության իրագործման նպատակով գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ ✓ փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա4. վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Ա6. տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն): Բ2. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Բ3. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները Գ2. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկում /բանավեճ 3. համագործակցային աշխատանք 4. վերլուծություններ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսվում է ✓ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր: ✓ Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր: ✓ Միավորների քայլը 0,5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1՝ Երկրագիտություն առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և կարևոր հասկացությունները: Թեմա 2՝ Հիմնական տվյալներ Երկիր մոլորակի մասին: Թեմա 3՝ Կողմնորոշում, կողմնորոշման եղանակները, ազիմուտ, տեղանքի հատակագիծ: Կողմնորոշում տեղանքի հատակագծով: Մասշտաբ, աշխարհագրական քարտեզ, տիպերը: Թեմա 4՝ Երկրի ձևը, մեծությունը: Երկրի օրական և տարեկան պտույտները, դրանց աշխարհագրական հետևանքները: Թեմա 5՝ Աշխարհագրական թաղանթ, սահմանները, ոլորտային կառուցվածքը, հիմնական հատկանիշները: Թեմա 6՝ Քարտրոտ: Երկրի ռելիեֆը, հիմնական ձևերը: Լեռներ, հարթավայրեր: Թեմա 7՝ Մթնոլորտ, կազմը, կառուցվածքը: Եղանակ, կլիմա, դրանց ուսումնասիրությունների դերը ռեկրեացիայի զարգացման գործում: Թեմա 8՝ Ջրոլորտ, կազմը: Համաշխարհային օվկիանոս, մայրցամաքային ջրեր, դրանց դերը ռեկրեացիայի գործում: Թեմա 9՝ Կենսոլորտ, կառուցվածքը: Երկրագնդի բուսական և կենդանական աշխարհը: Բնական զոնաներ: Բուսական և կենդանական աշխարհի դերը ռեկրեացիայի զարգացման ու կազմակերպման գործում: Թեմա 10՝ Մարդը և աշխարհագրական թաղանթը, փոխհարաբերությունները: Բնության պահպանության հիմնախնդիրը:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Գաբրիելյան Հ., Երկիր մոլորակը և նրա աշխարհագրական թաղանթը, Եր., 1983:
2. Պողոսյան Վ., Ընդհանուր երկրագիտություն, Եր., 1999:
3. Մանասյան Մ.Գ., Աշխարհագրության ներածություն, Եր., 2012:
4. Ананьева Е.Г., Мирнова С.С. Земля. Полная энциклопедия. М., 2007
5. Гледко Ю.А. Общее землеведение. Минск, 2021
6. Любушкина С.Г., Пашканг К.В. Общее землеведение. М., 2004
7. Рой Ю.Ф. Общее землеведение. Брест, 2018
8. Шубаев Л.П. Общее землеведение. М., 1977

1.0202/Բ 05	2.Զբոսաշրջության հիմունքներ	3.9 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/շաբ.	5.45/0/45	
6.1-ին կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ հիմնարար գիտելիքներ զբոսաշրջության էության, ձևավորման նախադրյալների, գործոնների, ռեսուրսների, տեսակների, զբոսաշրջային ինդուստրիայի, զբոսաշրջության շուկայի, զբոսաշրջության տարածքային կազմակերպման, կառավարման, տուրարտադրանքի, տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեության և այլ հարցերի վերաբերյալ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմբություն 1. Սահմանելու և թվարկելու մասնագիտության հետ կապված հասկացությունները օրենքները, մեթոդները, 2. ներկայացնելու և մեկնաբանելու մասնագիտության տեսական և կիրառական կողմերը, 3. բացատրելու զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների դերը զբոսաշրջության զարգացման գործում: բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. համեմատելու, վերլուծելու և դասակարգելու զբոսաշրջային ծառայությունները, ենթակառուցվածքները, 2. կատարելու առաջարկություններ և կայացնելու որոշումներ, 3. մշակելու զբոսաշրջային փաթեթ, 4. կազմելու զբոսաշրջային երթուղի: գ.ընդհանրական /փոխանցելի կարողություններ 1. կիրառելու զբոսաշրջության տեսամեթոդաբանական ապարատը, 2. հիմնավորելու կայուն զբոսաշրջության առավելությունները, 3. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա1.պարզաբանելու զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները, Ա2.մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ4.գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունքներ, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. բանավեճ:		

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. 2 ընթացիկ քննություն, ընթացիկ ստուգում և եզրափակիչ քննություն 1- ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Ընթացիկ ստուգում՝ 4 միավոր Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Թեմա 2. Ջրոսաշրջության տեսական հարցերը: Թեմա 3. Տարածքի զբոսաշրջային ռեսուրսները: Թեմա 4. Ջրոսաշրջային շուկա, Թեմա 5. Ջրոսաշրջության տարածքային կազմակերպումը, Թեմա 6. Ջրոսաշրջության ինդուստրիան, Թեմա 7. Տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեությունը, Թեմա 8. Ջրոսաշրջային արտադրանք, Թեմա 9. Ջրոսաշրջության կազմակերպումը և կառավարումը, Թեմա 10. Կայուն հասարական զարգացումը և կայուն զբոսաշրջության հայեցակարգը:
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Պոստոյան Ա.Հ., Տուրիզմի հիմունքներ, Եր., 2016: 2. Кусков А., Джаладян Э., Основы туризма, Кнорус М. 2008. 3. Биржаков М., Введение в туризм, М. 2007. 4. Квартальнов В., Теория и практика туризма, М. 2003. 5. Энциклопедия туризма: справочник, Зорин И. В., Квартальнов В. А., М. 2003. 6. Сенин В.С., Организация международного туризма М. Финансы и статистика. 2005. 7. Стахова, Л. В. Основы туризма : учебник для вузов / Л. В. Стахова.- Москва: Издательство Юрайт, 2022.- 327 с.

1.0304/Բ 22	2.Հայ ազգագրություն	3.3 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.15/0/15	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել հայոց ազգաբանության ուսումնասիրության հիմնախնդիրները, ճանաչողական նշանակությունը, պատմական և արդիական առումները, գիտության տեղը հայագիտության համակարգում: Բացահայտելու հայ ժողովրդի կենցաղամշակութային յուրահատկությունները, հարևան ժողովուրդների հետ ունեցած կենցաղամշակութային փոխառնչությունները, ժողովրդագրական և էթնոմշակութային պատկերը:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի. ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու հայերի էթնոկենցաղամշակութային առանձնահատկությունները, 2. մեկնաբանելու կիրառելի հասկացությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մեկնաբանելու հայոց մշակույթի ավանդական և ժամանակակից դրսևորումները, 2. գնահատելու հայկական ավանդական մշակույթի դերը զբոսաշրջության մեջ, 3. ստացած գիտելիքները կիրառելու մասնագիտական գործունեության մեջ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատել տեղեկատվական աղբյուրների հետ, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5.Գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների,ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը: Բ3. Կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն, 5. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 6. բանավեճ		
13.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ ստուգում (ներ)՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով (քայլը 0.1): Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով (քայլը 0.5): Եզրափակիչ քննություն՝ բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով (քայլը 0.5): Միավորների քայլը 0,5 է:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հայերն աշխարհի էթնիկ հանրությունների համակարգում. հայերի էթնոլեզվական, մարդաբանական, խառնվածքային, դավանաբանական, ժողովրդագրական բնութագիրը: Թեմա 2. Հայերի ավանդական և ժամանակակից արտադրական մշակույթը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս. երկրագործություն, անասնապահություն, տնայնագործություն և արհեստ, օժանդակ տնտեսաձևեր: Թեմա 3. Հայերի կենսապահովման մշակույթը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս. բնակավայր, բնակարան, տարագ և զարդարանք, ուտեստի համակարգ, փոխադրման և կապի միջոցներ: Թեմա 4. Հայերի սոցիոնորմատիվ մշակույթը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս. ընտանեկան, վարվելակարգ, գյուղական համայնք, ազգակցական համակարգ, ամուսնություն և հարսանիք, որդեծնություն և մանկան դաստիարակություն, հուղարկավորություն և մեղելոց: Թեմա 5. Հայոց ավանդական և ժամանակակից հումանիտար մշակույթը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս. ժողովրդական տոնացույց, հավատալիքներ, ժողովրդական բանավոր ստեղծագործություն, ժողովրդական երգարվեստ և պարարվեստ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Հայ ազգագրություն, Համառոտ ուրվագիծ, Վ. Հ. Բդոյան; Խմբ.՝ Պ.Մ.Մուրադյան, Կ.Վ.Սեդրոսյան, Եր., 1974: 2. «Ազգագրական հանդես» պարբերական (I-XXVI հատորներ): 3. «Հայ ազգագրություն և բանահյուսություն» պարբերական (I-XXIV հատորներ): 4. Ազգերի և ազգային կուլտուրաների զարգացման օրինաչափությունները, Հ.Գաբրիելյան,Եր., 1973: 5. Армяне-народы и культуры-Л.М.Варданян, Г.С.Сарксян, А.Е.Тер-Саркисянц, М.: Наука, 2012-649с. 6. Народы Кавказа, том 2, изд. С.П.Толстова, М.,1962.		

1.0201/Բ 04	2.Տնտեսագիտություն	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ: Դասընթացի խնդիրները. 1. Ուսանողներին մեկնաբանել տնտեսագիտության հիմնարար կատեգորիաները, օրինաչափությունները, կարգավորման սկզբունքները, ցուցանիշները: 2. ուսանողներին բացատրել շուկայական տնտեսության սկզբունքները: 3. ուսուցանել ուսանողներին օգտվել մասնագիտական գրականությունից, օրենքներից, պաշտոնական վիճակագրական աղբյուրներից: 4. ուսանողներին զինել միկրո և մակրո ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու կարողություններով:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն 1. բացահայտելու տնտեսագիտական բազային հասկացությունները, 2. վերլուծության ենթարկելու սպառողների և ապրանքատերերի վարքագծերը, 3. թվարկելու շուկայական մոդելները, 4. հիմնավորելու ռեսուրսների շուկաների և դրանց առանձնահատկությունները, 5. թվարկելու տնտեսական պարբերաշրջանները, 6. թվարկելու մակրոտնտեսական ցուցանիշները, 7. վերլուծության ենթարկելու հարկաբյուջետային և դրամավարկային քաղաքականությունը, 8. վերլուծության ենթարկելու վճարային հաշվեկշռի ու արժույթային կուրսերի վերաբերյալ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. տնտեսական իրավիճակները վերլուծելու, 2. տեսական գիտելիքները կիրառելու, 3. տնտեսագիտական տեղեկություններ ու փաստեր հավաքագրելու, վերլուծելու և առաջարկություններ մշակելու: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. իրականացնելու տնտեսագիտական վերլուծություններ, 2. աշխատելու թիմում: 3. տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր և գրավոր խոսքը, հմտորեն հաղորդակցվելու հանրության հետ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6. Տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ1. Իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ2. իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/, 2. սեմինար պարապմունքներ, 3. քննարկում /բանավեճ/, 4. համագործակցային աշխատանք, 5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 1- ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Ինքնություն աշխատանք՝ 4 միավոր: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայքայ 0,5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: Թեմա 2. Տնտեսագիտության տեսության ընդհանուր խնդիրները և ելակետային հասկացությունները: Թեմա 3. Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապտույտը: Թեմա 4. Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: Թեմա 5. Սպառողի վարքի տեսություն: Թեմա 6. Արտադրության ծախքերի տնտեսություն: Թեմա 7. Շուկայական մոդելներ և շուկայական իշխանություն: Գնի ու արտադրության ծավալի որոշումը մրցակցային շուկաներում և շուկայական իշխանության պայմաններում: Թեմա 8. Ձեռնարկությունների ու կազմակերպությունների տեսակները և առանձնահատկությունները: Թեմա 9. Ռեսուրսների գների ձևավորումը: Թեմա 10. Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ: Ազգային հաշիվների համակարգը: Թեմա 11. Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: Թեմա 12. Փողը և բանկային համակարգը: Դրամավարկային քաղաքականություն: Թեմա 13. Պետական բյուջեն և ֆինանսական քաղաքականությունը: Թեմա 14. Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը - Աղաջանյան Հովսեփ, Տնտեսագիտության տեսություն: Ուս. Ձեռնարկ, Եր., 2021, 672 էջ: - Մամուլեյսոն Ս., Նորթհանուս Ու., Տնտեսագիտություն, Եր., 1997: - Макконнелл К.Р., Брюс С.Л, Флин Ш.М.Н.Экономика. 18-ое изд., М., 2011, 1010 с. - Курс экономической теории. Учебник под ред. Проф.Чепурина М.Н., проф. Киселевой Е.А., М., 1999, 752 с.		

1.0202/Բ 06	2.Ռեկրեացիայի աշխարհագրություն	3.9 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/շաբ.	5.45 /0/45	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ հանգստի սերվիսի տարածքային կազմակերպման և կառավարման տեսական գիտելիքներ:		
9. Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - Բացահայտելու ռեկրեացիոն գործունեության հիմնական հասկացությունները, - Թվարկելու ռեկրեացիոն գործունեության տեսակները և հիմնավորելու ցիկլերի տեսությունը, - վերլուծության ենթարկելու ռեկրեացիոն ծառայությունների էությունն ու կազմակերպման առանձնահատկությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - տարբերելու ռեկրեացիոն ինդուստրիայի՝ որպես տնտեսական գործունեության ոլորտի էությունը, կառուցվածքը, կազմակերպման առանձնահատկություններն ու տեղը տնտեսության համակարգում, - զանազանելու կոնկրետ ռեկրեացիոն ծառայությունների (սանատոր-առողջարանային՝ կուրորտային, մարզական-վերականգնողական, բնակչության զանգվածային հանգիստ, ժամանց և այլն) կազմակերպման տեսական դրույթները, ունենալու դրանք գործնականում կիրառելու հմտություններ և կարողություններ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - ստեղծելու զբոսաշրջառեկրեացիոն նախագծեր, - աշխատելու թիմում:		

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4.վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գննական մեթոդներ, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. պրոբլեմային-որոնողական մեթոդ, 6. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսվում է 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 4 միավոր: Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը՝ 8 միավոր: 1- ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2- րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ռեկրեացիոն աշխարհագրության առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրման օբյեկտը, մեթոդները: Թեմա 2. Ռեկրեացիան որպես սոցիալ-տնտեսական երևույթ: Թեմա 3. Ռեկրեացիոն ռեսուրսներ: Թեմա 4. Ռեկրեացիոն պահանջարկ: Թեմա 5. Ռեկրեացիոն գործունեության կառուցվածքը, դասակարգումը, տեսակները: Թեմա 6. Ռեկրեացիոն ոլորտի տարածքային կազմակերպումը: Թեմա 7. Ռեկրեացիոն շրջանացում, աշխարհի խոշոր ռեկրեացիոն շրջանները: Թեմա 8. ՀՀ ռեկրեացիոն շրջանների բնութագիրը:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Квартальнов В.А., Средерченко В.К., Туризм социальный. Киев.:1989. 2. Власов А.А., Туризм. (учеб.мед.пос.). М.:1977. 3. Мироненко Н.С., Твердохлебов И.Т., Рекреационная география. М.:1981. 4. Азар В.И., Экономика и организация туризма. М.: 1972. 5. Моргунов Б.П.,Туризм. М.:1978г. 6. Ананев М.А., Основы международного туризма. М.:1978. 7. Экономика и организация международного туризма.М.:1984. 8. Гецевич Н.А., Основы экскурсоведения.(уч.пособ. для географов). Минск.:1988. 9. Квартальнов В.А., Современные концепции социального туризма, М.1993. 10. Биржаков М.Б. Введение в туризм, С.П. 2005.		

1.0104/Բ 33	2.Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության մեջ	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.30/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել տեղեկատվական տեղնոլոգիաների կիրառման հնարավորություններին սերվիսի և զբոսաշրջության ոլորտներում:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. Ներկայացնելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաների էությունն ու հիմնական առանձնահատկությունները, 2. թվարկելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տեսակները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. բացատրելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման տեսակները և ձևերը զբոսաշրջության ոլորտում գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կիրառելու մասնագիտական համակարգչային ծրագրեր 2. կատարելու թիմային աշխատանք:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ2. իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ8. կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, բացատրում, 2. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 3. գործնական մեթոդներ, 4. բանավեճ, 5. մտազրոհ, 6. ինքնուրույն աշխատանքների կատարում:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Նախատեսվում է 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր: Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր: 1- ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2- ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայքայ 0,5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1՝ Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության մեջ, վտանգները, կիրառությունները, հեռանկարները: Թեմա 2՝ Առցանց և ոչ առցանց տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ: Թեմա 3՝ Մասնագիտական ոլորտում պահանջարկի ուսումնասիրումը SS-ի միջոցով: Թեմա 4՝ Ամրագրման համակարգեր: Թեմա 5՝ Մուլտիմեդիային տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 6՝ Արհեստական ինտելեկտի կիրառությունները զբոսաշրջության մեջ: Թեմա 7՝ Զբոսաշրջային վիրտուալ համակեցություն: Թեմա 8՝ Էլեկտրոնային կոմերցիան զբոսաշրջության մեջ : Թեմա 9՝ Թվային մարքեթինգը զբոսաշրջության ոլորտում:
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Գյուլումյան Ս., Գալանտերյան Ա., Պողոսյան Մ., Տեղեկատվական համակարգեր և տեխնոլոգիաներ՝ Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան 2016 2. Կոստեմյան Ս.Է., Ms Excel աղույակային խմբագիր (գործնական ձեռնարկ)՝ Ուսումնական ձեռնարկ՝ Երևան ՀԱԱՀ 2017 3. Կոստեմյան Ս.Է., Սմբատյան Ա.Ժ., Ինֆորմատիկա և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հիմունքներ (Ուսումնական ձեռնարկ), Երևան ՀԱԱՀ 2013 4. Иконников В. Ф., Садовская М. Н., Информационные технологии в индустрии туризма : учеб.-метод. пособие / , Минск : РИПО, 2014. 5. Божко В.П., Власов Д.В., Гаспарян М.С. информационные технологии в экономике и управлении:

Учебно-методический комплекс. – М.: Изд. центр ЕАОИ. 2008.

6. Составители: Пегов А.А., Пьяных Е.Г. Использование современных информационных и коммуникационных технологий в учебном процессе (Краткий курс лекций) 2010.
7. Хроленко А.Т., Денисов А.В., Современные информационные технологии для гуманитария
8. [Электронный ресурс] : практическое руководство. 4-е изд., стер. — М. : ФЛИНТА, 2012.
9. <https://www.weptrainer.com/>
10. <https://excelist.am/>
11. <http://www.asu.am/images/stories2/2020/pdf/TT%20-Krtakan%20Cragir%202019-2023-17.05.2021.pdf>
12. Информационные технологии в туристской индустрии, Ветитнев А. М., Коваленко В. В., Коваленко В. В. 2023
13. Информационные технологии в туризме Нарбутовских Д.П., Лыкова Т.Р. ФГБОУ во «Уральский государственный экономический университет» Екатеринбург, Россия
14. Гриценко Ю. Состояние и перспективы использования Интернета в туристском бизнесе России / Юрий Гриценко, директор по рекламе сервера «100 Дорог» - URL: <http://internet15.narod.ru/8.htm>.
15. Шаховалов Н.Н. Интернет-технологии в туризме - URL: https://tourliF.net/Fooks_tourism/shahovalov13.htm.
16. Информационные технологии в индустрии туризма URL: https://tourliF.net/statti_tourism/sychoy.htm
17. Информационные технологии как инструмент повышения эффективности деятельности организаций индустрии туризма, Никулина Ю.Н., Оренбургский государственный университет, Россия, Оренбург, 2023 URL <https://1economic.ru/liF/118417>

1.0202/Բ 08	2.Բնակչության հիմունքներով	աշխարհագրություն	ազգագրության	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.45/0/15			
6.3-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով			
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ բնակչության թվի, շարժի, կազմի, տեղաբաշխման, ավանդույթների ու սովորույթների, բնակավայրերի և դրանց տարածական խմբերի վերաբերյալ, ուսանողներին ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրության վերլուծության տարբեր մեթոդներին և հիմնական հասկացություններին, ուսանողներին ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրություն գիտության հիմունքներին, հիմնական հասկացություններին, ուսանողների մոտ ձևավորել որոշակի հմտություններ և կարողություններ բնակչության աշխարհագրության վերլուծության տարատեսակ մեթոդների և եղանակների կիրառման համար:				
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խնայողություն 1. թվարկելու բնակչության աշխարհագրության հիմնական հասկացությունները, 2. մեկնաբանելու տեսությունները և մեթոդաբանական հարցերը 3. ներկայացնելու բնակչության սոցիալական կառուցվածքը, աշխատանքային ռեսուրսները և դրանց դերը զբոսաշրջության զարգացման մեջ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու և գնահատելու բնակչության աշխարհագրության տարբեր երևույթներն ու գործընթացները, դրանց ցուցանիշները, 2. վերլուծելու բնակավայրերի և բնակչության տարածքային կազմակերպման գործոնները, սկզբունքներն ու օրինաչափությունները, 3. վերլուծելու տարաբնակեցման ժամանակակից ձևերը, զարգացման միտումները: 4. իրականացնելու տարբեր կարգի տարածաշրջանների բնակչության համալիր աշխարագրական վերլուծություն: գ. քննադատական/փոխանցելի կարողություններ 1. կատարելու հետազոտական աշխատանքներ ՀՀ բնակավայրերի տարածքային կազմակերպման հիմնախնդիրների շուրջ, 2. կատարելու թիմային աշխատանք:				

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Ա6. տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա:				
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում 4. պրոբլեմային-որոնողական մեթոդ, 5. բանավեճ:				
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 1- ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Ընթացիկ ստուգում՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 2 միավոր: Միավորների քայքայ 0,5 է:				
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Բնակչության աշխարհագրության առարկան, մեթոդները, խնդիրները: Թեմա 2. Աշխարհի բնակչությունը, նրա հաշվառումը և շարժընթացը: Թեմա 3. Բնակչության վերարտադրությունը: Թեմա 4. Բնակչության սեռատարիքային և ընտանեկան կառուցվածքը: Թեմա 5. Բնակչության ռասսայական կազմը: Թեմա 6. Բնակչության ազգային կազմը: Թեմա 7. Բնակչության սոցիալական կառուցվածքը և աշխատանքային ռեսուրսները: Թեմա 8. Բնակչության միգրացիաները: Թեմա 9. Բնակչության տեղաբաշխումը: Թեմա 10. Տարաբնակեցումը և նրա ձևերը, քաղաքային և գյուղական տարաբնակեցում: Թեմա 11. Քաղաքայնացումը:				
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Մանասյան Մ., Մարգարյան Ռ., Աշխարհի բնակչությունը, Եր. 2004: 2. Анохин А.А., Житин Д. В. География населения с основами демографии, М.2022, 279с. 3. Перцик Е., Города мира. География мировой урбанизации. М., 1994. 4. Скопин А., Территориальная организация населения. М. 2004 5. Шувалов Е., География населения. М.1985. 6. Ягельский А., География населения. М.1980.				

1.0202/Բ 09	2.Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններ	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.30/0/30	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններին՝ ըստ պատմական-ռեգիոնալ տիպերի, ներկայացնելու տվյալ օբյեկտների նշանակությունը համամարդկային արժեքների համակարգում և կոնկրետ մշակութային շրջանակում, ներկայացնելու տվյալ օբյեկտների զբոսաշրջային ներուժը, դրանց պահպանման և օգտագործման ասպարեզում առկա խնդիրները, ձևավորել հուշարձանների վերլուծությունների մասին պատկերացում:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. սահմանելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանների վերաբերյալ հիմնական հասկացություններն ու կատեգորիաները, 2. դասակարգելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները՝ ըստ պատմական-ռեգիոնալ տիպերի, 3. նկարագրելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության նշանավոր հուշարձանները, ներկայացնելու դրանց պահպանման գործում միջազգային կազմակերպությունների դերը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու և դասակարգելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության նշանավոր հուշարձանները, 2. գնահատելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության նշանավոր հուշարձանները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. իրականացնելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Ա6. տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 6. բանավեճ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 1- ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2- րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Ընթացիկ ստուգում՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. «Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններ» առարկայի ուսումնասիրության նպատակը եւ խնդիրները Թեմա 2. ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն որպես ՄԱԿ-ի մասնագիտացված գործակալություն: Դրա ստեղծման պատմությունը, նպատակը և գործունեության հիմնական ուղղությունները Թեմա 3. ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Համաշխարհային ժառանգության կոմիտեում ընդգրկված բնական և մշակութային հուշարձանների ընդհանուր բնութագիրը Թեմա 4. Եվրոպայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները Թեմա 5. Ասիայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները Թեմա 6. Հյուսիսային Ամերիկայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները Թեմա 7. Հարավային Ամերիկայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները Թեմա 8. Աֆրիկայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները Թեմա 9. Ավստրալիայի և Օվկիանիայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները Թեմա 10. Ռուսաստանի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները Թեմա 11. Հայաստանի համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները Թեմա 12. Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս Թեմա 13. Մշակութային ժառանգության պահպանության արդիական նշանակությունը մեր օրերում:		
14.Հիմնական գրականության ցանկը. 1. Вёрман К., История искусства всех времен и народов. В 2-х т. М.,2001. 2. Ю.Д.Колпинсий, Памятники мирового искусства,т.1-8, М., 1971-1987 3. Дмитриева Н.А., Краткая история искусств. Вып. 2. Северное Возрождение; страны Западной Европы XVII и XVIII веков; Россия XVIII века. – 3-е изд., доп. – М., 1991. 4. Конвенция об охране всемирного культурного и природного наследия, Париж, 1972		
1.0202/Բ 10	2.Անվտանգությունը զբոսաշրջության մեջ	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել հասարակական և բնական միջավայրում մարդու կենսագործունեության անվտանգությանը, առկա ֆիզիկական, բնական, հոգեբանական վտանգներին, կանխարգելիչ միջոցառումների, անվտանգության կանոններին, որոնք առնչվում են սերվիսի ոլորտին:		
9.Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. թվարկելու և դասակարգելու բնական և հասարակական միջավայրում հանդիպող վտանգները, 2. բացատրելու վտանգներից հնարավորինս զերծ մնալու ուղիները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կանխատեսելու և դիմակայելու շրջակա միջավայրի վտանգներին, հնարավորինս արագ կողմնորոշվելու, 2. անհրաժեշտության պարագայում ի վիճակի լինելու գործնականում ստացված գիտելիքները կիրառելու սերվիսի ոլորտում կամ զբոսաշրջության մեջ: գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները, 2. աշխատելու թիմում:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Մ2.մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն (ավանդական և ինտերակտիվ), 2. սեմինար պարապմունք, 3. գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներ՝ 1-ին ընթացիկ քննություն՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Ընթացիկ ստուգում՝ 6 միավոր առավելագույն արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 6 միավոր առավելագույն արժեքով: 1-ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայքայ՝ 0,5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Զբոսաշրջության անվտանգություն, հիմնական հասկացությունները և ձևակերպումները: Թեմա 2. Զբոսաշրջության ոլորտում անվտանգության սպառնալիքները և վտանգի աղբյուրները: Թեմա 3. Տեխնածին վտանգներ, նրանց առաջացման պատճառներն ու կարխարգելիչումը: Թեմա 4. Զբոսաշրջության ոլորտում անվտանգության ապահովման պետական քաղաքականությունը: Թեմա 5. Զբոսաշրջության անվտանգության իրավական հիմքերը: Թեմա 6. Զբոսաշրջության անվտանգության ապահովման ձևերը: Թեմա 7. Զբոսաշրջության անվտանգության ապահովման միջոցառումներ: Թեմա 8. Հասկացություն անձնական անվտանգության մասին: Թեմա 9. Զբոսաշրջիկների անձնական անվտանգության ապահովման առանձնահատկությունները զբոսաշրջային որոշ ծառայությունների մատուցման ժամանակ: Թեմա 10. Զբոսաշրջության անվտանգության ապահովման միջազգային ստանդարտներ: Թեմա 11. Արտասահմանյան երկրների փորձը զբոսաշրջիկների անվտանգության ապահովման ոլորտում		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Бобкова А., Кудреватых С., Писаревский Е., Безопасность туризма, Москва ,2014. 2. Ильина Б.Н., Туроперейтинг. Стратегия и финансы, Москва, 2003. 3. Маринин М.М., Туристические формальности и безопасность в туризме: Финансы и статистика, Москва, 2004. 4. Официальный сайт Foreign Affairs and International Trade Canada. URL: http://www.voyage.gc.ca/countries_pays/report_rapport-eng.asp?id=249000 . 2. Официальный сайт HOTREC. URL: http://www.hotelstars.org . 5. Вайзман Д., «Руководство по выживанию», Москва , 2002.		

1.0202/Բ 11	2.Զբոսաշրջության աշխարհագրություն	3.9 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/շաբ.	5.45/0/45	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել և զարգացնել աշխարհի տարածաշրջաններում և երկրներում զբոսաշրջության ձևավորման և զարգացման պայմանների ու առանձնահատկությունների վերաբերյալ կայուն գիտելիքներ, բացահայտել աշխարհի զբոսաշխարհագրական առանձնահատկությունները:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. Ներկայացնել զբոսաշրջության զարգացման վրա աշխարհագրական գործոնների ազդեցության առանձնահատկությունները, 2. Ներկայացնել շրջանացման հիմունքները, 3. բացատրել տուրիստական խոշոր շրջաններում զբոսաշրջային ռեսուրսների տեղաբաշխման հիմնական օրինաչափությունները, 4. ներկայացնել զբոսաշրջային խոշոր կենտրոնների աշխարհագրությունը և դրանց զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների առանձնահատկությունները, 5. իմանալ տարածաշրջանային ուսումնասիրությունների, տուրիստական ռեսուրսների աշխարհագրության և տարածաշրջանային ուսումնասիրությունների վերաբերյալ տեղեկատու և տեղեկատվական նյութերի հետ աշխատանքի մեթոդիկան: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. գնահատել աշխարհագրական գործոնների ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա աշխարհի տարբեր տարածաշրջաններում, 2. աշխատել երկրի ուսումնասիրությունների, զբոսաշրջության ռեսուրսների աշխարհագրության և կրոնագիտության, զբոսաշրջության ռեսուրսների աշխարհագրության և կրոնագիտության վերաբերյալ տեղեկատու և տեղեկատվական նյութերի հետ. 3. հավաքել տեղեկատվություն զբոսաշրջային արդի կենտրոնների ենթակառուցվածքի, տեսարժան վայրերի, սահմանների հատման կանոնների և աշխարհի տարբեր շրջաններում զբոսաշրջության կազմակերպման առանձնահատկությունների մասին 4. կատարելու երկրագրության առանձին բաղադրիչների գնահատում տուրիստական հնարավորությունների օգտագործման և տուրիզմի զարգացման տեսանկյունից, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 2. աշխատելու թիմում 3. ընդհանրացնել զբոսաշրջության վերաբերյալ տեղեկատվությունը 4. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, լուծել խնդիրներ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6. տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,
11. Կիրառվում են դասավանդման նուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. լսարանային ցուցադրություններ, 3. գործնական մեթոդներ, 4. պրոբլեմային-որոնողական մեթոդ, 5. հետազոտական մեթոդ, 6. բանավեճ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսվում է՝ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 4 միավոր: Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը՝ 8 միավոր: Միավորների քայքայ 0,5 է:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Զբոսաշրջության աշխարհագրությունն առարկայի ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, խնդիրները, կապն այլ գիտությունների հետ, հիմնական հասկացությունները, հետազոտության մեթոդները: **Թեմա 2.** Զբոսաշրջության տարածքային կազմակերպման և զարգացման վրա ազդող գործոնները: **Թեմա 3.** Տարածքի զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն ներուժը և դրա գնահատման մեթոդները: **Թեմա 4.** Զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի տարածքային համակարգեր, աշխարհի զբոսաշրջային հիմնական տարածաշրջանները և զոնաները: **Թեմա 5.** Տարածաշրջանների և երկրների զբոսաշրջաաշխարհագրական վերլուծության սխեման: **Թեմա 6.** Զբոսաշրջությունը Եվրոպական տարածաշրջաններում և առանձին երկրներում: **Թեմա 7.** Զբոսաշրջությունը ասիական երկրներում: **Թեմա 8.** Զբոսաշրջությունը Ամերիկայում: **Թեմա 9.** Զբոսաշրջությունը Աֆրիկայում, Ավստրալիայում և Օվկիանիայում: **Թեմա 10.** Զբոսաշրջությունը ՀՀ հարևան երկրներում: **Թեմա 11.** Զբոսաշրջությունը Մերձավոր և Միջին Արևելքում: **Թեմա 12.** Զբոսաշրջության առանձին տեսակների տարածման աշխարհագրական առանձնահատկությունները և տարածման շրջանները:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. География туризма : учебник М. : КноРус, 2022. Александрова А. Ю., Аигина Е. В. И др. Под общей редакцией: А. Ю. Александрова.
2. Александрова, А. Ю., География туризма : учебник / А. Ю. Александрова, А. И. Зырянов. — Москва : КноРус, 2024. — 448 с.
3. География туризма : учеб. пособие / М.В. Асташкина, О.Н. Козырева, А.С. Кусков, А.А. Санинская. - Москва : Альфа-М : ИНФРА-М, 2018. - 430 с. -
4. Большаник П.В. Туристское страноведение, М., 2017
5. Крыстев В.К., Адамова Р.А. Учебно-методический комплекс по дисциплине «География туризма», М., 2013-202с.

1.0202/Բ 12	2. "ՀԲ" Զբոսաշրջության հետազոտության մեթոդներ	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.30/0/30	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել զբոսաշրջության ոլորտում գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու մեթոդաբանությանն ու մեթոդներին և ձևավորել ինքնուրույն ուսումնասիրություններ կատարելու հնարներ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. վերարտադրելու գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու մեթոդաբանությունը, 2. թվարկելու զբոսաշրջության ոլորտում հետազոտական աշխատանքներ կատարելու համար կիրառվող մեթոդները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. օգտագործելու համագիտական և նեղ գիտական մեթոդներ մասնագիտական կիրառական վերլուծություններ և ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու համար, 2. մասնագիտորեն վերլուծելու և գնահատելու զբոսաշրջության ոլորտը, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 2. աշխատելու թիմում		

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6. տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ3. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. լսարանային ցուցադրություններ, 3. գործնական մեթոդներ, 4. պրոբլեմային-որոնողական մեթոդ, 5. հետազոտական մեթոդ, 6. բանավեճ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 1-ին ընթացիկ քննություն՝ գրավոր առավելագույնը 4 միավոր: 2-րդ ընթացիկ քննություն՝ հետազոտական աշխատանքի ներկայացում, առավելագույնը 4 միավոր: Ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 4 միավոր: Եզրավակիչ քննություն՝ առավելագույնը՝ 8 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի ներածություն. դասընթացի նպատակը, խնդիրները, դասավանդման մեթոդաբանությունը, գրականության աղբյուրները, հետազոտական աշխատանքներին առնչվող կանոնակարգերը: Թեմա 2. «Գիտություն», «Գիտելիք» հասկացությունները: Գիտական ճանաչողության մակարդակները: Թեմա 3. «Հետազոտություն» հասկացությունը, հետազոտական աշխատանքի նպատակն ու խնդիրները: Հետազոտությունը որպես գիտաճանաչողական գործընթաց: Թեմա 4. Գիտական հետազոտության ընթացքի ընդհանուր սխեման, դրա բաղադրիչները: Հետազոտության պլանավորումը: Թեմա 5. «Մեթոդ» և «Մեթոդաբանություն» հասկացությունները, գիտական հետազոտության մեթոդների դասակարգումը: Թեմա 6. Զբոսաշրջային հետազոտությունների համագիտական էմպիրիկ մեթոդները: Թեմա 7. Զբոսաշրջային հետազոտությունների համագիտական տեսական մեթոդները: Թեմա 8. Զբոսաշրջային հետազոտություններում ինֆորմացիայի ստացման մեթոդները: Թեմա 9. Զբոսաշրջային հետազոտություններում ստացված ինֆորմացիայի մշակման մեթոդներ: Թեմա 10. Հետազոտական աշխատանքների ներկայացման ձևերը: Ցուցադրության պահանջները:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Ալեքսանյան Գ.Փ., Սերվիսի հետազոտության մեթոդները, ուս. ձեռնարկ, Եր. 2018թ
2. Գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու հիմնական սկզբունքները. մեթոդական ցուցումներ /Հովհաննիսյան Գ., Գալստյան Ն., Սողոմոնյան Մ., Մալխասյան Մ.: - Երևան: ԵՊՀ հրատ., 2014. - 72 էջ:
3. Գիտահետազոտության մեթոդաբանություն. Ուսումնական ծրագիր և դասընթացավարի ձեռնարկ, «SciNova» նախագիծ, «Ստեղծարար միտք» ծրագիր
4. Ղազարյան Ա. Գիտական հետազոտության մեթոդաբանական առանձնահատկությունները, Ե., 2015, 112 էջ
5. Հովհաննիսյան Հ. Ինչպես գրել գիտական աշխատանք պատմությունից, Ե., 2014, 64 էջ
6. Վալեյան Լ.Հ., Աշխարհագրական գիտությունների մեթոդաբանական և տեսական հիմունքները , Եր. 2004 թ.
7. Վալեյան Լ.Հ., Աշխարհագրության ներածություն , Եր. 1999 թ.
8. «ԵՊՀ ԻՄ հետազոտական աշխատանքների պատրաստման և գնահատման կարգ» (նոր խմբագրություն), 01.10. 2022թ.
9. Баскаков А.Я., Туленков Н.В., Методология научного исследования, К., МАУП, 2004
10. Барчуков И.С. Методы научных исследований в туризме. Учебное пособие для вузов, М., 2008, 224 стр.
11. Кузин Ф.А. Магистерская диссертация. Методика написания, правила оформления и процедура защиты. М., 1999 304с.
12. <http://dic.academic.ru/> - *Առցանց բառարան*

1.0202/ Բ13	2.Գործարար շփումների էթիկա	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել զբոսաշրջության մասնագիտական և ընդհանրապես գործարար շփումների էթիկային և սովորեցնել գործնական շփման հմտություններ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. ներկայացնելու զբոսաշրջության և այլ ոլորտներում էթիկայի դրսևորման ձևերը, գործնական պահվածքի կանոններն ու մոդելները, 2. թվարկելու սերվիսային գործունեության մշակույթի առանձնահատկությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. իրեն մասնագիտորեն դրսևորելու զբոսաշրջային և հարակից բիզնես միջավայրերում, 2. գործնականում կիրառելու զբոսաշրջիկների հետ փոխհարաբերությունների կանոնները, արդյունավետ ղեկավարելու զբոսաշրջային ձեռնարկություն: գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. մասնագիտական էթիկայի նորմերը պահպանելու:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. գործնական մեթոդներ, 5. բանավեճ:		

12.Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները Դասընթացի գնահատման 20 միավոր առավելագույն արժեքը բաշխվում է հետևյալ սկզբունքով՝ Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր Ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր: Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով: Միավորների քայքայը 0,5 է:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի ներածություն: Էթիկան որպես գիտություն: Թեմա 2. Գործարար էթիկայի հիմունքները որպես էթիկայի առանձին տեսակ: Թեմա 3. Հաղորդակցման էությունը, տեսակները, դերը, բնույթը և դասակարգումը: Թեմա 4. Մարդկային հաղորդակցության առանձնահատկությունները: Թեմա 5. Միջանձնային շփումը, դրա տեսակները և գործառույթները: Թեմա 6. Սերվիսային գործունեության մասնագիտական-էթիկական բաղադրիչը: Թեմա 7. Դիվանագիտական էթիկա: Բանակցելու արվեստը: Թեմա 8. Լրագրողական էթիկա: Թեմա 9. Մեդիագրագիտություն: Համացանցային (հեռահաղորդակցական) էթիկա: Թեմա 10. Կոնֆլիկտները և դրանց լուծման ուղիները: Թեմա 11. Միջմշակութային հաղորդակցության առանձնահատկությունները:
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Гембель П., Маркетинг взаимоотношение потребителем. М., 2002. 2. Ханвер К., Управление и организации в сфере услуг, Питер, 2002. 3. Иленков А.П., Специфики и направления сервисном продуктах. М., 2000. 4. Գավին Քենեդի, Ինչպես բանակցել. Եր., 2009:

1.0304/Բ 26	2.Թանգարանագիտություն	3.3 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.15/0/15	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին հաղորդել տեսական գիտելիքներ թանգարանագիտության վերաբերյալ, ներկայացնել թանգարանագիտության ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան, թանգարանագիտական հիմնական հասակացությունները, թանգարանների գործունեությունը:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. ներկայացնելու թանգարանների ձևավորման պատմությունը, 2. ներկայացնելու ժամանակակից թանգարանները և դրանց դերը զբոսաշրջության մեջ, 3. մեկնաբանելու թանգարանների գործունեությունը մշակութային արժեքների հավաքման, պահպանման, հասարակությանը հաղորդակից դարձնելու և սերունդներին փոխանցելու գործում, 4. ներկայացնելու թանգարանային գործում կիրառելի հասկացությունները 5. ներկայացնելու թանգարանային գործի կազմակերպումը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կողմնորոշվելու թանգարանային բազմազանության մեջ, 2. կիրառելու թանգարանային միջավայրում գործնական հմտություններ 3. օգտագործելու նորագույն տեխնոլոգիաներ ու մեթոդներ, 4. ստացած գիտելիքները կիրառելու մասնագիտական գործունեության մեջ, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ձևավորելու մշակութային և պատմական հիշողություն 2. աշխատելու տեղեկատվական աղբյուրների հետ:		

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5. Գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, հնագիտական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ3. Կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ: Բ4. Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություններ դիդակտիկ նյութերի ցուցադրմամբ, 2. տեսանյութերի դիտում, 3. տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. տեսասահիկների ստեղծում, 6. փոքր խմբային նախագիծ:		
12.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Թանգարանագիտությունը որպես գիտություն, ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան: Թեմա 2. Թանգարանների ձևավորման պատմությունը: Թեմա 3. Թանգարանների դասակարգումը: Թեմա 4. Թանգարանի կառավարում: Թեմա 5. Թանգարանի աշխատակազմը և նրանց մասնագիտական վարքագիծը: Թեմա 6. Թանգարանային ֆոնդեր, թանգարանային հավաքածուների համալրում և պահպանում: Թեմա 7. Այցելուների սպասարկում, առաջարկվող ծրագրեր, գովազդ և հասարակության հետ կապեր: Թեմա 8. Նոր ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների կիրառությունը թանգարաններում:		
13.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ ստուգում (ներ)՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայքայ 0,5 է:		
14.Հիմնական գրականության ցանկը 1. Պիկիչյան Հ., Հարոյան Մ., Գրիգորյան Ա., Թանգարանային մենեջմենթ և մարքեթինգ, Էդիտպրինտ, Եր., 2007: 2. Ամիրյան Ս., Թանգարանագիտություն, Եր., ԵՊՀ հրատ., 2023: 3. «Ժառանգություն» հասարակական կազմակերպություն, ԻԿՕՄ-ի մասնագիտական վարքագծի կանոնագիրք, Եր. 2003: 4. Юренева Т., Музееведение: Учебник для студентов гуманитарных вузов Академический проект, М. 2004, 5. Шляхтина Л., Основы музейного дела: теория и практика. (Учебное пособие для студ.вузов), Высшая школа М. 2009 6. Сотникова С., Музеология,. Пособие для ВУЗов Дрофа, М. 2007 7. Ред. Шулепова Э, Основы музееведения., Учебное пособие Эдиториал УРСС М., 2005.		
1.0201/Բ 05	2.Զբոսաշրջության մենեջմենթ	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.30/30/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մեջ ձևավորել տեսական գիտելիքներ մենեջմենթի համակարգի վերաբերյալ, ինչպես նաև հմտություններ և կարողություններ զբոսաշրջության ոլորտի հիմնախնդիրների արդյունավետ կառավարման համար:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն - ներկայացնելու կառավարման էությունը, դրա ոլորտները, ձևերն ու գործիքները, - ներկայացնելու զբոսաշրջային ձեռնարկությունների կառավարման նպատակները, դրանց առանձնահատկությունները և խնդիրները, - բացատրելու և հիմնավորելու մենեջմենթի արդյունավետ կազմակերպման ժամանակակից մոտեցումները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - կիրառելու աշխատանքի կազմակերպման վերաբերյալ գիտելիքները սոցիալ-մշակութային ծառայության և զբոսաշրջության ոլորտներում, - տիրապետելու կառավարման մեթոդներին, սկզբունքներին և տեխնոլոգիաներին, - մշակելու կազմակերպչական և կառավարչական ռացիոնալ արդյունավետ որոշումների համակարգ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - վերլուծելու ՀՀ զբոսաշրջային շուկայում գործող ձեռնարկությունների առանձնահատկությունները, զարգացման միտումները, - ներդնելու զբոսաշրջության կառավարման ինովացիոն մոտեցումներ, - աշխատելու թիմում և արդյունավետ օգտագործելու սեփական գիտելիքները՝ թիմային արդյունքի հասնելու նպատակով:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2. մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ1. իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ2. իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - դասախոսություն, բացատրում, պատմում, - սեմինար պարապմունք, - թիմային և անհատական ինքնուրույն առաջադրանքների կատարում, - ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, - բանավեճ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 4 միավոր: Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը՝ 8 միավոր: Միավորների քայքայ 0,5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Շուկայական տնտեսությունը և մենեջմենթը: Թեմա 2. Զբոսաշրջության ոլորտում բիզնեսի ներքին և արտաքին միջավայրը: Թեմա 3 Զբոսաշրջային ձեռնարկությունների կառավարման նպատակները և խնդիրները: Թեմա 4 Մենեջմենթի գործառնությունները զբոսաշրջության ոլորտում : Թեմա 5 Մարքեթինգը զբոսաշրջության ոլորտում : Թեմա 6. Հաղորդակցությունների համակարգը զբոսաշրջային ձեռնարկություններում: Թեմա 7. Արտաքին կապերը և մենեջմենթի հնարավորությունները զբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 8. Որակը և մենեջերի աշխատանքը: Թեմա 9. Զբոսաշրջության ոլորտում որոշումների ընդունման մեթոդները: Թեմա 10. Կոնֆլիկտների կառավարումը զբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 11. Մենեջերի ինովացիոն ծրագիրը: Թեմա 12. Կառավարման ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 13. Ռիսկ-մենեջմենթ: Թեմա 14. Հակաճգնաժամային կառավարումը զբոսաշրջության ոլորտում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը		
1. Уткин Э.А., Бутова Т.Б. Менеджмент. М., 2002. 2. Менеджмент социальной работы. Учебное пособие. Под ред. Е.И.Комарова, А.И.Войтенко, М.,2001. 3. Медведева Г., Этика социальной работы. Учебное пособие, М.,2002. 4. Саак А., Менеджмент в социально-культурном сервисе и туризме. Учебное пособие, М., 2006.		

1.0202/Բ 14	2."ՀԲ" Հայաստանի աշխարհագրություն	3.9 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/շաբ.	5.45/0/45	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ Հայաստանի Հանրապետության բնական պայմանների, ռեսուրսների, բնակչության, տնտեսության (արտադրական և սերվիսի) ոլորտների տարածքային կազմակերպման և կառավարման մասին տեսական ու գործնական գիտելիքներ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու ՀՀ բնական պայմանները, 2. թվարկելու և դասակարգելու ՀՀ ռեսուրսները, 3. ներկայացնելու ՀՀ արդյունաբերության, գյուղատնտեսության և սերվիսի տարածքային կառուցվածքը, 4. պարզաբանելու ՀՀ առանձին տարածաշրջանների տնտեսության ճյուղային և տարածքային կառուցվածքը, հիմնախնդիրները և զարգացման միտումները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. պարզաբանելու ՀՀ-ում առկա հիմնախնդիրները և տալու լուծման ուղիներ, 2. վերլուծելու և գնահատելու ՀՀ բնական պայմանները, ռեսուրսները և տալ դրանց գնահատականը զբոսաշրջության տեսանկյունից, 3. կատարելու հետազոտական աշխատանքներ ՀՀ տնտեսության զարգացման, տեղաբաշխման հիմնախնդիրներ շուրջ, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. դրսևորելու քննադատական մտածողություն:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. Բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Ա5. Գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ4. Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. զննական մեթոդներ, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, 6. բանավեճ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված են՝ 1- ին ընթացիկ քննություն. գրավոր, 4 միավոր, 2- րդ ընթացիկ քննություն. հետազոտական աշխատանք, 4 միավոր: Ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայքայը 0,5 է:		

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. ՀՀ տարածքը, սահմանները, աշխարհագրական դիրքը, վարչատարածքային կառուցվածքը: ՀՀ բնական պայմանները և ռեսուրսները: **Թեմա 2.** Հայաստանի արտադրողական ուժերի զարգացման պատմաաշխարհագրական առանձնահատկությունները: **Թեմա 3.** Հանրապետության բնական, տնտեսական և սերվիսի ներուժի գնահատա-կանը, բնօգտագործման և բնապահպանության խնդիրները: **Թեմա 4.** Բնակչությունը:Հայերը աշխարհում: **Թեմա 5.** Տնտեսությունը: Արդյունաբերության, գյուղատնտեսությունը և սերվիսի տարածքային կառուցվածքը: **Թեմա 6.** ՀՀ սպասարկման ոլորտը, զարգացման միտումները: **Թեմա 7.** Հանրապետության սպասարկման ոլորտում տարածքային կառուցվածքի փոփոխությունները վերակառուցման և շուկայական հարաբերությունների պայմաններում: **Թեմա 8.** ՀՀ-ն միջազգային տրիգմի հարաբերություններում: Հայաստանի տնտեսությունը համաշխարհային տնտեսության գլոբալացման պայմաններում: **Թեմա 9.** ՀՀ մարզերի համառոտ բնութագիրը:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Պոտոյան Ա., Հայաստանի Հանրապետության տնտեսակա և սոցիալական աշխարհագրություն, Եր.,2022
2. Վալեյան Լ., Հայկական ՍՍՀ տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, Եր. 1988:
3. Հակոբյան Թ., Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն, Եր., 2007:
4. Մակարյան Ա., Հախվերդյան Դ., Նազարյան Գ., Հայաստանը միջազգային տնտեսական հարաբերությունների համակարգում, Եր., 2002:
5. Հայկական ՍՍՀ աշխարհագրական ատլաս, Մ., 1976:
6. Խոջաբեկյան Վ., Հայաստանի բնակչությունը և նրա զբաղվածությունը, Եր. 1979:

1.0202/Բ 15	2."ՀԲ" Էքսկուրսիոն գործ	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.45/15/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ Էքսկուրսիոն գործի վերաբերյալ: Կարողություններ ձևավորել Էքսկուրսիաների կազմակերպման և իրականացման համար:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմացություն՝ 1. դասակարգելու էքսկուրսիաները, 2. ներկայացնելու էքսկուրսիայի որակյալ մշակումը, 3. բացատրելու էքսկուրսիայի անցկացման մեթոդիկան և տեխնիկան: բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ստեղծելու էքսկուրսիոն փաթեթ՝ նոր երթուղիներ, այսինքն նոր տուրիստական ապրանք, 2. ցուցադրելու և բեմականացնելու էքսկուրսավարման տեխնիկան, 3. դրսևորելու էքսկուրսավարի հաղորդակցության կուլտուրա, 4. պարաստելու և իրականացնելու ներքին և արտագնա զբոսաշրջային էքսկուրսիոն ծրագրեր որոնք կնպաստեն զբոսաշրջային ինդուստրիայի զարգացմանը, 5. գովազդելու զբոսաշրջային ռեսուրսները: գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը 2. կատարելու թիմային աշխատանք:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ2. Իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում: Բ4. Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները: Բ5. Ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. գործնական մեթոդներ, 5. որոնողական-հետազոտական, 6. բանավեճ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները՝ Նախատեսվում է՝ 1-ին ընթացիկ քննություն՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր, 2-րդ ընթացիկ քննություն /հետազոտական աշխատանքի պաշտպանություն/առավելագույնը՝ 4 միավոր: Ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայքայ՝ 0,5 միավոր:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Էքսկուրսավարման հիմունքների ուսումնասիրման առարկան Թեմա 2. Տեսարժան վայրերի տիպերը: Թեմա 3. Էքսկուրսիաների դասակարգումը: Թեմա 4. Էքսկուրսիայի մեթոդների մշակումը, էքսկուրսիոն ծրագիր, էքսկուրսիոն աշխատանք և էքսկուրսիայի նախապատրաստում: Թեմա 5. Էքսկուրսիոն խմբերի առանձնահատկությունները: Թեմա 6. Էքսկուրսիոն ցուցադրական աշխատանքների սկզբունքները, էքսպոզիցիոն նյութեր, թանգարանային ցուցադրման գեղարվեստական առանձնահատկությունները, էքսպոզիցիաների ընթացքում օգտագործվող սարքավորումները: Թեմա 7. Էքսկուրսավարի մասնագիտական հմտությունների ձևավորումը, էքսկուրսավարման տեխնիկան, էքսկուրսավարի հաղորդակցության կուլտուրան:
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Емельянов Б.В., Экскурсоведение, М: Советский спорт, 2007. 2. Ишекова Т.В., Экскурсионное дело, Саратов, Научная книга, 2006.

1.0202/Բ 16	2.Տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեություն	3.3 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.15/ 15/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին տուրօպերատորական և տուրգործակալական բիզնեսի առանձնահատկություններին, ուսումնասիրել տուր- օպերատորների և տուրգործակալների միջև տնտեսական հարաբերությունները, տուրօպերատորների և տուրփաթեթի ստեղծման մասնակիցների միջև հարաբերությունները, տուրօպերատորների և սպառողների միջև տնտեսական և իրավական բնույթի հարաբերությունները, տուրօպերատորների և տուրգործակալների գործունեության կազմակերպման ու կառավարման մեթոդները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. բացատրելու տուրօպերատորական գործունեության հիմունքները և գործառնությունները, 2. ներկայացնելու հիմնական իրավական փաստաթղթերը, որոնք կարգավորում են տուրօպերատորների գործունեությունը, 3. թվարկելու տուրօպերատորների կողմից առաջարկվող տուրարտադրանքի գնի վրա ազդող գործոնները, տուրօպերատորների և տուրգործակալների միջև գործող պայմանագրերը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մշակելու տուրօպերատորի և զբոսաշրջիկի հետ պայմանագրերը, 2. հաշվարկելու տուրարտադրանքի ինքնարժեքը, կողմնակի ծախսերը, արժեքը: գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ1.Իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ինտերակտիվ մեթոդ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսվում է՝ Ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 5 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 6 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Տուրօպերատորներ և տուրգործակալներ, պայմանագրային հարաբերությունների առանձնահատկությունները: Թեմա 2. Տուրիստական կազմակերպության գնային քաղաքականությունը: Թեմա 3. Վիզայի ապահովումը արտագնա զբոսաշրջության համար: Թեմա 4. Զբոսաշրջիկների ապահովագրությունը: Թեմա 5. Տուրարտադրանքի ձևավորման համար անհրաժեշտ տրանսպորտային, հյուրանոցային, էքսկուրսիոն և այլ ծառայությունների կազմակերպումը: Թեմա 6. Զբոսաշրջիկի փաստաթղթային փաթեթի ձևավորումը: Թեմա 7. Տուրօպերատորական գործունեության մենեջերին ներկայացվող պահանջները:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Ильина Б.Н., Туроперейтинг. Стратегия и финансы, Москва, 2003. 2. Квартальнов В., Теория и практика туризма, М. 2003. 3. Сенин В., Организация международного туризма, М. Финансы и статистика. 2005.		
1.0202/Բ 17	2.Բուժ-առողջարարական զբոսաշրջություն	3.3 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.15/0/15	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ամբողջական գիտելիքներ հաղորդել առողջարանային գործունեության էության և կազմակերպման, բնական բուժիչ գործոնների և դրանց զբոսաշրջային օգտագործման տեսական ու գործնական հարցերի վերաբերյալ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. ներկայացնելու առողջարանային՝ սանատոր-կուրորտային գործունեության էությունը, նպատակները, գործառույթները և հասկացությունները, ինչպես նաև կուրորտային գործի ռեկրեացիոն հիմունքները, 2.մատնանշելու բնական բուժիչ ռեսուրսների էությունը, դասակարգման և տարբերակված օգտագործման առանձնահատկությունները, կուրորտները և դրանց առանձին տեսակները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մշակելու բնական բուժիչ ռեսուրսների տարբերակված օգտագործման ուղիներ և ծրագրեր, 2. կատարելու ռեկրեացիոն շրջանացում և զոնայավորում, 3. գնահատելու տարածքի բուժառողջարարական հնարավորությունները: գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1.ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա1.պարզաբանելու զրոսաշրջության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները, Ա4.վերլուծելու զրոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ4.Գնահատելու զրոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն (ավանդական և ինտերակտիվ), 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում և դիտում, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները`</b>  <b>Ընթացիկ ստուգում` առավելագույնը` 5 միավոր:  <b>Ինքնուրույն աշխատանք` առավելագույնը` 6 միավոր:  <b>Եզրափակիչ քննություն` 9 միավոր առավելագույն արժեքով Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը` 3-ական միավոր: Միավորների քայր 0,5 է:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Առողջարանային գործունեության հիմունքներ: Թեմա 2. Բուժ-առողջարարական զրոսաշրջության գործի զարգացման պատմությունը: Թեմա 3. Կուրորտային գործի ռեկրեացիոն հիմունքները: Թեմա 4. Բնական միջավայրի բուժական ռեսուրսները: Թեմա 5. Կուրորտներ և բնաբուժական տեխնոլոգիաներ: Կուրորտոլոգիա: Թեմա 6. Կուրորտների աշխարհագրություն		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Մարտիրոսյան Լ., Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն, 2014 2. Бурняшева Л.А., Основы курортологии, учебное пособие, М., 2017. 3. Драчева Е.Л., Лечебный туризм, Москва, 2008. 4. Журавлева А.Б., Курортное дело с основами курортологии. Сочи, 2008 5. Актуальные вопросы курортологии : материалы межрегион. науч.-практ. конф. /под общ.ред. Е.В.Владимирского, Е.В.Рыболовлева, Пермь, 2004.		
1.0201/Բ 06	2. Զրոսաշրջության մարքեթինգ	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.30/0/30	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է` ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում զրոսաշրջության ոլորտում մարքեթինգի էության և հիմնական խնդիրների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել հմտություններ և կարողություններ զրոսաշրջության ոլորտում մարքեթինգային ծառայությունների արդյունավետ գործունեության իրականացման համար, ծանոթացնել գովազդի գովազդի և PR-ի առանձնահատկություններին զրոսաշրջության ոլորտում:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու մարքեթինգի էությունը, 2. թվարկելու մարքեթինգի հիմնական հասկացությունները, 3. ներկայացնելու սպասարկման ոլորտի մարքեթինգի առանձնահատկությունները և կազմակերպչական մոտեցումները, մարքեթինգային մրցակցությունը զբոսաշրջային շուկայում, 4. ներկայացնելու և բացատրելու գովազդի և PR-ի էությունը, դասակարգելու գովազդման միջոցները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու զբոսաշրջային ձեռնարկությունների մարքեթինգային գործունեություն արդյունավետությունը, 2. կիրառելու մարքեթինգային մեթոդներ զբոսաշրջության ոլորտում, 3. կիրառելու շուկայի սեգմենտավորման, նպատակային շուկայի ընտրության և հիմնավորման վերաբերյալ տեսական գիտելիքներ, 4. գնահատելու տուրիզմում գովազդի և PR-ի նշանակությունը, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. իրականացնելու ժամանակի և ռեսուրսների արդյունավետ պլանավորում և օգտագործում, 2. փաստերի վերլուծության հիման վրա եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ անելու:
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2. Մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Ա3.բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Բ1. Իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում), 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. բանավեճ:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 3 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր արժեքով: Միավորների քայքայ 0,5 է:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Մարքեթինգի էությունը և նշանակությունը: Թեմա 2. Մարքեթինգային գործունեության կազմակերպումը զբոսաշրջային շուկայում: Թեմա 3. Մարքեթինգային միջավայրի հետազոտություններ: Թեմա 4. Սպառողական պահանջարկը: Թեմա 5. Մարքեթինգային ռազմավարությունների ձևավորում: Թեմա 6. Մարքեթինգային առողջ մրցակցությունը զբոսաշրջային շուկայում: Թեմա 7. Տեղեկատվության ձեռք բերման մեթոդները զբոսաշրջային շուկայում: Թեմա 8. Մարքեթինգի պլանավորում և վերահսկողություն: Թեմա 9. Միջազգային մարքեթինգ: Թեմա 10. PR-ը և գովազդը զբոսաշրջության ոլորտում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Гембель П., Маркетинг взаимоотношений с потребителем. М.:2002г.
2. Хансвер К., Управление и организация в сфере услуг. Питер.:2002г.
3. Челенков А.П., Специфика иправления сервисными продуктами / А.П Челенков// Маркетинг 2000
4. Дмитриева Е.А., Фокус группы в маркетинге и социологии. М.:2006г.
1. Ходанов А.И., Психология успешных продаж. Питер.:2001г.Абабков Ю., Реклама в туризме / Ю.Н.Абабков, М.Ю.Абабкова, И.Г.Филиппова. М., 2015.
2. Васильев Г., Технологии производства рекламной продукции / Г.А.Васильев, В.А. Поляков, А.А.Романов. М., 2015.
3. Ворошилов В., Современная пресс-служба /В.В.Ворошилов, М., 2014.
4. Головлева Е., Основы рекламы / Е.Л.Головлева. М.: Академический проект, 2017.
5. Горчакова В., Имиджелогия. Теория и практика / В.Г.Горчакова. М.: Юнити-Дана, 2017.
6. Дзялошинский И., Деловые коммуникации. Теория и практика. Учебник / И.М.Дзялошинский, М.А.Пильгун. М., 2015.
7. Ежова Елена Николаевна, Активизация Сенсорных Модусов Языковыми Слоями Рекламного Текста /Ежова Елена Николаевна. М., 2016.
8. Зельманов А.Б., Связи с общественностью в социальной сфере / А.Б. Зельманов. М.: Издательство Михайлова В.А., 2013.
9. Коноваленко В.А., Основы интегрированных коммуникаций. Учебник и практикум /В.А.Коноваленко, М.Ю.Коноваленко, Н.Г.Швед. М.: Юрайт, 2015.
10. Марков А.А. ,Связи с общественностью в органах власти / А.А.Марков. М.: ИНФРА-М, 2014. - 192 с.
- 11.Морган Н., Реклама в туризме и отдыхе. Учебное пособие / Н.Морган, А.Причард. М.: Юнити-Дана, 2015.
- 12.Морозова Н.С., Реклама в социально-культурном сервисе и туризме / Н.С.Морозова, М.А.Морозов. М.: Academia, 2016.
- 13.Овчинникова Н.Н., Рекламное дело. Курс лекций / Н.Н.Овчинникова. М.: Эксмо, 2014.
14. Основы рекламы. Прикладные задачи и методы их решения. Учебное пособие. М.: КноРус, 2016.
15. Синяева И.М., Реклама и связи с общественностью. Учебник /И.М.Синяева, О.Н.Романенкова, Д.А.Жильцов. М.: Юрайт, 2013.
- 16.Смирнова Ю.В., Реклама на телевидении. Учебное пособие /Ю.В.Смирнова. М.: Омега-Л, 2014.
17. Ушанов П.В., Медиа рилейшнз. Основные аспекты взаимодействия СМИ и PuFlic Relations / П.В.Ушанов. М.: Флинта, Наука, 2014. с.
- 18.Фролов С.С., Связи с общественностью в работе фирмы. Стратегия, коммуникации, имидж, брендинг /С.С.Фролов. Москва: Высшая школа, 2014.
- 19.Хапенков В.Н., Организация рекламной деятельности / В.Н.Хапенков, О.В.Сагинова, Д.В.Федюнин. М.: Академия, 2014.
- 20.Шпильная Надежда Николаевна, Не ешь меня, я тебе песенку спою, или как пишутся PR-тексты. Учебное пособие / Шпильная Надежда Николаевна. М.: Флинта, 2016.

1.0202/Բ 18	2."ՀԲ" Գյուղական և Էկոլոգիական զբոսաշրջություն	3.9 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/շաբ.	5.45/45/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ գյուղական զբոսաշրջության վերաբերյալ, ձևավորել գիտելիքներ գյուղական զբոսաշրջության բովանդակության, գործունեության, գործառույթների վերաբերյալ, հիմնավորել համաշխարհային զբոսաշրջային շուկայում գյուղական զբոսաշրջության արագ աճի պատճառներ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. Բացատրելու գյուղական և էկոլոգիական զբոսաշրջությունների էությունը, նախադրյալները, գործառնությունները, դերն ու նշանակությունը, 2. Ներկայացնելու գյուղական և էկոլոգիական զբոսաշրջություննե րի գործունեության մեխանիզմները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու, վերհանելու ու լուծելու գյուղական և էկոլոգիական զբոսաշրջությունների հետ կապված խնդիրներ, 2. նախագծելու և իրագործելու ծրագրեր / ՀՀ մարզերի օրինակով/ գյուղական և էկոլոգիական զբոսաշրջությունների զարգացման համար, 3. հետազոտելու գյուղական և էկոլոգիական զբոսաշրջությունների հիմնական և հարակից ռեսուրսները, 4. մշակելու և ցուցադրելու էքսկուրսիոն երթուղիներ, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 2. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջադրյունները. Ա4. վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Ա6. Տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն): Բ2. Իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ4. Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:
11. Կիրառվում են դասավանդման նուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. զննական մեթոդներ, 4. լսարանային ցուցադրություններ 5. գործնական մեթոդներ 6. որոնողական-հետազոտական մեթոդ, 7. բանավեճ, 8. նախադեպերի վերլուծություն:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 2 ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: 1-ին ընթացիկ քննությունը գրավոր է՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննությունը հետազոտական աշխատանքի պաշտպանություն է՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով Ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայքայ 0,5 է:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Գյուղական և Էկոզբոսաշրջության դասընթացի առարկան, նպատակը, խնդիրները: Թեմա 2. Գյուղական կամ կանաչ զբոսաշրջության էությունը, առանձնահատկությունները: Թեմա 3. Գյուղական զբոսաշրջության կառուցվածքը և տեղը զբոսաշրջային շուկայում: Թեմա 4. Գյուղական զբոսաշրջության զարգացման նախադրյալները: Թեմա 5. Գյուղական զբոսաշրջության համաշխարհային փորձը և զարգացման ժամանակակից միտումները: Թեմա 6. Գյուղական զբոսաշրջության դերը ղեկավարող կառավարչական կարգապահման գործում: Թեմա 7. Գյուղական զբոսաշրջությամբ աշխարհում առավել հայտնի ղեկավարող կառավարչականների բնութագիրը: Աշխարհում և ՀՀ-ում առավել հայտնի ղեկավարող կառավարչականների բնութագիրը: Թեմա 8. Գյուղական զբոսաշրջության ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա: Թեմա 9. Գյուղական զբոսաշրջության կապը ագրոզբոսաշրջության և Էկոզբոսաշրջության հետ: Թեմա 10. Էկոզբոսաշրջության տեսակները: Էկոզբոսաշրջիկների մոտիվացիոն գործոնները: Թեմա 11. Էկոզբոսաշրջության սոցիալ-տնտեսական նշանակությունը: Թեմա 12. Էկոզբոսաշրջությունը՝ բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում: Օրինակների և փորձի վերլուծություն: Թեմա 13. Էկոզբոսաշրջիկների բնակության կազմակերպումն ու անվտանգության ապահովումը: Թեմա 14. Էկոզբոսաշրջությունը ՀՀ-ում և Տավուշի մարզում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը - Ոսկանյան Ա. Գյուղական զբոսաշրջություն /ուսումնական ձեռնարկ, Եր. 2015 - Ագրոզբոսաշրջության զարգացման հնարավորությունների գնահատումը ՀՀ մարզերում (ՀՀ Լոռու և Տավուշի մարզերի օրինակով) / Ս. Ավետիսյան և ուրիշներ.- Եր.: Տնտեսագետ, 2021 - Մարտիրոսյան Լ. Էկոզբոսաշրջությունը Հայաստանում, Եր.2021 - Հայրապետյան Է. Շիրինյան Ա. Ագրոէկոլոգիա, Աստղիկ հր., Երևան 200 - Лебедько Е., Кислова Е., Ториков В. Сельский туризм. Учебное пособие, Лань, 2022 - Панюков А.И., Панюкова Ю.Г., Калинин В.Л. Основы агротуризма. учебное пособие, "Издательство МАГИСТР" (Москва), 2016 - Зуев В.Н., Еко и агротуризм, Минск, 2013 - Жигула Л. Основы экологического туризма. Учебно-методический комплекс. Издательство Проспект, 2019		
1.0202/ Բ 27	2. Զբոսաշրջության գործունեության կազմակերպում	3.3 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5.15/15/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն Է բացահայտել զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման տեխնոլոգիաները, ուսանողներին գիտելիքներ տալ զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման հիմունքների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - բացատրելու զբոսաշրջության գործունեության կազմակերպման էությունը, ձևերը, նշանակությունը, - հիմնավորելու զբոսաշրջության գործունեության մասնակիցների իրավական և տնտեսական հարաբերությունների առանձնահատկությունները բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - Հետազոտություն իրականացնել զբոսաշրջային ծառայությունների շուկայի վերաբերյալ: գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - Վերլուծել, պլանավորել և կանխատեսել զբոսաշրջային հիմնական ձեռնարկությունների գործունեությունը - աշխատելու թիմում:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. բացահայտելու զբոսաշրջության գործունեության կազմակերպման առանձնահատկությունները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Բ2. Իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, բիզնես-պլանների կազմում և մոդելավորում, Բ4. Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներ ու ենթակառուցվածքները:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ինտերակտիվ մեթոդներ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսվում է Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 7 միավոր: Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր: Միավորների քայքայ 0.5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման հիմունքները: Թեմա 2. Զբոսաշրջությունը ոլորտի կառուցվածքը: Թեմա 3. Զբոսաշրջային գործունեության մասնակիցների իրավական և տնտեսական հարաբերությունների առանձնահատկությունները: Թեմա 4. Տուրօպերատորների և տուրգործակալների դերը զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման մեջ: Թեմա 5. Զբոսաշրջային արտադրանքի և նրա բաղադրիչների առանձնահատկությունները, գնագոյացումը և վաճառքի կազմակերպումը: Թեմա 6. Զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման առանձնահատկությունները ներգնա ,արտագնա և ներքին տուրիզմի կազմակերպման գործում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Веселова Н. Ю. Организация туристской деятельности М: 2019. 2. Сухов Р. И. Организация туристской деятельности Новосибирск: 2016. 3. Стахова Л. В. Основы туризма М: 2022 4. Валеева Е. О. Современные технологий организаций туристской деятельности С. ПТ 2015 5. Сенин В. С . Организация международного туризма М: 2005		

1. 0202/Բ 38	2. Զբոսաշրջության ինդուստրիա	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.30/0/30	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ համակարգված գիտելիքներ զբոսաշրջության ինդուստրիայի վերաբերյալ, ձևավորելու կայուն գիտելիքներ զբոսաշրջության առանձին ձևերի բովանդակության, գործունեության, մեխանիզմի վերաբերյալ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն՝ - ներկայացնելու հյուրընկալությունը որպես բազմաբովանդակ գործունեություն, - թվարկելու զբոսաշրջության ինդուստրիայի բաղադրիչները, զարգացման փուլերը, - հիմնավորելու հյուրընկալության բաղադրիչները ըստ առաջնահերթության: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - գնահատելու հյուրընկալության չափորոշիչները գործնականում, - իրականացնելու հյուրընկալության ոլորտի առանձին բաղադրիչների համակողմանի ուսումնասիրություն, - կիրառելու ստացած գիտելիքները հյուրընկալությունը արդյունավետ կազմակերպելու համար: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը - աշխատելու թիմում:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Բ5. ցուցաբերելու զբոսաշրջության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - դասախոսություն, - սեմինար պարապմունք, - գործնական աշխատանք, - բանավեճ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Դասընթացի գնահատման 20 միավոր առավելագույն արժեքը բաշխվում է հետևյալ սկզբունքով՝ 1-ին ընթացիկ քննություն՝ առավելագույնը 4 միավոր արժեքով 2-րդ ընթացիկ քննություն՝ առավելագույնը 4 միավոր արժեքով ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 3 միավոր արժեքով Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 3 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը՝ 0,5:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Զբոսաշրջության ինդուստրիայի էությունը, դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Զբոսաշրջության ինդուստրիայի զարգացման փուլերը: Թեմա 3. Հյուրանոցային ինդուստրիա: Թեմա 4. Սննդի ինդուստրիա: Թեմա 5. Տրանսպորտային ծառայությունների դերը հյուրընկալության մեջ: Թեմա 6. ՀՀ զբոսաշրջային ինդուստրիա		
14. Հիմնական գրականության ցանկը. - Елканова Д.И. и другие, Основы индустрии гостеприимства, Учебное пособие, М., Дашков и Ко, 2010. - Волков Ю.Ф., Введение в гостиничный и туристической бизнеса, Ростов 2003. - Корнахова В.К., Караковская Т.А., Сервисная деятельность, М. 2006. - Лорер Э., Сервис по королевски, Уроки ресторанного дела от Чарль Тротера, М. 2006.		

1.0202/Բ 19	2. Զբոսաշրջային նախագծում	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.45/15/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծման վերաբերյալ, ձևավորելու գիտելիքներ զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծումների բովանդակության, ձևերի, ծրագրային մեխանիզմների վերաբերյալ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. բացատրելու զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծման էությունը, ձևերը, նշանակությունը, 2. հիմնավորելու զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծումների կարևորությունը զբոսաշրջության կազմակերպման գործում: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ստեղծելու զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծեր: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ անելու հմտություններ, 2. աշխատելու թիմում:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. Բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Բ2. Իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ինտերակտիվ մեթոդներ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսվում է Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր: Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 3 միավոր: Միավորների քայքայ 0,5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Զբոսաշրջային ռեկրեացիոն նախագծի էությունը: Թեմա 2. Զբոսաշրջությունը որպես նախագծման օբյեկտ: Թեմա 3. Զբոսաշրջային տարածքների նախագծումը: Զբոսաշրջային տարածքների տեսակները: Թեմա 4. Զբոսաշրջային ապրանքներ և ծառայություններ: Նախագծման հիմունքներ: Թեմա 5. Զբոսաշրջային արտադրանքի և ծառայությունների գնագոյացումը նախագծման համակարգում: Թեմա 6. Զբոսաշրջային ապրանքներ և ծառայությունների շուկաների որոշում: Թիրախային ռազմավարություն: Թեմա 7. Զբոսաշրջային կազմակերպություններում զբոսաշրջային գործունեության նախագծման առանձնահատկությունները: Թեմա 8. Զբոսաշրջային ռեկրեացիոն գործունեությունը որպես համալիր պլանավորման օբյեկտ:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Боголюбов В. С., Быстров С.А. Боголюбова С.А. Туристико-рекреационное проектирование /оценка инвестиций/ М.2025г 2. Боголюбов В. С. Туристико-рекреационное проектирование М.2020г. 3. Джанджугазова Е.А. Туристико-рекреационное проектирование М.. 2020г. 4. Колесова Ю.А. Туристико-рекреационное проектирование М.2024 г. 5. Белянский В., Лайко М., Попов Л., Козлов Д., Прогнозирование в индустрии гостеприимства и туризма: Учебник /Под ред. В.П.Белянского. – М.: Изд-во ФГБОУ ВПО РЭУ Рос. экон. универ., 2011. 6. Планирование на предприятиях туризма: Учебник / Под ред. проф. Е.И.Богданова. – СПб.: Изд. дом «Бизнес-пресса», 2012. 7. Романова Г., Региональное планирование развития туристико-рекреационных зон, Сочи, 2003.

1.0202/Բ 21	2. Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ հյուրանոցային ծառայությունների վերաբերյալ, նրանց մոտ ձևավորելու հմտություններ այդ ծառայությունից օգտվելու և համար,կարողություններ ձեռք բերել հյուրանոցային և ռեստորանային գործի կազմակերպման համար:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. մեկնաբանելու հյուրանոցային և ռեստորանային գործընթացի կազմակերպման ժամանակակից ձևերը, բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ինքնուրույն կերպով կազմակերպելու ռեսուրսային և հյուրանոցային գործը, 2. ճիշտ կողմնորոշվելու գործընթացի կազմակերպման ընթացքում, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ1. Իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ4. Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Բ5.ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա,		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում 4. բանավեճ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 8 միավոր արժեքով: Ընթացիկ ստուգումներ՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Մարքեթինգի տեղը հյուրասիրության ինդուստրիայում: Թեմա 2. Մարքեթինգի տեղեկատվության ապահովում, կառավարում, հյուրանոցներում և ռեստորաններում: Թեմա 3. Շուկայի մարքեթինգային ուսումնասիրություն: Թեմա 4. Մարքեթինգային ռազմավարության ձևավորումը: Թեմա 5. Գովազդ, տեղը մարքեթինգի համակարգում: Թեմա 6. Ցուցահանդեսներ և տոնավաճառներ: Թեմա 7. Մարքեթինգի վերահսկման կազմակերպում և հսկում:		

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Մելքոնյան Մ., Եղիգարյան Վ., Հարությունյան Գ.Գ., Մենեջմենթ և մարկեթինգ, Եր., 1992:
2. Եղիգարյան Վ., Կառավարում.սոցիալ-հոգեբանական ասպեկտ Եր., 1992:
3. Հախվերդյան Ս., Հարությունյան Գ., Արտադրության կառավարման մեթոդները, Եր., 1996:
4. Кучер Л., Организация обслуживания на предприятиях общественного питания. М. 2002.
5. Волков Ю., Интерьер и оборудование гостиниц и ресторанов. Ростов н/Д, 2003.
6. Переверзев М., Шайденко Н.А., Басовский Л.Е., Менеджмент: Учебник. М. 2003.
7. Михеева Н., Региональная экономика и управление. Учебное пособие для вузов 2000.
8. Нестеров П., Нестеров А.П., Менеджмент: региональный системы; Учебник для вузов 2000.
9. Шонбергер Р., Японские методы управления производством. Девять простых уроков. Москва, 1998.
10. Бизнес и маркетинг, Азимут-Центр Москва, 1992.
11. Завьялов П., Демидов В.Е., Формула успеха: маркетинг. М. 1991.
12. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф., Основы менеджмента. М.1992.
13. Диас П., Контракты на управление /Основы управления в индустрии гостеприимства. М. 1995.

14. Кириллов А., Волкова Л.А., Маркетинг в туризме СПб., 1996С
15. Дурович А., Копанев А.С., Маркетинг в туризме. Уч. Пос. Минск 1998.
16. Чудновский А., Жукова М.А., Менеджмент туризма. М. 2002
17. Tourism marketing and management HandBook. N.Y-London

1.0201/Բ 39	2. Կայուն զբոսաշրջության հիմունքներ	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/15/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ • ծանոթացնել կայուն զբոսաշրջության բովանդակությանը, • ներկայացնել կայուն զբոսաշրջության առավելությունները զանգվածային զբոսաշրջության նկատմամբ, • ամրապնդել կայուն զարգացման գաղափարները զբոսաշրջության կազմակերպիչ-ների մոտ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա) մասնագիտական գիտելիք և իմացություն • ներկայացնելու կայուն զբոսաշրջության կոնցեպցիան, • բացատրելու կայուն զբոսաշրջության ձևավորման նախադրյալները և կայացման խոչընդոտները, • քննարկելու կայուն զբոսաշրջության միջազգային փորձը, բ) գործնական մասնագիտական կարողություններ • կազմակերպելու անցում ավանդական զբոսաշրջությունից դեպի կայուն զբոսաշրջություն, • առանձնացնելու կայուն զբոսաշրջության խոչընդոտները, • մշակելու կայուն զբոսաշրջային փաթեթ, գ) ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ • գիտակցելու և տարածելու կայուն զբոսաշրջության առավելությունները, • կիրառելու կայուն զարգացման սկզբունքները զբոսաշրջության ոլորտում:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա1. Պարզաբանել ծառայությունների կազմակերպման հիմնական սկզբունքները և հայեցակարգերը, իմանալու սերվիսային գործունեության գլոբալ և լոկալ հիմնախնդիրները: Ա2. Մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը: Բ4. Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներ ու ենթակառուցվածքները: Գ4. Պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝ • դասախոսություն (ավանդական և ինտերակտիվ, հարց ու պատասխաններ, մտազրոհներ), • խմբային աշխատանքներ և քննարկումներ, • հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում, • նախադեպերի վերլուծություն:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. 2 ընթացիկ քննություն՝ 8 միավոր, յուրաքանչյուրը 4 միավոր Մասնակցություն դասընթացին 2 միավոր Ընթացիկ ստուգումներ 2 միավոր Եզրափակիչ քննություն 8 միավոր Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 2 հարց՝ յուրաքանչյուրը 2 միավոր: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ 8 միավոր: Միավորների քայքայ 0.5 է:		

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Կայունություն և կայուն զարգացման գաղափարախոսություն: **Թեմա 2.** Կայուն զարգացման հայեցակարգ: **Թեմա 3.** Կայուն զարգացման կոնվենցիաները: **Թեմա 4.** Գլոբալ էկոլոգիական հիմնախնդիրները: **Թեմա 5.** Գլոբալ սոցիալական հիմնախնդիրները: **Թեմա 6.** Գլոբալ տնտեսական հիմնախնդիրները: **Թեմա 7.** Գլոբալ փոփոխությունները կարգավորելու ռազմավարությունները: **Թեմա 8.** Կայուն զարգացման գաղափարախոսությունը և սերվիսային ձեռնարկատիրությունը: **Թեմա 9.** Կայուն զարգացման սկզբունքները և նպատակները: **Թեմա 10.** Կայուն զբոսաշրջության ձևավորումը: Կայուն զբոսաշրջության հայեցակարգը: **Թեմա 11.** Կայուն զբոսաշրջության բաղադրիչները: **Թեմա 12.** Կայուն զբոսաշրջության միջազգային փորձի գնահատում և տեղայնացում: **Թեմա 13.** Կայուն զբոսաշրջության ինդիկատորները: **Թեմա 14.** Կայուն զբոսաշրջության կայացման հնարավորությունները ՀՀ-ում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը՝

1. Դանիելյան Կ .Ս . Կայուն զարգացման համաշխարհային գործընթացը և Հայաստանը՝ կուտակված փորձը, մարտահրավերները ու ձեռքբերումները, Եր., 2006:
2. Վալեսյան Լ.Աշխարհագրական կանխատեսում: Մեթոդաբանական հիմունքները, կիրառական ու կառուցողական նշակությունը, Եր., 2008:
3. Ծառայությունների ոլորտի արդյունավետ կառավարում: Յու. Մ.Սուվարյանի ընդհ. խմբ.: Երևան, ԱՌՏ, 2004 թ.:
4. Устойчивое развитие. Новые взгляды. Москва, 2015
5. Бизнес в агро- и экотуризме: /под общ. Ред. А.И. Тарасенка-Минск, 2014
6. Шимова О. С., Устойчивый туризм : учебно-метод. Пособие. Минск 2019.

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ
(ԿԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՄԸՆԹԱՑՆԵՐ)

1.0202/F25	2. Ծրագրային զբոսաշրջություն	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ ծրագրային զբոսաշրջության վերաբերյալ, ձևավորել գիտելիքներ ծրագրային զբոսաշրջության իրականացման առանձին ձևերի բովանդակության, գործունեության կիրառման մեխանիզմների վերաբերյալ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1.Բացատրելու ծրագրային զբոսաշրջության իրականացման բովանդակությունը, գործունեությունը, դերը, նշանակությունը, 2.Թվարկելու ծրագրային զբոսաշրջության առանձին ձևերի կիրառման մեխանիզմները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1.Ծրագրավորելու և կազմակերպելու զբոսաշրջության այս կամ այն ձևը: գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1.փաստերի վերլուծության հիման վրա եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ անելու, 2.թիմում աշխատելու:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ2. Իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն), 2. սեմինար պարապմունք, 3. գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն):		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 1- ին ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: 2- րդ ընթացիկ քննություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: ինքնուրույն աշխատանք՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ծրագրային զբոսաշրջության էությունը, նպատակը, նշանակությունը: Թեմա 2. Ծրագրային զբոսաշրջության ռեկրեացիոն հիմունքները: Թեմա 3. Ծառայությունների տիպերը և սպասարկման ծրագիր: Թեմա 4. Ծրագրային զբոսաշրջության մոտիվացիան: Թեմա 5. Կուրորտ-առողջարանային զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 6. Ճանաչողական զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 7. Զվարճանքի զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 8. Էկոլոգիական զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 9. Գործարար զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 10. Մպորտային զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 11. Ընտանեկան զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 12. Սիրողական /հոբբի/ տուրերի ծրագրավորումը:		

14. Հիմնական գրականության ցանկը

1. Зорин И., Каверина Т., Кварталнов В., Туризм как вид деятельности, Учебник. М.: Финансы и статистика. 2005.
2. <http://sci-book.com/turizm-uchebnik/tuopereyting-tekst-uchebno-metodi-cheskoe.html>.
3. http://tourlib.net/statti_tourism/program.htm

1.0202/Բ 40	2. ՀՀ զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսները	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6.7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել ՀՀ զբոսաշրջա- ռեկրեացիոն ներուժը, ռեսուրսների տեսակները, ցույց տալ ՀՀ զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն ռեսուրսների օգտագործման առանձնահատկությունները, ներկայացնել ՀՀ զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն ռեսուրսների օգտագործման հիմնախնդիրները և հեռանակարները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. վերլուծելու ՀՀ զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն ռեսուրսների օգտագործման առանձնահատկությունները, ուժեղ և թույլ կողմերը, 2. ներկայացնելու ՀՀ զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսների օգտագործումը կառավարելու հիմքերը, սկզբունքները և հիմնախնդիրները, 3. ներկայացնելու ՀՀ զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսների տեսակները և կատարել դրանց դասակարգում, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. առաջարկելու ՀՀ տարածքի զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսների օգտագործման հնարավորությունները, 2. վերլուծելու ՀՀ զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսների օգտագործման ռազմավարական ծրագրերը, 3. գնահատելու ՀՀ զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսների շուկայի զարգացման հեռանակարները, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. բացահայտելու ՀՀ տարածքի զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ներուժի զարգացման հնարավորությունները, 2. կազմակերպելու զբոսաշրջային ծառայություններ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջադրույթները. Ա4 Վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը; Բ1 Իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում: Բ4 Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներ ու ենթակառուցվածքները:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն (ավանդական և ինտերակտիվ, հարց ու պատասխաններ, մտազրոհներ), 2. խմբային աշխատանքներ և քննարկումներ, 3. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում, նախադեպերի վերլուծություն:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Գնահատման բաղադրիչներն են՝ 2 ընթացիկ քննություն 8 միավոր, եզրափակիչ քննություն 8 միավոր, ընթացիկ ստուգում 4 միավոր: 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 2 հարց յուրաքանչյուրը 2 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: Եզրափակիչ քննություն բանավոր է, հարցաթերթիկը բաղկացած է 4 հարցից, յուրաքանչյուրը 2-ական միավոր արժեքով՝ ընդամենը՝ 8 միավոր: Ընթացիկ ստուգում՝ 4 միավոր արժեքով, որն իրականացվում է դասընթացի ժամանակ տրվող առաջադրանքների կատարման տեսքով: Խնդիրների լուծում, իրավիճակների վերլուծություն, թեստերի լրացում: Միավորների քայքայ 0.5 է:		

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն, զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսների էությունը, ուսումնասիրման տեսամեթոդական հարցերը: Թեմա 2. ՀՀ զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսների ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա 3. ՀՀ բնական զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսները և դրանց օգտագործումը: Թեմա 4. ՀՀ պատմամշակութային զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսները և դրանց օգտագործումը: Թեմա 5. ՀՀ լրացուցից զբոսաշրջային ռեսուրսները և դրանց օգտագործումը: Թեմա 6. ՀՀ տեղեկատվական զբոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսները: Թեմա 7. ՀՀ բոսաշրջային և ռեկրեացիոն ռեսուրսներ տեղաբաշխման տարածաշրջանային առանձնահատկությունները:
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Թադևոսյան Գ. Լոռու զբոսաշրջային ռեսուրսները, Վանաձոր, ՄԻՍ հրատ., 2015, 156 էջ 2. Հայաստանի ազգային ատլաս: Եր. 2007, 232 էջ: 3. Հայաստանի պատմամշակութային հուշարձանները, դրանց պահպանությունը և օգտագործումը (ուսումնական ձեռնարկ), Երևան, 2009, 130 էջ: 4. Հայկական ՄՍՀ ֆիզիկական աշխարհագրություն, Բաղդասարյան Ա.Բ. և ուրիշներ, Եր. 1971, 470 էջ: 5. ՀՀ օրենքը զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին, Եր., 2003: 6. Պոտոսյան Ա. ՀՀ տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, Եր. 2022, 546 էջ: 7. Сафарян А.А. Туизм в Армении. Монография. Пермь, 2017, 136 стр

1.0202/Բ 26	2. Հայ և համաշխարհային արվեստ	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողին հայ և համաշխարհային արվեստի պատմությանը, նրա զարգացման հիմնական փուլերին, կարևոր ստեղծագործություններին: Հաղորդակից դարձնել ուսանողին նախնադարյան, հին քաղաքակրթությունների, դասական՝ հունահռոմեական, միջնադարյան մշակույթներին, ինչպես նաև հանրահայտ արվեստագետների ստեղծագործություններին ուսումնասիրմանը:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Բացատրելու արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, 2. թվարկելու հայ և համաշխարհային արվեստի զարգացման հիմնական փուլերը, ոճական ուղղությունները, հայտնի արվեստագետների ստեղծագործությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու արվեստաբանական վերլուծություններ հայ և համաշխարհային մշակույթի կարևոր հուշարձանների շուրջ, 2. գնահատելու արվեստի գործերը զբոսաշրջային տեսանկյունից, 3. հարաբերելու տարբեր երկրների արվեստները այլ երկրների արվեստների հետ, գնահատելու նրանց տեղն ու դերը համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ, 4. կազմակերպելու ստեղծագործությունների դիտում, հետազոտական արդյունքների ամփոփում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. գննական մեթոդներ (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 3. գործնական մեթոդներ (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, 5. բանավեճ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. 1-ին ընթացիկ քննություն`</b> 3 միավոր առավելագույն արժեքով:  <b>2-րդ ընթացիկ քննություն` 3 միավոր առավելագույն արժեքով: ինքնուրույն աշխատանք`</b> 5 միավոր առավելագույն արժեքով:  <b>Եզրափակիչ քննություն` 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց` յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Նախնադարյան արվեստ: Թեմա 2. Հին քաղաքակրթությունների արվեստների ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական հուշարձանները: Թեմա 3. ՀինՀունաստանի և Հռոմի արվեստների հիմնական շրջաններն ու հուշարձանները: Թեմա 4. Միջնադարյան Արևելա-քրիստոնեական և Արևմտաքրիստոնեական արվեստ: Թեմա 5. Վերածննդի արվեստը: Թեմա 6. 17-րդ դարի արվեստի ընդհանուր բնութագիրը, իտալական, ֆլամանդական, հոլանդական, իսպանական դպրոցները: Թեմա 7. 18–19-րդ դարերի արվեստի ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա 8. Իմպրեսիոնիզմ և պոստիմպրեսիոնիզմ: Թեմա 9. Մոդեռնիզմի ուղղությունները: Թեմա 10. Հին հայկական և ուրարտական արվեստ: Թեմա 11. Միջնադարյան հայ արվեստ: Թեմա 12. Հայ արվեստը 17–18-րդ դդ.: Թեմա 13. Հայ արվեստը 19–20-րդ դարերում: Թեմա 14. Հետխորհրդային շրջանի հայ արվեստը: Թեմա 15. Միջուղափայլ նկարիչներ:
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Աղայան Ա., Հակոբյան Հ., Հասարակության Մ., Ղազարյան Վ., Հայ արվեստի պատմություն, Եր., 2009: 2. Կուզմինա Մ., Մալցևա Ն., Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Եր., 2003: 3. Գ.Շախկյան, Հայ ճարտարապետության 7 հրաշալիքները, Եր., 2001: 4. Մարտիկյան Ե., Հայկական կերպարվեստի պատմություն, Եր., 1971–1987: 5. Демитрева Н.А., Краткая история искусств, М., т.1,2, 1996: 6. Колпинский Ю.Д., Памятники мирового искусства, М., 1971.

1.0202 /Բ 22	2.Անիմացիոն ծառայությունները զբոսաշրջության մեջ	3.6 կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է` ուսումնասիրել զբոսաշրջության մեջ անիմացիոն գործունեության տեսական և գործնական դրույթները, անիմացիոն ծրագրերի ստեղծման և զբոսաշրջության մեջ դրանց ներդրման համար, ինչպես նաև նպաստել զբոսաշրջային ինդուստրիայի ապագա մասնագետների մասնագիտական հատկանիշների ձևավորմանը:		
9. Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի` ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու, բացատրելու անիմացիա հասկացությունը, 2. թվարկելու ու տարբերակելու անիմացիայի տարատեսակները, 3. ներկայացնելու անիմացիոն ծառայությունների գործունեությունը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կազմակերպելու և իրականացնելու զբոսաշրջային համալիրների անիմացիոն ծրագրեր, 2. վերլուծելու իր ռեզիդնի անիմացիոն ռեսուրսները և նրանցից ընտրելու առավել գրավիչ օբյեկտները, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները, 2. կատարելու թիմային աշխատանք:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4. վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Բ5. ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ3. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. լսարանային ցուցադրություններ, դիտումներ 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ 5. նախադեպերի վերլուծություն, 6. բանավեճ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. 2 ընթացիկ քննություն, ընթացիկ ստուգում և եզրափակիչ քննություն 1- ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2- րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Ընթացիկ ստուգում՝ 4 միավոր Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Զբոսաշրջային անիմացիայի հիմնական հասկացությունները և դասակարգումը: Թեմա 2. Մշակույթը և նրա կապը անիմացիայի հետ: Թեմա 3. Զվարճանքի ինդուստրիա: Թեմա 4. Հյուրանոցային անիմացիայի գործառնությունները և նյութական բազան: Թեմա 5. Խաղային մեթոդի կիրառումը զբոսաշրջային անիմացիայում: Թեմա 6. Զբոսաշրջիկների դասակարգումը և տարբեր կատեգորիաների զբոսաշրջիկների հետ աշխատելու առանձնահատկությունները: Թեմա 7. Անիմացիոն ծառայությունների գործունեությունը:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Аванесова, Г.А., Культурно-досуговая деятельность: теория и практика организации: Учебное пособие для студентов вузов / Г.А.Аванесова. – М.: Аспект Пресс, 2006. – 236с. 2. Гаранин Н.И., Менеджмент гостиничной и туристской анимации/Н.И. Гаранин, И.И. Булыгина. М. : Сов. Спорт, 2004 3. Жарков А.Д., Технология культурно-досуговой деятельности/А.Д. Жарков. – 2-ое.изд. – М.: Изд-во МГУК, 2002 4. Приезжева Е.М., Социально-культурная анимация в туризме: учебно-методическое пособие. – М. : Советский спорт, 2005. – 132 с. 5. Приезжева Е.М., Организация и методы игровой деятельности в туризме: рабочая тетрадь / Е.М. Приезжева; РМАТ. – Химки, 2009. – 109 с. 6. Третьякова Т.Н., Анимационная деятельность в социально-культурном сервисе и туризме: учеб. Пособие для вузов/Т.Н. Третьякова. – М.: Издательский центр «Академия», 2008		

1.0202/Բ 24	2.Միջազգային զբոսաշրջություն	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողներին միջազգային զբոսաշրջության զարգացման գործոնների և խնդիրների հետ, աշխարհի երկրների զբոսաշրջության և ռեկրեացիոն ռեսուրսներին, զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեգիոններին, դրանց ձևավորման և զարգացման աշխարհագրական գործոնների, ինչպես նաև տուրիստական գործունեության էկոնոմիկայի և կազմակերպման սկզբունքներին:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու միջազգային զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունները, ուսումնասիրման մեթոդները և դասակարգումը, 2. ներկայացնելու միջազգային զբոսաշրջության շուկայի կառուցվածքը, 3. թվարկելու աշխարհի զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեգիոնները, 4. մատնանշելու միջազգային զբոսաշրջության ինդուստրիայում տեղի ունեցող գործընթացները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. գնահատելու միջազգային զբոսաշրջության վրա գլոբալիզացիայի ազդեցությունը, 2. ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու Հայաստանի Հանրապետության օրինակով՝ ելնելով միջազգային զբոսաշրջության զարգացման միտումներից: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով օգտվելու, 2. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 3. ներկայացնելու միջազգային զբոսաշրջության զարգացման գլոբալ միտումները:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Ա4. վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 2 ընթացիկ քննություն, ընթացիկ ստուգում և եզրափակիչ քննություն 1- ին ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 2- րդ ընթացիկ քննությունն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Ընթացիկ ստուգում՝ 4 միավոր Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Միջազգային զբոսաշրջության տեսական, մեթոդաբանական հիմունքները: Թեմա 2. Միջազգային զբոսաշրջության վրա ազդող գործոնները և նրա ազդեցությունը երկրի սոցիալ տնտեսական զարգացման վրա: Թեմա 3. Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման միտումները աշխարհի զբոսաշրջային ենթատարածաշրջաններում: Թեմա 4. Միջազգային զբոսաշրջությունը որպես դինամիկ զարգացող ճյուղ: Թեմա 5. Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման ինովացիոն ռազմավարությունը: Թեմա 6. Գլոբալացիոն և վերազգայնացման գործընթացները միջազգային զբոսաշրջության մեջ: Միջազգային զբոսաշրջության բիզնեսի անդրազգանացում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Գրիգորյան Վ.Վ. Հովհաննիսյան Գ.Ժ. Զբոսաշրջության աշխարհագրություն. Ուսումնական եռնարկ. էջ 319 2. Александрова А. Ю. Международный туризм. Учебник. М.: Аспект Пресс, 2002. 470 с 3. Экономика и организация туризма международный туризм под ред. Рябова И.А., Забаева Ю.В., Драчева Е.Л. 4. Александрова А. Ю. Типология стран мира по уровню развития международного туризма. География и природные ресурсы 2016 № 1 С. 14–22 https://www.elibrary.ru/item.asp?id=25600230 5. Максимушкина, Н. И. География международного туризма : учеб.-метод. комплекс для студентов специальности 1-89 01 01 «Туризм и гостеприимство» В 2 ч. Ч. 1 / Н. И. Максимушкина, В. М. Наскалов, И. М. Мурзёнок. – Новополюск : ПГУ, 2012. – 352 с 6. Экономика туризма: Учебное пособие./ Балабанов И. Т., Балабанов А. И. - М.: Финансы и статистика, 2000. ... – М.: Москва, 2003. – 400 с. https://studfile.net/preview/5265687/page:7/ 7. Афанасев О.Е.Международные туристские организации как акторы глобальных процессов отраслевого развития. file:///C:/Users/User/Downloads/mezhdunarodnye-turistskie-organizatsii-kak-aktory-globalnyh-protseesov-otraslevogo-razvitiya%20(7).pdf 8. Новиков В.С. Инновации в туризме -М.: ИЦ "Академия", 2007. - 208 с		

1.0202/Բ 20	2.Հայաստանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձաններ	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.45/15/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին հաղորդել գիտելիքներ ՀՀ-ում առավել մեծ պահանջարկ վայելող զբոսաշրջային փաթեթներում ընդգրկված բնության և պատմաճարտարապետական հուշարձանների և զբոսաշրջային երթուղիներում դրանց ընդգրկման սկզբունքների վերաբերյալ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու ՀՀ բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների աշխարհագրությունը, 2. բացատրելու հանրապետության բնության հուշարձանների ծագումն ու երկրաբանական առանձնահատկությունները, 3. ներկայացնելու պատմաճարտարապետական հուշարձանների ստեղծման պատմությունը և նրանց հետ կապված ավանդապատումները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. տարբերելու բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների տիպերը, 2. հետազոտելու և բացահայտելու նոր հուշարձաններ, 3. գնահատելու և գովազդելու ՀՀ բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները, 4. ցուցակագրելու, նկարելու և քարտեզավորելու իր բնակավայրի հուշարձանները, 5. գնահատելու բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների դերը զբոսաշրջության մեջ, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4.վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Ա5.գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ4.գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
11.Կիրառվում են դասավանդման եռամսյակային հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունք, 3. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. հետազոտական մեթոդ, 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդ 6. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդ		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսվում է ✓ 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրն առավելագույնը 4 միավոր, ընդամենը՝ 8 միավոր: ✓ Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 4 միավոր: ✓ Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը՝ 8 միավոր: ✓ Միավորների քայքայ 0,5 է:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, նպատակը, խնդիրները, գիտելիքի աղբյուրները, կապն այլ դասընթացների հետ: Թեմա 2. Դասընթացի հիմնական հասկացությունները: Թեմա 3. Աշխարհագրական միջավայրի տարրերի ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա: Թեմա 4. Բնական և պատմամշակութային հուշարձանների խմբերը, տարատեսակները: Թեմա 5. ՀՀ բնական հուշարձանները, դրանց զբոսաշրջային նշանակությունը, պահպանությունը: Թեմա 6. ՀՀ հատուկ պահպանվող տարածքները որպես բնության հուշարձաններ, դրանց նշանակությունը զբոսաշրջության (ճանաչողական, էկոլոգիական և այլն) զարգացման գործում Թեմա 7. ՀՀ պատմամշակութային հուշարձանները, դրանց զբոսաշրջային նշանակությունը, պահպանությունը: Թեմա 8. Հայաստանը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի նյութական ժառանգությունում: Թեմա 9. ՀՀ մարզերի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները: Թեմա 10. Երևան քաղաքի և ՀՀ մարզկենտրոնների/քաղաքների բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Մանասյան Մ., Սայադյան Հ. Հայաստանի աշխարհագրություն, Ե., 2016 2. Հայկական ՄՄՀ ֆիզիկական աշխարհագրություն, պատասխանատու խմբագիր Ա. Բաղդասարյան, Ե., 1971 3. Էլարյան Ի., Աղստևի հովտի պահպանության և կուլտուրայի հուշարձանները, Երևան, 1978 4. Թորոմանյան Թ., Զվարթնոց, Երևան, 1978 5. Հարությունյան Վ., Հայկական ճարտարապետության պատմության, Հայաստան, Երևան, 1992 6. Թորոմանյան Թ., Նյութեր հայկական ճարտարապետության պատմության, հ1-2, 1942, 1948 7. Մնացականյան Ս., Երևանը և նրա շրջակայքը: Երևան, 1971 8. Ավետիսյան Կ., Հայրենագիտական էություններ, Երևան, 1979 9. https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?DocID=83313 10. www.armenianmonuments 11. www.geoteam.am		

1.0202/Բ 28	2.ՓՐ-ը և գովազդը տուրիզմում	3.6 կրեդիտ
4.12 ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.8-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին ծանոթացնել գովազդի էությանը, տուրիզմի ոլորտում գովազդի և PR-ի դերին և նշանակությանը:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու և բացատրելու գովազդի ծագումը, էությունը, 2. դասակարգելու գովազդման միջոցները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. գնահատելու տուրիզմում գովազդի և PR-ի նշանակությունը, 2. տարբերակելու միջազգային գովազդի առանձնահատկությունները, 3. մշակելու գովազդի նմուշներ, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ անելու:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջադրյունները. Ա3. Բացահայտել զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Բ1. Իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 6. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում), 7. սեմինար պարապմունք, 8. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 9. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 10. բանավեճ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը՝ 5 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը՝ 6 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Գովազդի ծագումն ու զարգացումը, գովազդի էությունը: Թեմա 2. Գովազդի սոցիալ-հոգեբանական հիմքերը: Թեմա 3. Գովազդման միջոցների բնութագիրն ու դասակարգումը: Թեմա 4. Ապրանքային նշաններ: Թեմա 5. Տպագիր և արտաքին գովազդ: Թեմա 6. Ռադիո և հեռուստագովազդ: Թեմա 7. PR-ը տուրիզմում: Թեմա 8. Միջազգային գովազդի առանձնահատկությունները:
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Абабков Ю.Н., Реклама в туризме /Ю.Н.Абабков, М.Ю.Абабкова, И.Г.Филиппова. М.:ИНФРА-М, 2015. 176 с. 2. Васильев Г.А., Технологии производства рекламной продукции /Г.А.Васильев, В.А.Поляков, А.А.Романов. М.: Инфра-М, Вузовский учебник, 2015. - 272 с. 3. Ворошилов В.В., Современная пресс-служба /В.В.Ворошилов. - Москва: ИЛ, 2014. - 224 с. 4. Головлева Е.Л., Основы рекламы / Е.Л.Головлева. М.: Академический проект, 2017. - 336 с. 5. Горчакова В.Г., Имиджология. Теория и практика / В.Г.Горчакова. М.: Юнити-Дана, 2017. - 336 с. 6. Дзялошинский И.М., Деловые коммуникации. Теория и практика. Учебник / И.М.Дзялошинский, М.А.Пильгун. М.: Юрайт, 2015. - 448 с. 7. Ежова Елена Николаевна, Активизация Сенсорных Модусов Языковыми Слоями Рекламного Текста /Ежова Елена Николаевна. Москва: Мир, 2016. - 904 с. 8. Зельманов А.Б., Связи с общественностью в социальной сфере / А.Б. Зельманов. М.: Издательство Михайлова В.А., 2013. - 128 с. 9. Коноваленко В.А., Основы интегрированных коммуникаций. Учебник и практикум /В.А.Коноваленко, М.Ю.Коноваленко, Н.Г.Швед. М.: Юрайт, 2015. - 488 с. 10. Марков А.А. ,Связи с общественностью в органах власти / А.А.Марков. М.: ИНФРА-М, 2014. - 192 с.

11. Морган Н., Реклама в туризме и отдыхе. Учебное пособие / Н.Морган, А.Причард. М.: Юнити-Дана, 2015. - 496 с.
12. Морозова Н.С., Реклама в социально-культурном сервисе и туризме / Н.С.Морозова, М.А.Морозов. М.: Academia, 2016. - 288 с.
13. Овчинникова Н.Н., Рекламное дело. Курс лекций / Н.Н.Овчинникова. М.: Эксмо, 2014. - 336 с.
14. Основы рекламы. Прикладные задачи и методы их решения. Учебное пособие. М.: КноРус, 2016. -194 с.
15. Синяева И.М., Реклама и связи с общественностью. Учебник /И.М.Синяева, О.Н.Романенкова, Д.А.Жильцов. М.: Юрайт, 2013.-560 с.
16. Смирнова Ю.В., Реклама на телевидении. Учебное пособие /Ю.В.Смирнова. М.: Омега-Л, 2014. - 256 с.
17. Ушанов П.В., Медиа рилейшнз. Основные аспекты взаимодействия СМИ и PuFlic Relations / П.В.Ушанов. М.: Флинта, Наука, 2014. - 476 с.
18. Фролов С.С., Связи с общественностью в работе фирмы. Стратегия, коммуникации, имидж, брендинг /С.С.Фролов. Москва: Высшая школа, 2014. - 738 с.
19. Хапенков В.Н., Организация рекламной деятельности / В.Н.Хапенков, О.В.Сагинова, Д.В.Федюнин. М.: Академия, 2014. - 240 с.
20. Шпильная Надежда Николаевна, Не ешь меня, я тебе песенку спою, или как пишутся PR-тексты. Учебное пособие / Шпильная Надежда Николаевна. М.: Флинта, 2016. - 996 с.

1.0202/Բ 29	2.Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդներ	3.6 կրեդիտ
4.12 ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.8-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդների վերաբերյալ, ձևավորել գիտելիքներ զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդների բովանդակության, առանձնահատկությունների, կիրառական նշանակության մասին:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. բացատրելու զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդները, դերը և նշանակությունը, 2. պարզաբանելու զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդների կիրառման ձևերն ու մեխանիզմները, բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ստացած գիտելիքները կիրառելու զբոսաշրջային ծառայությունները արդյունավետ կազմակերպելու համար, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները, 2. թիմում աշխատելու:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.մեկնաբանել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Ա5.գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Ա6.տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն)		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը՝ 5 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը՝ 6 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. . Թեմա 1. Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդները դասընթացի էությունը, նպատակը, խնդիրները, կառուցվածքը, նշանակությունը: Թեմա 2. Էքսկուրսիան որպես զբոսաշրջային ծառայության մեթոդ: Թեմա 3. Զբոսաշրջիկների տեղաբախումը որպես զբոսաշրջության ծառայության մեթոդ: Թեմա 4. Զբոսաշրջիկների սննդի ապահովումը որպես զբոսաշրջության ծառայության մեթոդ: Թեմա 5. Մարքեթինգային վերլուծությունը որպես զբոսաշրջային ծառայության մեթոդ: Թեմա 6. Տնտեսական վերլուծությունը որպես զբոսաշրջային ծառայության մեթոդ: Թեմա 7. Մենեջմենթի դերը զբոսաշրջային ծառայության մեթոդիկայում: Թեմա 8. Կազմակերպչական որոշումները որպես զբոսաշրջային ծառայության մեթոդ: Թեմա 9. Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդների սցենար- տնտեսական նշանակությունը: Թեմա 10. Զբոսաշրջային ծառայությունների մրցակցությունը որպես տուրիզմի զարգացման միջոց: Թեմա 11. Զբոսաշրջային ծառայությունների զարգացման դեստինացիոն մեթոդները: Թեմա 12. Բնական պայմաններն ու ռեսուրսները որպես զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման միջոց: Թեմա 13. Պատմա-մշակութային արժեքները որպես զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման միջոց: Թեմա 14. Դեստինացիայի սպասարկման ենթակառուցվածքների դերը զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման գործում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Джанджугазова Е.А., Маркетинг туристических территорий: учеб.пособие для студ.высш.учеб.заведений /Е.А.Джанджугазова. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. 2. Дурович А.П., Маркетинг в туризме: учеб. пособие /А.П.Дурович. – 2-е изд., перераб. и доп. – Минск: Новое знание, 2004. – 496 с. 3. Инновационные инструменты продвижения туристических услуг Республики Беларусь: моногр. /А.И.Тарасенок, Н.И.Кабушкин, М.Горбылева, Т.Е.Баранова, А.Г.Траскевич; под ред. Н.И.Кабушкина. – Минск: БГЭУ, 2011. – 254 с. 4. Котлер Ф., Маркетинг. Гостеприимство и туризм /Ф.Котлер, Дж.Боуэн, Дж.Мейкенз. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 1071 с. 5. Тарасенок А.И., Маркетинг туристических дестинаций: учеб.-практ. пособие /А.И. Тарасенок. – Минск: БГЭУ, 2011. – 199 с. 6. Кусков А. С.Гостиничное дело Учебное пособие М.: Дашков и Ко, 2009. 328 с.		

1.0202/Բ 30	2. Զբոսաշրջային ռեսուրսագիտություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.12 ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.8-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության վերաբերյալ, ձևավորելու գիտելիքներ զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության բովանդակության, կառուցվածքի ու նշանակության վերաբերյալ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն - ներկայացնելու զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության, էությունը, նպատակը, խնդիրները, դերը զբոսաշրջության մեջ - բացատրելու զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության կառուցվածքը, կիրառման մեխանիզմները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - ստացած գիտելիքները կիրառելու զբոսաշրջության տարբեր ձևերում և դրանց արդյունավետ կազմակերպման գործում, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - խոսքային մեթոդներ, - գննական մեթոդներ, - գործնական մեթոդներ (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), - բանավեճ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը՝ 5 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը՝ 6 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 3-ական միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի էությունը, նպատակը, խնդիրները, նշանակությունը, կառուցվածքը, կապը այլ դասընթացների հետ: Թեմա 2. Դասընթացի ուսումնասիրության մեթոդները: Թեմա 3. Տարածքը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 4. Բնակչությունը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս, զբոսաշրջության կազմակերպիչ: Թեմա 5. Բնական պայմանները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 6. Բնական ռեսուրսները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 7. Տնտեսության դերը զբոսաշրջության մեջ: Թեմա 8. Սպասարկման ենթակառուցվածքները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 9. Բնական և պատմամշակութային հուշարձանները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 10. Ազգային ավանդույթները և խոհանոցը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը - Մուրադյան Յու., Արտասահմանյան երկրների տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, հ. 1,- Եր., 1998: - Боголюбов В., Орловская В., Экономика туризма, М., 2005. - Социально-экономическая география зарубежного мира, Под ред. В.В.Вольского, М., 2001. - Романова Э. Природные ресурсы мира,-М.. 1994. - Минц А.А. Экономическая оценка естественных ресурсов,-М., 1972.		

1.0202/Բ 31	2. Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն	3.6 ECTS կրեդիտ
4.12 ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին պատկերացում տալ Հայ սփյուռքի (հայկական գաղթաշխարհի) պատմության մասին, ուսումնասիրելու արտագաղթերը, որպես հայ ժողովրդի պատմության անբաժանելի մասնիկ, դրանց դրդապատճառները, ժամանակաշրջանները, գաղթաշխարհի		

որակապես նոր տեսակի անվանման՝ «սփյուռք» (diaspora) հասկացության առաջացումը, նրա բովանդակային նշանակությունը, հայրենիք-սփյուռք կապերի ամրապնդման, սփյուռքի ակտիվ մասնակցության գործընթացը ՀՀ տնտեսության զարգացման գործում:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. ներկայացնելու հայկական սփյուռքի պատմությունն ու աշխարհագրությունը, 2. թվարկելու սփյուռքի առաջացման պատճառները և հիմնական գաղթօջախները, դրանց աշխարհագրական տարածումը, 3. ներկայացնելու հայկական սփյուռքի ազգային հաստատությունները, կազմակերպությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. գնահատելու սփյուռքի տնտեսական, սոցիալական վիճակը, աշխարհաքաղաքական տեղը, սփյուռք-հայրենիք կապի կարևորությունը, 2. կատարելու ընդհանրացումներ սփյուռք-հայրենիք առանջությունների վերաբերյալ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կարևորելու հայկական սփյուռքի դերը ՀՀ –ում զբոսաշրջության զարգացման գործում, 2. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. Բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Ա5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. բացատրական-ցուցադրական մեթոդ 5. բանավեճ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 5 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 6 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Դասընթացի նպատակը, դասընթացի համառոտ բովանդակությունը: Թեմա 2. Սփյուռքահայ համայնքների աշխարհագրական տարածումը: Թեմա 3. Սփյուռքում գործող ազգային հաստատությունները: Թեմա 4. Արևմտյան համայնք (Եվրոպական համայնք: Գաղթօջախները՝ Ֆրանսիա, Իտալիա, Հունաստան, Ռումինիա, Լեհաստան, Բուլղարիա, Բելուգիա) Թեմա 5. Ամերիկյան համայնքներ (Գաղթօջախները՝ ԱՄՆ, Կանադա, Բրազիլիա, Արգենտինա): Թեմա 6. Արևելյան համայնք: (Գաղթօջախները՝ Լիբանան, Սիրիա, Իրան, Թուրքիա, Եգիպտոս, Սուդան, Եթովպիա, Սինգապուր): Թեմա 7. Հետխորհրդային տարածքների հայ համայնք: (Գաղթօջախները՝ Ռուսաստան, Ուկրաինա, Վրաստան, Ադրբեջան, Ղազախստան):
14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. «Հայ սփյուռք», հանրագիտարան, Եր., 2003: 2. Մալխասյան Մ., Հայերն աշխարհում, Եր, 2007: 3. Հետխորհրդային երկրների հայկական համայնքների ինքնության խնդիրները և տեղեկատվական ռեսուրսները, Եր., Նորավանք, 2010: 4. Աբրահամյան Ա., Պատմություն հայ գաղթավայրերի պատմության, հ. Եր.1.2, 1964, 1967: 5. Դալլաքյան Կ., Հայ սփյուռքի պատմություն /համառոտ ակնարկ/ Եր. 1992:

1.0201/Բ 08	2.Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն	3.6 ECTS կրեդիտ
4.12 Ժամ/շաբ.	5.45/15/0	
6.8-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ վիճակագրական մեթոդների օգտագործման հմտություններ, ծանոթացնելու օգտագործվող տնտեսական վիճակագրության ցուցանիշների համակարգին, կատեգորիաներին, հաշվարկման եղանակներին:		
9.Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմբություն 1. նկարագրելու վիճակագրության մեթոդը և խնդիրները, 2. կատարելու վիճակագրական ամփոփում, խմբավորումներ, 3. կազմելու աղյուսակներ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ինքնուրույն հավաքելու, ամփոփելու և վերլուծելու տնտեսության տարբեր ոլորտներին վերաբերող վիճակագրական տվյալները: գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 2. թիմում աշխատելու:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ3.կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ1.կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ, Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/, 2. գործնական պարապմունքներ, 3. ինքնուրույն աշխատանքներ, 4. քննարկում /բանավեճ, 5. համագործակցային աշխատանք:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 5 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 6 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Վիճակագրության առարկան, մեթոդը, խնդիրները և կազմակերպումը: Թեմա 2. Վիճակագրական դիտարկումներ: Թեմա 3. Վիճակագրական ամփոփում, աղյուսակներ, խմբավորումներ: Թեմա 4. Գրաֆիկական մեթոդը վիճակագրության մեջ: Թեմա 5. Ընդհանրացնող վիճակագրական ցուցանիշներ: Թեմա 6. Միջին մեծություններ: Թեմա 7. Վարիացիայի ցուցանիշները: Թեմա 8. Ընտրանքային դիտարկում: Թեմա 9. Դինամիկայի շարքեր, դրանց վերլուծությունը: Թեմա 10. Ինդեքսներ, ինդեքսային մեթոդ: Թեմա 11. Փոխկապվածությունների վիճակագրական ուսումնասիրությունը:		

14. Հիմնական գրականության ցանկը.

1. Կոնստանդյան Ա., Ֆահրադյան Մ., Վիճակագրության ընդհանուր տեսության խնդիրների ժողովածու, Եր., 1986:
2. Հովհաննիսյան Հ., Ֆահրադյան Մ., Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն, Ուսումնական ձեռնարկ, «Տնտեսագետ», Եր., 2000.
3. Կոզլով Վ., Էռլիխ Յա., Դոլգուշնսկի Ֆ., Պոլուշին Պ., Վիճակագրության ընդհանուր տեսություն, Եր., 1982:
4. Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը, ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայություն, Տեղեկատվական-վերլուծական գեկույց, Եր., 2001:
5. Հայաստանի ազգային հաշիվները, Աղյուսակներ, մեթոդաբանություն, վիճակագրության պետական ռեգիստրի և վերլուծության նախարարություն, Եր., 2000:
6. Елисеева И.И., Общая теория статистики: учебник для вузов / И.И. Елисеева, М.М. Юзбашев; под ред. И.И. Елисеевой. – М.: Финансы и статистика, 2009.
7. Ефимова М.Р., Практикум по общей теории статистики: учебное пособие для вузов / М.Р. Ефимова и др. – М.: Финансы и статистика, 2007.
8. Мелкумов Я.С., Социально-экономическая статистика: учебно-методическое пособие. – М.: ИМПЭ-ПАБЛИШ, 2007.
9. Общая теория статистики: Статистическая методология в изучении коммерческой деятельности: учебник для вузов / О.Э. Башина и др.; под ред. О.Э. Башиной, А.А. Спирина. – М.: Финансы и статистика, 2008.

1.0202/Բ 32	2.Տուրիստական ծառայությունների ստանդարտացում և սերտիֆիկացում	3.6 ECTS կրեդիտ
4.12 Ժամ/շաբ.	5.45/0/15	
6.8-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ հաղորդել ուսանողներին մասնագիտական գիտելիքներ տուրիզմի ոլորտում նորմավորման և արտոնագրման մասին հետազայում այդ գիտելիքները պրակտիկ գործունեության մեջ օգտագործելու համար:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Մեկնաբանելու սերվիսի ոլորտում պարտադիր և կամավոր արտոնագրման և նորմավորման առանձնահատկությունները, 2. Ներկայացնելու սերվիսի ոլորտում արտոնագրման և նորմավորման գործընթացը համակարգող փաստաթղթերը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. գործնականում համապատասխանեցնելու ծառայությունների որակը ընդունված ստանդարտներին: գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 2. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. գննական մեթոդներ, 3. գործնական մեթոդներ,		

4. բանավեճ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ ստուգում՝ առավելագույնը 5 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը 6 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր արժեքով: Միավորների քայքայ 0.5 է: 13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Նորմավորման էությունը և բովանդակությունը: Թեմա 2. Նորմավորման գործընթացի կազմակերպումը Հայաստանի Հանրապետությունում: Թեմա 3. Ծառայությունների նորմավորում: Թեմա 4. Նորմավորումը և արտոնագրումը արտասահմանյան երկրներում: Թեմա 5. Արտոնագրման էությունը Թեմա 6. Ծառայությունների արտոնագրում: 14. Հիմնական գրականության ցանկը 1. Курочкина А., Стандартизация и сертификация социально-культурных и туристических услуг: теоретический аспект. 2. Faumgarten L., Standardization and certification in tourism.

ԱՅԼ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ

1.0202/Բ 33	2. Ուսումնական պրակտիկա	3.3 ECTS կրեդիտ
4.4-րդ կիսամյակ	5. Ստուգաթղթ	
6. Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին հնարավորություն տալ. • հավաքագրելու, դասակարգելու, վերլուծելու, համադրելու և գնահատելու պրակտիկայի օբյեկտներին վերաբերվող մասնագիտական տեղեկությո՜ւյթը, • կատարելու խմբային, անհատական, կազմակերպչական աշխատանքներ, • ընդլայնելու ու զարգացնելու մասնագիտական աշխարհայացքը, հմտություններն ու կարողությունները, • ճնաչելու ՀՀ սպասարկման ոլորտը, մշակույթը, պատմությունը, աշխարհագրությունն ավելի խորը կերպով:		
1. Ուսումնական պրակտիկայի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ներկայացնելու պատմամշակութային և բնական օբյեկտների զբոսաշրջային դերն ու նշանակությունը, 2. նկարագրելու մասնագիտական ոլորտի օբյեկտները և դրանցում տեղի ունեցող գործընթացները, 3. ուսումնասիրելու և գնահատելու պրակտիկայի օբյեկտների ներքին և արտաքին միջավայրերը, 4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները տարածքային տարբեր մակարդակներում, 5. բացահայտելու սպասարկման ոլորտի աշխատակիցներին անհրաժեշտ պրակտիկ հմտություններն ու կարողությունները, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կատարելու պրակտիկայի օբյեկտների վերաբերյալ հետազոտական աշխատանք, 2. կատարելու թիմային աշխատանք, 3. հաղորդակցվելու մասնագիտորեն:		

2. Ուսումնական պրակտիկական ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ3.կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Բ4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դիտողական դասախոսություններ 2. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում 3. խմբային աշխատանքներ, քննարկումներ:
10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաթղթ՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:
11. Ուսումնական պրակտիկական բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից. 1. նախապատրաստման 2. իրագործման 3. ավարտման
12. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Գրիգորյան Մ., Սուվարյան Ս., Ալեքսանյան Գ., Քելյան Ս., Սերվիս մասնագիտության ուսումնական պրակտիկաների կազմակերպման ուսումնամեթոդական ուղեցույց, Եր., 2016. 2. ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը. Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում:

1.0202/Բ 34	2.Ավարտական աշխատանք	3.12 ECTS կրեդիտ
4.8-րդ կիսամյակ	5.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
6.Ավարտական աշխատանքի նպատակն է արտացոլել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու և մասնագիտական ոլորտին առնչվող խնդիրներ բարձրացնելու ու լուծումներ առաջադրելու հմտությունները:		
7.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i> 1. բացահայտելու ավարտական թեմային վերաբերվող նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, մոտեցումներ, սկզբունքներ, <i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i> 1. ձևակերպելու գիտական խնդիրներ, 2. կատարելու գիտագործնական առաջարկներ՝ մասնագիտական խնդիրները լուծելուու համար, <i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i> 1.աշխատելու ինքնուրույն, 2.մտածելու մասնագիտորեն և քննադատաբար:		

8.Ավարտական աշխատանքը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա2.մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Ա3.բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Ա4.վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Ա5.գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Ա6.տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ2.իրականացնելու զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ3.կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Բ4.գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ3.Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. • խորհրդատվություններ/ուղղորդում		
10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Տե՛ս «ԵՊՀ ԻՄ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ»-ը:		
11. Ավարտական աշխատանքի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից. 1. թեմայի որոշում և հաստատում 2. հետազոտություն 3. արդյունքների համակարգում 4. նախապաշտպանություն 5. աշխատանքի կազմում 6. պաշտպանություն:		
12.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. ԵՊՀ ԻՄ-ի բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ		

1.0202/Բ 35	2.Մասնագիտական պրակտիկա	3.3 ECTS կրեդիտ
4.8-րդ կիսամյակ	5.Ստուգաթղթ	
6. Մասնագիտական պրակտիկայի նպատակն է՝ • ուսանողներին հնարավորություն ընձեռելու ակադեմիական ուսուցման ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները կիրառելու գործնականում՝ աշխատանքային միջավայրում, • ամբողջացնել ակադեմիական գիտելիքները և մասնագիտական հմտությունները, • զարգացնել մասնագիտական աշխատանքային հմտությունները, • ծանոթանալ պոտենցիալ գործատուներին, • ձեռք բերել աշխատանքային փորձ, • ձեռք բերել անհրաժեշտ տեղեկույթ ավարտական աշխատանքների կատարման համար:		

7. Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները աշխատանքային գործընթացներում, - կատարելու գործնական-աշխատանքային առաջադրանքներ, - հավաքելու մասնագիտական տեղեկույթ հետազոտական աշխատանք կատարելու համար: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. - կատարելու ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքներ և առաջադրանքներ, - աշխատելու թիմում, - հաղորդակցվելու մասնագիտորեն:
8. Մասնագիտական պրակտիկան ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջադրյունները. Ա2. Մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ1. Իրականացնելու մարքեթինգի և մենեջմենթի վերաբերյալ վերլուծություններ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ3. Կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ Բ5. Ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ2. Մայրենի և ռուսերեն օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրայնությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - քննարկումներ և բանավեճեր - հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում - խմբային աշխատանքներ
10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաթիվ՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:
11. Հիմնական գրականության ցանկ. - ՀՀ Աշխատանքային օրենսգիրք 2004 թ.: - ՀՀ օրենքը «Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին», 17.12.2003: